

Liahona

**Johannes: apostel,
openbaarder,
getuige, p. 18**

Het discipelschap van Maria, p. 12

Het geloof om te proberen of het
geloof om te doen, p. 24

Joseph Smith, kenner van de
wetten van God en de wetten
van de mens, p. 28

NIEUW DEZE MAAND

GEEF
DE NIEUWE VRIEND,
**HET KATERN VOOR
KINDEREN,**
AAN EEN KIND

DE
KERK
IS HIER

Tokio Japan

Mormoonse leden van de familie Saitō bezoeken het gedenkteken van hun familie op het kerkhof van Yanaka in Tokio (Japan). Het is voor hen een heilige gedenkplaats omdat ze weten dat gezinnen eeuwig samen kunnen zijn.

Respect voor familieleden en voorouders is diepgeworteld in de Japanse cultuur. Japanse heiligen der laatste dagen zijn blij dat er nu drie tempels in hun land zijn: in Tokio (de eerste Aziatische tempel, die in 1980 ingewijd is en momenteel wordt gerenoveerd), in Fukuoka (ingewijd in 2000) en in Sapporo (ingewijd in 2016). Japan telt ook 64 mormoonse centra voor familiegeschiedenis.

De eerste zendelingen van de kerk in Japan arriveerden er in 1901 onder leiding van ouderling Heber J. Grant (1856–1945), toen lid van het Quorum der Twaalf Apostelen en later zevende president van de kerk. Vandaag de dag telt Japan 130.000 kerkleden in 261 wijken en gemeenten.

- De vertaling van het Boek van Mormon in het Japans nam vijf jaar in beslag en was in 1909 klaar. In 1957 werd er een herziene vertaling uitgebracht.
- Het eerste mormoonse kerkgebouw in Azië werd in 1964 in Japan ingewijd.
- De volgende algemene autoriteiten zijn van Japanse origine: Adney Y. Komatsu (1923–2011), geboren in Hawaï; Sam K. Shimabukuro (1925–2015), geboren in Hawaï; Yoshihiko Kikuchi, emeritus; Koichi Aoyagi, emeritus; Takashi Wada; en Kazuhiko Yamashita.

Discipelschap

De wereld van nu maakt het ons niet makkelijk om trouwe discipelen te zijn. Bij onze studie van het Nieuwe Testament dit jaar kunnen we ons laten inspireren door de leringen en het voorbeeld van Jezus Christus en van zijn discipelen, die hun best deden om van hun Meester te leren en meer zoals Hij te worden.

Mijn collega Gaye Stratheam en ik zijn docent Nieuwe Testament aan de Brigham Young University. Wij beschrijven in dit nummer patronen die we in het discipelschap van Maria, moeder van de Heer, en van Johannes de geliefde zien (respectievelijk pagina's 12 en 18), en waarvan wij kunnen leren. Zij behoorden tot de grootste getuigen van Jezus Christus. Buiten God de Vader wist niemand beter dan Jezus' moeder dat Hij werkelijk de Zoon van God was. Johannes was een van de oorspronkelijke Twaalf die naar het schijnt een uitzonderlijk hechte vriendschap met de Heer had.

De toewijding van deze en andere discipelen laat zien, hoe wij zelf geliefde discipelen van Jezus Christus kunnen worden en, ondanks de tegenwerking van de wereld, trouw kunnen blijven in ons eigen discipelschap.

Door onder gebed het Nieuwe Testament te bestuderen, komen we niet alleen meer *over* Jezus te weten, maar leren we Hem ook werkelijk beter *kennen* (zie Johannes 17:3).

Met vriendelijke groeten,
Eric D. Huntsman

De wonderbaarlijke zending van de profet Joseph Smith
President Dallin H. Oaks

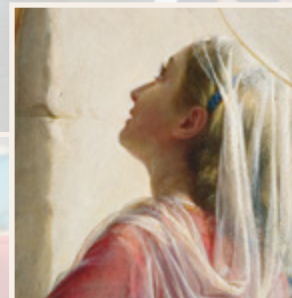
28

Johannes, geliefde discipel van Jezus

Eric D. Huntsman

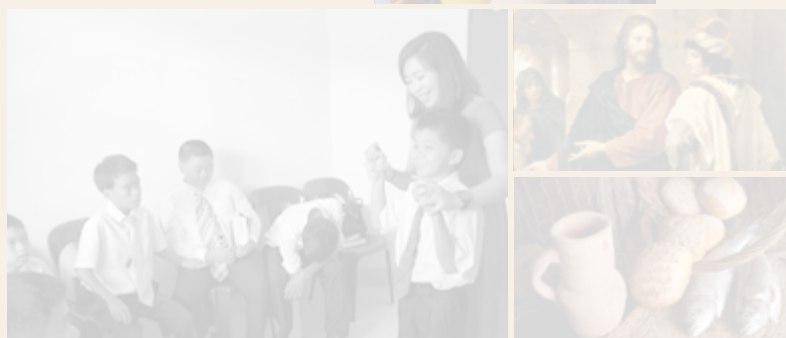
18

Maria, de moeder van Jezus

Gaye Strathearn

12

Beginselen voor uw bediening:
Het doel dat onze bediening verandert

8

5 **Symboliek in het Nieuwe Testament** ☺

De voorwerpen en plaatsen, de cultuur en de geschiedenis in het Nieuwe Testament hebben betekenis.

6 **Geloofsportret:** ☺

Phan Phon – Phnom Penh (Cambodja)

De dag na de brand knielden we om te bidden en vroegen de Heer ons de weg te wijzen en ons te zegenen zodat we een nieuwe woning konden vinden.

8 **Beginselen voor uw bediening:
Het doel dat onze bediening verandert**

We kunnen veel doen om mensen door onze bediening tot Christus te brengen.

12 **Maria, de moeder van Jezus**

Gaye Strathearn

We kunnen veel leren van Maria's voorbeeld van geloof en toewijding.

18 **Johannes, geliefde discipel van Jezus**

Eric D. Huntsman

Net zoals Johannes kunnen wij geliefde discipelen van Jezus Christus worden.

24 **Twee niveaus van geloof**

Ouderling Wilford W. Andersen

Geloof is meer dan alleen handelen. Het houdt in dat we onze wil in overeenstemming brengen met die van God.

28 **De wonderbaarlijke zending van de profeet Joseph Smith**

President Dallin H. Oaks

Dankzij getuigen en rechtsgeldige documenten krijgen we meer inzicht in het karakter en de uitzonderlijke verdiensten van Joseph Smith.

38 **Onder heiligen der laatste dagen** ☺

Onderzoekers die uit bomen vallen; zich ernstig aan het woord van God vergasten; geld vinden; een verwarmingsketel die op geloof werkte.

☺ Weglezertjes

Op de omslag
Het laatste avondmaal,
Carl Heinrich Bloch.

Katernen

Jongvolwassenen

42

Onze mentale en emotionele gezondheid goed verzorgen is van groot belang voor **een evenwichtig en vreugdevol leven**. Lees deze maand de artikelen over emotionele zelfredzaamheid.

Jongeren

50

Leer je waarde begrijpen en **maak naar het voorbeeld van de Heiland op vier belangrijke gebieden vooruitgang. Verken het JMJV-thema van 2019** en ontdek hoe gelukkig het je maakt als je je liefde aan je hemelse Vader toont.

Kinderen

Het katern voor kinderen is nu een apart tijdschrift: de Vriend! We hopen dat kinderen zo makkelijker geloofsversterkende verhaaltjes zullen vinden die speciaal voor hen geschreven zijn. Hebt u thuis geen kinderen, geef de *Vriend* dan alstublieft aan een kind in uw wijk, gemeente of buurt.

MEER WETEN

In de app Evangeliebibliotheek en op liahona.lds.org, kunt u:

- De huidige uitgave lezen.
- Artikelen ontdekken die uitsluitend op het internet verschijnen.
- In voorgaande uitgaven zoeken.
- Uw verhalen en opmerkingen indienen.
- U abonneren of een geschenkabonnement geven.
- Uw studie met digitale hulpmiddelen verbeteren.
- Uw favoriete artikelen en video's delen.
- Uw favoriete artikelen downloaden, beluisteren of afdrucken.

CONTACT MET ONS OPNEMEN

Stuur uw vragen en opmerkingen via e-mail naar liahona@ldschurch.org.

Dien uw geloofsversterkende verhalen in op liahona.lds.org of stuur ze naar:

Liahona, floor 23

50 E. North Temple Street

Salt Lake City, UT, 84150-0023,VS

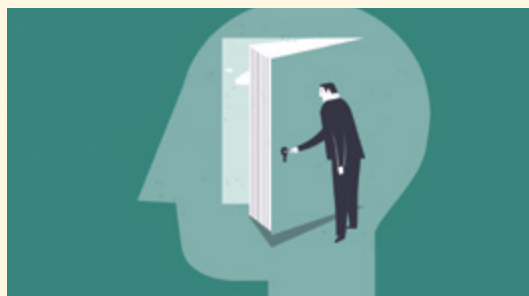
DIGITALE THEMA-ARTIKELEN

14 manieren om weer emotioneel gezond te worden

Heather J. Johnson

Met deze tips kun je weer de oude worden.

Een geschikte hulpverlener in de geestelijke gezondheidszorg vinden

Kevin Theriot

Als u overweegt om naar een hulpverlener in de geestelijke gezondheidszorg te gaan, kunnen deze tips u helpen om een goede te vinden.

JANUARI 2019 JAARGANG 119 NUMMER 1 LIAHONA 18601 120

Tijdschrift van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Russell M.

Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Het Quorum der Twaalf Apostelen:

M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Verantwoordelijk redacteur: Hugo E. Martinez

Adviseurs: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Randy D. Funk, Donald L. Hallstrom, Erich W. Kopschke, Lynn G. Robbins

Hoofddirecteur: Richard I. Heaton

Directeur kerkelijke tijdschriften: Allan R. Loyborg

Zakelijk manager: Garff Cannon

Hoofddirecteur: Adam C. Olson

Assistent-hoofddirecteur: Ryan Carr

Publicatieassistent: Francisca Olson

Redactieteam: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garret H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekerk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Leidend artdirector: J. Scott Knudsen

Artdirector: Tadd R. Peterson

Grafisch team: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coördinator intellectuele eigendom:

Collette Nebeker Aune

Productiemanager: Jane Ann Peters

Productieteam: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Derek Richardson, Marrison Smith

Drukvoorbereiding: Joshua Dennis,

Ammon Harris

Directeur drukwerk: Steven T. Lewis

Directeur distributie: Troy R. Barker

Vertaling: Jos Peeters

Kerkelijk vertaalbureau
Diestseweg 40/4, B-2440 Geel
E-mail: peetersjmg@gmail.com

Distributie: Corporation of the Presiding Bishop of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Steinmühlstrasse 16, 61352 Bad Homburg, Duitsland

Jaarabonnement: Neem voor bestelling van abonnementen of adreswijziging contact op met Customer Service op 00800 2950 2950 (gratis) of +49 6172 492833 (of 34).

E-mail: orderseu@ldschurch.org

Online: store.lds.org

Prijs jaarabonnement: 9,20 EURO

Stuur manuscripten en vragen online naar liahona.lds.org, of per brief aan: *Liahona*, Rm. 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; of per e-mail naar: liahona@ldschurch.org.

De *Liahona* (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) verschijnt in de

volgende talen: Albanees, Armeens, Bahasa Indonesia, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Chinees (vereenvoudigd), Deens, Duits, Engels, Ests, Fiji, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, IJslands, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagasi, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamees en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

© 2019 by Intellectual Reserve, Inc. All rights reserved. Printed in the United States of America.

Informatie auteursrechten: Tenzij anders aangegeven, kan materiaal uit de *Liahona* voor persoonlijk, niet-commercieel gebruik (zoals kerkroepingen) worden gekopieerd. Dit recht kan ieder ogenblik ingetrokken worden. Afbeeldingen mogen niet worden gekopieerd indien die beperking bij de afbeelding vermeld staat. Voor vragen over auteursrechten, neemt u contact op met het Intellectual Property

Office, 50 E. North Temple St., FL 13. Salt Lake City, UT 84150, USA; of e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: January 2019 Vol. 119 No. 1. LIAHONA (USPS 311) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

SYMBOLIEK IN HET NIEUWE TESTAMENT

IN HET NIEUWE TESTAMENT
 VINDEN WE NIET ALLEEN
 BETEKENIS IN DE LERINGEN,
 MAAR OOK IN DE GENOEMDE
 VOORWERPEN EN PLAATSEN,
 EN IN DE CULTUUR EN DE
 GESCHIEDENIS.

Bergen:

'Bergen zijn niet makkelijk te beklimmen. De Heer maakte destijds het belang van inzet en gehoorzaamheid duidelijk door zijn discipelen op te roepen om bergen te beklimmen, en dat doet Hij nog steeds. Hij vraagt dat figuurlijk, en misschien ook letterlijk, van u.'

Olijven: 'Jezus volbracht het eerste onderdeel van de verzoening aan de voet van de Olijfberg. Hij deed dat in de hof van Gethsémané. Het woord *Gethsémané* is afgeleid van twee Hebreeuwse woorden: *gath*, wat "pers" betekent, en *shemen*, wat "olie", met name olijfolie, betekent.

'Op die plek waren olijven met het gewicht van grote stenen schijven uitgeperst. En zo werd ook Christus in de hof van Gethsémané letterlijk onder

het gewicht van de zonden van de wereld uitgeperst. Hij zweette grote druppels bloed – de "olie" van zijn leven – uit elke porie. (Zie Lukas 22:44; LV 19:18.)'

Water: 'Jezus besloot Zich door Johannes in de Jordaan te laten dopen om "alle gerechtigheid te vervullen" [Mattheüs 3:15]. Is het van belang dat deze heilige verordening verricht werd in een van de laagstgelegen zoete wateren op de hele planeet? Had Hij een betere plek kunnen kiezen als symbool voor de diepe dalen die Hij meemaakte en waar Hij weer uit kwam?'

Schedel: 'De kruisiging vond plaats op een heuvel die in het Hebreeuws Golgotha heet (Calvaria in het Latijn), wat "schedel" betekent. De schedel stelde de dood voor. Op zo'n plek werd het zoenoffer volbracht. Aan het kruis werd de Heiland van de wereld in het grootste van alle zinnebeelden boven de dood verheven: de verwezenlijking en werkelijkheid van de macht die de Heer over de dood heeft.'

Overgenomen uit Russell M. Nelson, 'In dit Heilige Land', De Ster, februari 1991, 13, 17, 18.

Phan Phon

Phnom Penh (Cambodja)

Toen het huis van Phan in brand vloog, kon hij alleen zijn drie kleinkinderen redden. Al het andere verbrandde. Phan was boos op de buurman die het vuur had veroorzaakt. Toen zijn boosheid oversloeg naar zijn familie en vrienden, besepte Phan dat hij vergiffenis moest schenken.

LESLIE NILSSON, FOTOGRAAF

Ik realiseerde me dat mijn buurman net zo arm als ik was. Hij had de brand niet expres veroorzaakt. Als ik hem liet boeten, zou hij in de problemen komen en ik zou hem nog steeds haten. Ik dacht aan de woorden van de Heer dat we onze naaste lief moesten hebben. Ik vond dat ik hem vergiffenis moest schenken.

Toen ik dat besloot, voelde ik me rustig.

Mijn buurman was blij dat ik hem vergiffenis schonk. Mijn familie is er ook gelukkiger door. Daardoor ben ik ook blij.

Leden en burens gaven al wat ze konden missen om mijn familie te helpen. Ik ontving hopen rijst en deelde het met anderen. Ze vroegen me waarom ik het gaf terwijl ik me in een nare situatie bevond. Ik heb ze gezegd dat wanneer ik anderen dien, ik de Heer dien. Ik wil aan Hem geven omdat ik dankzij Hem veel wonderen heb ervaren. We hebben een prachtig huis, nog beter dan het afgebrande huis.

MEER WETEN

Ouderling Larry J. Echo Hawk leert hoe u door vergiffenis schenken beter vooruitgang kunt maken en rust krijgt. Lees zijn boodschap op lds.org/go/1196.

Op lds.org/go/18 staan meer geloofsportretten.

Beginnelsen voor uw bediening

HET DOEL DAT ONZE BEDIENING VERANDERT

Hoewel bediening veel doelen heeft, moet onze motivatie het verlangen zijn om anderen in staat te stellen tot diepere bekering te komen en meer zoals de Heiland te worden.

Als we anderen liefhebben zoals de Heiland dat deed, willen we hen ook helpen zoals Hij. De goede Herder is het ultieme voorbeeld van zinvolle bediening.

Bij het afstemmen van onze bediening op zijn voorbeeld mogen we niet vergeten dat Hij niet slechts in directe behoeften wilde voorzien toen Hij mensen liefhad, opbouwde, diende en zegende. Hij kende hun dagelijkse behoeften uiteraard en had medelijden vanwege hun leed. Daarom genas, voedde, vergaf en onderwees Hij hen. Maar Hij wilde meer doen dan hun tijdelijke dorst lessen (zie Johannes 4:13–14). Hij wilde dat ze Hem volgden (zie Lukas 18:22; Johannes 21:22), Hem kenden (zie Johannes 10:14; Leer en Verbonden 132:22–24) en hun goddelijke potentieel bereikten (zie Mattheüs 5:48). Dat geldt ook voor ons (zie Leer en Verbonden 67:13).

We kunnen andere mensen op ontelbare manieren tot zegen zijn. Maar als we door onze bediening anderen dichterbij tot de Heiland willen brengen en hen in staat willen stellen om meer zoals Hij te worden, dan zal er een dag komen dat we onze naaste niet meer hoeven aan te sporen om de Heer te leren kennen, omdat iedereen Hem zal kennen (zie Jeremia 31:34).

De focus van de Heiland lag niet op directe behoeften

- Enkele mensen deden veel moeite om hun vriend die verlamd was bij Jezus te brengen. De Heiland genas de man, maar wilde hem vooral vergeving van zijn zonden schenken (zie Lukas 5:18–26).
- Toen het volk de overspelige vrouw bij de Heiland bracht, redde Hij haar leven door haar niet te veroordelen. Maar Hij wilde haar ook geestelijk redden en zei: ‘Ga heen en zondig niet meer’ (zie Johannes 8:2–11).
- Maria en Martha lieten Jezus weten dat zijn goede vriend Lazarus ziek was en vroegen Jezus om hem te genezen. Jezus had al vele anderen genezen, maar wachtte tot Lazarus gestorven was. Jezus wist wat ze wilden, maar door Lazarus uit de dood op te wekken, versterkte Hij hun getuigenis van zijn goddelijkheid (zie Johannes 11:21–27).

Welke andere voorbeelden kunt u aan dit lijstje toevoegen?

Wat kunnen we doen?

Als het ons doel is om anderen in staat te stellen meer zoals de Heiland te worden, zal dat onze bediening veranderen. Hieronder staan enkele manieren waarop dit begrip onze bediening kan leiden.

Idee 1: de Heiland erbij betrekken

Al onze goede daden zijn de moeite waard, maar we kunnen gelegenheden zoeken om nog beter te dienen door er de Heiland bij te betrekken. Als het gezin dat u dient bijvoorbeeld ziek is, kan een maaltijd nuttig zijn. Maar u kunt die eenvoudige uiting van liefde vermenigvuldigen door te getuigen dat de Heiland hen liefheeft. Ze zullen uw aanbod om in de tuin te helpen zeker waarderen, maar misschien kunt u het nog zinvoller maken door ze een priesterschapszegen aan te bieden.

Ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: ‘Iemand met een goed hart kan iemand anders helpen om een band te repareren, kan een kamergenoot naar de dokter brengen, met een verdrietige vriend lunchen, of glimlachen en hoi zeggen om iemands dag op te fleuren.

‘Maar iemand die het eerste gebod naleeft, zal daar uit zichzelf iets aan toevoegen.’¹

De artikelen over ‘Beginselen voor uw bediening’ zijn er om ons te leren hoe we voor elkaar moeten zorgen – niet om als boodschap te brengen. Doordat we de mensen leren kennen die we dienen, zal de Heilige Geest ons ingeven wat voor zorg, mededogen, en welke boodschap zij eventueel van ons nodig hebben.

Idee 2: op het verbondspad focussen

Toen president Russell M. Nelson de leden van de kerk voor het eerst als president van de kerk toesprak, zei hij: ‘Blijf op het verbondspad.’ Verbonden sluiten en nakomen, ‘zal de deur opendoen naar elk geestelijk voorrecht en elke zegen’.²

Als heiligen der laatste dagen worden we gedoopt, bevestigd en krijgen we de gave van de Heilige Geest. Getrouwe mannelijke leden krijgen het priesterschap. We gaan naar de tempel om onze begiftiging te ontvangen en als gezin voor eeuwig aan elkaar verzegeld te worden. We hebben die heilsverordeningen en de bijbehorende verbonden nodig om zoals Hij te worden, zodat we bij Hem kunnen terugkeren.

We spelen een belangrijke rol bij het begeleiden van anderen op dat pad door ze te helpen om hun verbonden na te komen en zich op toekomstige verbonden voor te bereiden.³ Hoe kunt u de personen of gezinnen die u dient, helpen om de volgende verordening die ze nodig hebben te ontvangen? Enkele voorbeelden: een vader voorbereiden zodat hij zijn dochter kan dopen, de zegeningen van het volgende verbond uitleggen, of ideeën aanreiken om bij onze deelname aan het avondmaal een zinnellere ervaring te hebben.

Idee 3: uitnodigen en aansporen

Praat indien gepast met uw bedieningsgezinnen over hun bekeering en inspanningen om zoals Christus te worden. Noem hun sterke punten en uit uw bewondering. Probeer te weten te komen wat volgens hen hun verbeterpunten zijn en bespreek hoe u kunt helpen. (Zie voor meer informatie over overleg plegen met de mensen die u dient ‘Behoeften overwegen’, *Liahona*, september 2018, 6–9.)

Nodig hen uit om de Heiland te volgen en zijn hulp toe te staan zodat ze hun goddelijk potentieel bereiken. Die uitnodiging kan hun leven veranderen als u eveneens uw vertrouwen in hen en uw geloof in Hem uit.

1. Vertellen. Vertel oprecht en krachtig hoe u, ondanks tegenslag, door het naleven van de evangeliebeginselen dichter tot de Heiland bent gekomen, en hoe de Heiland u daarbij heeft geholpen.

2. Zegeningen beloven. Mensen hebben een reden voor verandering nodig die overtuigender is dan de redenen om niet te veranderen. Zegeningen uitleggen die met een bepaalde actie zijn verbonden, kan een krachtige motivatie zijn (zie Leer en Verbonden 130:20–21).

3. Uitnodigen. Als we een evangeliebeginsel naleven, ontwikkelen we er een getuigenis van (zie Johannes 7:17) en raken we dieper bekeerd.⁴ U kunt bij vrijwel elk contactmoment een eenvoudige uitnodiging geven om iets te doen wat tot vooruitgang leidt.

4. Samen plannen maken. Wat moet er gebeuren zodat ze hun voornemen om te veranderen niet opgeven? Hoe kunt u helpen? Is er een stappenplan nodig?

5. Steun bieden. Zet indien gepast een netwerk op van mensen die hen steunen om gemotiveerd te blijven en hun doel te bereiken. Iedereen heeft supporters nodig.

6. Erop terugkomen. Spreek regelmatig over hun vooruitgang. Houd de focus op het plan, maar stel het zo nodig bij. Wees geduldig, volhardend en bemoedigend. Verandering vergt soms tijd.

Zes manieren waarop we anderen kunnen helpen om dichter bij Christus te komen
Hieronder staan enkele suggesties om anderen te helpen, zodat ze hun leven kunnen verbeteren en vooruitgang op het verbondspad kunnen maken. (Zie *Predik mijn evangelie*, hoofdstuk 11, voor meer ideeën.)

Uitnodiging tot bediening

Bedenk hoe u door kleine en grote dingen in uw bediening anderen in staat kunt stellen om dieper bekeerd te raken en meer zoals de Heiland te worden.

Uw ervaringen uitwisselen

Stuur ons ervaringen uit uw bediening aan anderen of uit de bediening van anderen aan u. Ga naar liahona.lds.org en klik op 'Submit an Article or Feedback'. ■

NOTEN

1. Neil L. Andersen, 'A Holier Approach to Ministering' (devotional aan de Brigham Young University, 10 april 2018), 3, speeches.byu.edu.
2. Russell M. Nelson, 'Nu we samen verdergaan', *Liahona*, april 2018, 7.
3. Zie Henry B. Eyring, 'Dochters in het verbond', *Liahona*, mei 2014, 125–128.
4. Zie David A. Bednar, 'Tot de Heer bekeerd', *Liahona*, november 2012, 106–109.

Maria

de moeder van Jezus

Maria's verhaal is een tijdloze herinnering aan de prijs en de zegeningen van het discipelschap.

Gaye Strathearn

Universitair hoofddocent oude Schriftuur, Brigham Young University

Maria, de moeder van Jezus, is een van de weinige vrouwen die in de Schriften genoemd worden. Ze is de enige over wiens leven en bediening eeuwen vóór haar geboorte geprofeteerd werd (zie 1 Nephi 11:15, 18; Mosiah 3:8; Alma 7:10).¹ De schrijvers Mattheüs, Markus, Lukas en Johannes geven in het Nieuwe Testament niet meer dan een fragmentarisch kijkje in haar leven en bediening, want hun focus ligt terecht op de Heiland. Maar de vroegchristelijke kerk gaf Maria de titel *theotokos*, de 'draagster of moeder van God',² ter herinnering aan de belangrijke rol die ook zij in het plan van de Vader speelt.

Ouderling Bruce R. McConkie (1915–1985) van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft geschreven: 'Kunnen wij haar die de Heer boven alle vrouwen gezegend heeft te hoog achten? Er is maar één Christus en er is maar één Maria. Ze waren allebei edel en groot in [het voorsterfelijk bestaan] en ze waren allebei voor hun respectieve bediening voorgeordend. We kunnen ons niet anders voorstellen dan dat de Vader de grootste vrouwelijke geest als moeder van zijn Zoon zou kiezen, net zoals Hij de mannelijke geest naar zijn evenbeeld als de Heiland verkoos. [...] We dienen [...] Maria te achten met de gepaste achting die haar toekomt.'³

Het verhaal van Lukas over de aankondiging aan Maria (zie Lukas 1:26–56) geeft ons meer inzicht in en waardering

voor deze opmerkelijke jonge vrouw. Door haar interacties met Gabriël en Elizabet tekent zich een jonge vrouw af die haar unieke roeping van God probeert te vatten en te begrijpen. Het gewicht van die roeping moet zwaar op zo'n jonge vrouw gedrukt hebben. Toch was ze bereid haar wil ondergeschikt aan die van de Vader te maken. Haar verhaal herinnert ons eraan dat God Zich van al zijn kinderen bewust is, en dat Hij gewone mannen en vrouwen roept om zijn koninkrijk op buitengewone manieren op te bouwen. Zij werd Jezus' eerste discipel en is zo een rolmodel voor iedereen die Hem wil volgen.

Nazareth: Maria's woonplaats

Het Nieuwe Testament vertelt ons helaas niets over Maria's ouders, haar geboorte of haar leven in Nazareth. Lukas beschrijft Nazareth als een *polis*, wat als stad vertaald kan worden. Maar de plaats lijkt geen rol van betekenis te hebben gespeeld. Nazareth wordt buiten het Nieuwe Testament pas aan het eind van de tweede eeuw n.C. in een andere tekst genoemd.

We weten dat Nazareth 105 kilometer ten noorden van Jeruzalem op een heuvel in Laag-Galilea lag, met uitzicht over de vruchtbare vlakte van Jizreël. Archeologische vondsten wijzen erop dat Nazareth in de eerste eeuw meer een dorpje dan een stad was, met een geschatte populatie van zo'n 400–500.⁴ In heel Galilea moesten veel inwoners, op enkele uitzonderingen na, van de visserij of als keuterboer met wat vee of land zien

rond te komen. Ze moesten zwoegen om hun gezin van eten te voorzien en hun belasting te betalen. Het dorpje had geen versterkingen. Er is geen bewijs van verharde wegen of monumentale architectuur uit die tijd, evenmin dat men luxe items zoals marmer, mozaïeken of fresco's in de gebouwen gebruikte, of dat mensen geïmporteerde fijne waren in huis hadden.⁵ De twee uitgegraven huizen uit de eerste eeuw lijken bescheiden gelijkvloerse onderkomens met twee kamers, een rieten dak en een kleine binnenplaats te zijn.⁶ Begrafenisgebruiken en enkele potscherven van kalksteen wijzen erop dat de bewoners hoogstwaarschijnlijk Joods waren.

Deze ontdekkingen kunnen weliswaar niet direct aan Maria en haar familie gekoppeld worden, maar ze geven ons wel een idee hoe haar leven in Nazareth er mogelijk uitzag: een boerenmeisje uit een plattelandsdorp, ver van het godsdienstige centrum van Jeruzalem met zijn tempel, priesterlijke aristocratie en rijkdom. Zelfs als meisje werkte ze vast al aan de zijde van haar moeder en de andere vrouwen van het dorp om aan de dagelijkse levensbehoeften van het gezin bij te dragen – denk aan stof weven, koken, brandhout sprokkelen, water uit bakken bij huis of een put in het dorp halen, en op de akker werken.

Roeping van Maria

Maria's verhaal in het boek Lukas begint met de verschijning van de engel Gabriël, dezelfde engel die eerder in de tempel aan Zacharias verschenen was (zie Lukas 1:11, 19, 26). Wanneer Gabriël verschijnt, is Maria een jonge vrouw die ondertrouwd is met Jozef (zie Lukas 1:27). We weten niet hoe oud Maria op dat moment was, maar in die tijd werd een huwelijksvereenkomst soms al vóór de pubertijd vastgelegd. Gabriël's verschijning en verklaringen dat Maria 'begenadigd' is, dat 'de Heere [...] met u' is, dat zij 'gezegend onder de vrouwen' is, en dat zij, volgens de Bijbelvertaling van Joseph Smith van Lukas 1:28, 'uitverkoeren' is (zie ook Alma 7:10), moeten een gemengde reactie van verwarring en zelfs vrees in Maria opgeroepen hebben. We kunnen ons haar gedachten op dat moment alleen maar proberen voor te stellen, maar ze vroeg zich mogelijk af: waarom beschouwt God mij 'gezegend onder de vrouwen'? Waarom heb ik 'genade gevonden bij God' en wat betekent dat eigenlijk? Waarom stuurde God Gabriël naar mij en niet naar een andere

jonge vrouw in Nazareth of in Jeruzalem? Ja, ze was van het huis van David (zie Lukas 1:32; Romeinen 1:3), maar dat betekende weinig onder de Romeinse bezetting. Ze was uiteindelijk maar een jonge vrouw uit een boerenfamilie en afkomstig uit een onbeduidend dorpje. Nathanaël zou later vragen: 'Kan uit Nazareth iets goeds komen?' (Johannes 1:47.)

Gabriël geeft geen antwoord op de vragen die Maria mogelijk bezighielden. Hij vervolgt gewoon zijn boodschap: zij zal zwanger worden, maar niet van zomaar een kindje. Haar kindje zal de 'Zoon van de Allerhoogste' genoemd worden en 'de troon van Zijn vader David' ontvangen (zie Lukas 1:32–33). Met andere woorden, Gabriël vertelde Maria dat haar zoon zowel de Zoon van God als de beloofde Messias zou zijn. Als Maria al vóór deze aankondiging verward en bevreesd was, kunnen we ons voorstellen hoe intens haar emoties daarna waren.

Laten we één beginsel bespreken dat in dit gedeelte van Maria's verhaal over discipelschap naar voren komt. Gods plan voor Maria was niet iets waar ze om gevraagd had! Gabriël was aan Zacharias verschenen omdat hij en Elizabet om een wonderbaby hadden gebeden, maar hij kwam onder heel andere omstandigheden naar Maria: niet om een wens te vervullen, maar om Gods wil voor haar aan te kondigen. Maria had, gezien haar aanstaande bruiloft, waarschijnlijk wel over het krijgen van kinderen nagedacht. Maar ook al was er in de eerste eeuw een golf van messiaanse verwachting in het Jodendom, zou Maria ooit hebben gedacht dat zij, een jonge boerenvrouw uit Nazareth, de moeder van de Messias zou worden? Waarschijnlijk niet. Het punt is dat een roeping tot het discipelschap onze eigen plannen vaak in de war schopt.

Lukas richt zijn verslag op de verklaringen van Gabriël en dan van Elizabet. Maar Maria brengt bij drie gelegenheden zelf haar gedachten en gevoelens onder woorden.

Een geïnspireerde vraag

De eerste is haar vraag aan Gabriël: 'Hoe zal dat mogelijk zijn, aangezien ik geen gemeenschap heb met een man?' (Lukas 1:34.) Haar vraag is, gezien de omstandigheden, alleszins redelijk. Die doet de lezers denken aan Zacharias' vraag: 'Hoe zal ik dat weten?' [dat Elizabet een zoon zou baren] (vers 18). Maar in zijn vraag klinkt twijfel door over Gabriël's antwoord op een

De engel Gabriël verscheen aan Maria met de verbijsterende boodschap dat zij 'gezegend onder de vrouwen' was en dat zij de Zoon van God zou baren.

gebed dat Zacharias zelf voor God had uitgestort. Maria, daarentegen, zoekt met haar vraag meer duidelijkheid aangaande Gods verklaarde wil voor haar. Vragen zijn onvermijdelijk wanneer Gods uitnodigingen discipelen uitdagen om de lat hoger te leggen en hun comfortzone te verlaten. Bovendien leiden geïnspireerde vragen tot openbaring.

Gabriëls antwoord op Maria's vraag kent drie aspecten:

1. Ten eerste zegt hij tegen Maria: 'De Heilige Geest zal over u komen' (vers 35). De Heilige Geest is de kracht waardoor discipelen in elk tijdperk in hun roepingen grootgemaakt worden. 'Bedenk dat dit werk niet enkel van u of van mij is', heeft president Thomas S. Monson (1927–2018) uitgelegd. 'Het is het werk van de Heer, en als wij in dienst van de Heer staan, hebben wij recht op zijn hulp. Denk eraan: wie de Heer roept, maakt de Heer ook geschikt.'⁷ Gabriël geeft Maria vervolgens specifieke informatie voor haar situatie: 'En de kracht

van de Allerhoogste zal u overschaduwen.⁸ Daarom ook zal het Heilige Dat uit u geboren zal worden, Gods Zoon genoemd worden' (vers 35).

2. Ten tweede vertelt Gabriël Maria over Elizabet, iemand die een vergelijkbare, maar toch andere wonderbaarlijke zwangerschap meemaakt (zie vers 36). Elizabets zwangerschap is voor Maria een teken dat ze er niet alleen in staat, dat er ten minste iemand is die enigszins begrijpt wat ze meemaakt.
3. Ten derde verklaart Gabriël ondubbelzinnig: 'Want geen ding zal bij God onmogelijk zijn' (vers 37). God deed het onmogelijke toen Elizabet zwanger werd.⁹ Gabriëls verklaring wijst discipelen in elk tijdperk erop dat er wonderen kunnen gebeuren als we op Gods uitnodigingen ingaan.

De bereidwilligheid van een discipel

Maria's tweede mondelinge reactie in het verhaal typeert naar mijn idee de toewijding en het perspectief van een

De verhalen van Maria en Elizabet zijn met elkaar verweven door hun liefde en steun voor elkaar in een moeilijke tijd.

discipel: ‘Zie, de dienaar van de Heere, laat met mij geschieden overeenkomstig uw woord’ (Lukas 1:38). ‘Dienares’ duidt erop dat Maria besloten heeft om de roeping te aanvaarden die van God afkomstig is. Deze verklaring is Maria’s versie van wat haar Zoon in Gethsémané zal zeggen: ‘Laat niet Mijn wil, maar de Uwe geschieden’ (Lukas 22:42). Het is weliswaar duidelijk

dat ze op dit punt in haar reis onmogelijk kan begrijpen wat er van haar gevraagd zal worden – Simeon profeteert later tot haar: ‘ook door uw eigen ziel zal een zwaard gaan’ (Lukas 2:35) – toch kiest Maria ervoor om met geloof voorwaarts te gaan.

‘En de engel ging van haar weg’ (Lukas 1:38). Wanneer Gabriël vertrekt, is Maria alleen. Het is één ding dat een discipel zulke uitspraken als de hare in de tegenwoordigheid van een hemelse boodschapper doet, maar wat doet ze nu de engel weg is? Hoe legt ze deze ervaring uit aan haar ouders? Aan Jozef? Welke prijs moet ze betalen als zij of de inwoners van Nazareth haar niet geloven? De krappe leefruimte in het kleine Nazareth kon wel eens moeilijk voor haar gaan worden.

Zij moet denken aan het tweede deel van Gabriël’s antwoord op haar vraag en reist naar het huis van Elizabet. De twee beginverhalen van Lukas zijn opnieuw met elkaar verweven. Zodra Maria Elizabet begroette, sprong ‘het kindje [op] in haar schoot; en Elizabet werd vervuld met de Heilige Geest, en zij riep met luide stem en zei: Gezegend ben je onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van je schoot’ (Lukas 1:41–42). Haar door de Geest ingegeven groet bekrachtigde wat Gabriël al over Maria’s gezegende status onder de vrouwen verklaard had. Maria had nu een tweede getuigenis van haar roeping, maar dat kwam pas nadat ze de roeping bereidwillig aanvaard had.

Het verhaal van Maria en Elizabet brengt twee grote aspecten in het leven van hedendaagse discipelen voor het voetlicht. Het doet denken aan de geweldige symbiotische waarde in het hart van zustershulpverenigingen over de hele wereld: vrouwen van verschillende leeftijden en in verschillende levensfasen komen samen om elkaar in moeilijke tijden tot steun te zijn. Het verzekert ons ook dat God degenen die Hij geroepen heeft in moeilijke tijden niet verlaat, maar dat Hij er vaak voor zorgt dat ze omarmd worden door anderen die Hij ook geroepen heeft.

Het Magnificat

Maria’s slotwoorden worden het Magnificat ofwel de lofzang van Maria genoemd. Ze geeft daarin uiting aan haar vreugde als reactie op Elizabets woorden. Ze uit haar gevoelens over wat er in haar leven is gebeurd en werpt licht op het nieuwe besef van haar rol in Gods plan. Allereerst wil ze haar

God grootmaken, loven en verheerlijken, in wie ze zich als haar Heiland verheugt (zie Lukas 1:46–47). Ze ziet in haar ervaring de voortdurende barmhartigheid van God, zowel in het feit dat Hij iemand met zo'n 'nederige staat' als zij uitkoos (zie de verzen 48–50) als ook in het feit dat Hij haar gekozen heeft om een centrale rol in de vervulling van het verbond van Abraham te spelen (zie de verzen 54–55).

'En Maria bleef ongeveer drie maanden bij [Elizabet] en keerde terug naar haar huis' (vers 56). Maria was nu beter voorbereid om haar goddelijke roeping te vervullen.

Maria's voorbeeld voor ons

Hedendaagse discipelen leven in een andere cultuur en staan tweeduizend jaar van Maria's verhaal af. Toch is haar verhaal een tijdloze herinnering aan de prijs van het discipelschap. God verwacht dat zijn volgelingen handelen naar de uitnodigingen die Hij ze geeft. President Russell M. Nelson heeft gezegd: 'God heeft zijn verbondskinderen altijd gevraagd om moeilijke dingen te doen.'¹⁰ Maria was geen uitzondering, en dat geldt eveneens voor ons. Onze uitdaging is het geloof te hebben om onze wil ondergeschikt te maken aan zijn wil, om zijn roepingen te aanvaarden met het geloof dat zijn Geest ons in zijn dienst groot zal maken. Bonnie H. Cordon, algemeen jongevrouwenpresidente, heeft gezegd: 'We kunnen moeilijke dingen doen', met de toevoeging: 'maar we kunnen ze ook met plezier doen.'¹¹

Hoe ziet het Magnificat van ons, zijn hedendaagse discipelen, eruit? Hoe uiten wij onze vreugde in onze God? Hoe uiten wij de grootsheid van zijn barmhartigheid in ons leven? Hoe vinden wij manieren om onze rol in de vervulling van het verbond van Abraham in deze tijd te vieren? De hier genoemde beginselen zijn misschien maar een deel van wat we allemaal uit Maria's opmerkelijke verhaal van discipelschap kunnen leren. ■

NOTEN

1. Mattheüs begrijpt ook dat Maria de vervulling is van Jesaja's profetie van een maagd die een zoon met de naam Immanuel zal baren (zie Jesaja 7:14). Zijn citaat van 'de maagd' komt uit de Griekse vertaling van Jesaja uit de tweede eeuw v.C. Die vertaling werd door de eerste christenen gebruikt.
2. In de editie van 1830 van het Boek van Mormon beschrijft 1 Nephi 11:18 Maria ook als 'de moeder van God'.

3. Bruce R. McConkie, *Mortal Messiah*, 4 delen (1981), 1:326–27, voetnoot 4.
4. Zie James E. Strange, 'Nazareth', *Anchor Bible Dictionary*, 4:1050; Jonathan L. Reed, *Archaeology and the Galilean Jesus: A Re-examination of the Evidence* (2002), 131.
5. Zie Reed, *Archaeology and the Galilean Jesus*, 131.
6. Zie Ken Dark, 'Has Jesus' Nazareth House Been Found?' *Biblical Archaeology Review*, vol. 41, nr. 2 (maart/april 2015), 54–63; zie ook Ken Dark, 'Early Roman-Period Nazareth and the Sisters of Nazareth Convent', *The Antiquities Journal*, vol. 92 (2012), 37–64.
7. Thomas S. Monson, 'Duty Calls', *Ensign*, mei 1996, 44.
8. Het Griekse woord dat vertaald is met 'overschaduwen' (*episkiazō*), is hetzelfde woord in de Griekse vertaling van het Oude Testament die de wolk beschrijft die neerdaalde op de tabernakel, nadat die voltooid was. Het beschrijft de heerlijkheid van de Heer.
9. De Heer zei iets dergelijks tegen Abraham toen hij en Sara hoorden dat ze op hun hoge leeftijd een kindje zouden krijgen (zie Genesis 18:14; Romeinen 4:19–21).
10. Russell M. Nelson, 'Pal staan als ware millennials', *Liahona*, oktober 2016, 49.
11. 'Bonnie H. Cordon: algemeen jongevrouwenpresidente', *Liahona*, mei 2018, 129.

Johannes

de geliefde discipel van Jezus

Johannes de Geliefde wordt in het Nieuwe Testament als een leraar en een voorbeeld van discipelschap voorgesteld.

Eric D. Huntsman

Hoogleraar oude schriftuur aan de Brigham Young University

Op Petrus na is Johannes waarschijnlijk de bekendste van de eerste twaalf apostelen van Jezus. Hij en zijn broer Jakobus waren samen met Petrus aanwezig bij de belangrijkste momenten in de aardse bediening van de Heiland. Vijf verschillende boeken in het Nieuwe Testament worden aan hem toegeschreven.¹ Hoe dicht hij bij de Heer stond, blijkt uit Johannes 13:23: ‘En een van Zijn discipelen, die Jezus liefhad, lag aan in de schoot van Jezus.’ Dit beeld vormt al eeuwen de manier waarop Johannes in christelijke kunst wordt afgebeeld, als een jonge man, die vaak in de armen van de Heiland ligt te rusten. Het vers ligt aan de basis van zijn unieke titel, Johannes de Geliefde, maar zijn getuigenis en zending spreken van een discipelschap waar wij allen deel aan kunnen hebben.

Johannes, zoon van Zebedeüs

Yohanan, de Hebreeuwse naam van Johannes, betekent ‘God is genadig geweest’. Het meeste van wat we over hem weten, komt uit de eerste drie evangeliën, waarin het verhaal van de aardse bediening van de Heiland grotendeels vanuit hetzelfde perspectief wordt verteld. Ze zijn het erover eens dat Johannes de zoon van een welvarende visser uit Galilea met de naam Zebedeüs was, die zijn eigen boot bezat en dagloners inhuurde om hem en zijn zonen bij het werk te helpen. Johannes en zijn broer Jakobus werkten ook samen met de broers Petrus en Andreas. Alle vier lieten ze hun vissersboot in de steek toen Jezus hen riep om Hem voltijds als discipelen te volgen.²

Toen Jezus hen riep, lieten zij 'hun vader Zebedeüs in het schip achter met de loonarbeiders en gingen weg, Hem achterna' (Markus 1:20).

Hoewel de evangeliën verder niet over Zebedeüs spreken, weten we dat de moeder van Jakobus en Johannes een volgeling van Christus werd. Ze pleitte bij Jezus voor haar zonen en was bij de kruisiging aanwezig.³ Algemeen wordt aangenomen dat de moeder van Jakobus en Johannes Salomé heette, en er zijn aanwijzingen dat zij een zus van Maria, de moeder van Jezus, was. Als dat zo is, waren ze neven van Jezus en familie van Johannes de Doper.⁴

Kort nadat hij werd geroepen, was Johannes getuige van veel van de eerste wonderen en leringen van de Heer.⁵ Doordat hij die wonderen zag en naar toespraken als de Bergrede luisterde, werd hij ongetwijfeld voorbereid op het moment waarop Jezus hem als een van zijn twaalf apostelen riep.⁶ Binnen deze groep bijzondere getuigen vormden Petrus, Jakobus en Johannes een kerngroepje van discipelen die bij belangrijke momenten in de aardse bediening van Jezus aanwezig waren:

- Toen de Heer het dochtertje van Jaïrus uit de dood opwekte, zagen ze van dichtbij zijn macht over de dood.⁷

- Op de berg van verheerlijking zagen ze Jezus in al zijn glorie, en hoorden ze de stem van de Vader getuigen dat Jezus zijn Zoon was, in wie Hij welbehagen had.⁸
- Op de Olijfberg waren ze getuige van zijn laatste profetie over de laatste dagen.⁹
- In de hof van Gethsémané waren ze vlakbij toen de Heer zijn grote verzoeningswerk aanvatte.¹⁰

Net zoals Jezus Christus Simon de bijnaam *Kefas* of Petrus gaf, wat 'rots' betekent, gaf Hij ook Jakobus en Johannes de titel *Boanerges*, wat 'zonen van de donder' betekent.¹¹ Aangezien ze Jezus vroegen of ze vuur mochten laten neerdalen op een Samaritaans dorp waar de bewoners Hem hadden verworpen (zie Lukas 9:51-56), kan die bijnaam erop wijzen dat ze opvliegend of minstens eigenzinnig waren. Het is echter even goed mogelijk dat het een voorafschaduw was van de krachtige getuigen die zij zouden worden, net zoals de naam Petrus waarschijnlijk niet zozeer zijn toegewijde en ook impulsieve aard weergaf,

maar eerder zijn standvastigheid en sterkte na de opstanding van Jezus.¹²

Waar Johannes in het boek Handelingen voorkomt, wordt hij neergezet als een sterke, stabiele metgezel van Petrus. Johannes was erbij toen Petrus de kreupele man in de tempel genas, en samen predikten zij stoutmoedig tot de joodse leiders van Jeruzalem. De twee apostelen reisden samen naar Samaria om de gave van de Heilige Geest te verlenen aan de Samaritanen die door Filippus waren onderwezen en gedoopt.¹³

Toch komt hij vooral in de geschriften die aan Johannes worden toegeschreven naar voren als een krachtige getuige van de goddelijke natuur van zijn meester en vriend, Jezus Christus. In deze nieuwtestamentische boeken komt Johannes als een leraar en een voorbeeld voor ons discipelschap naar voren.

Geliefde discipel

Het is frappant dat Johannes niet wordt vermeld in het evangelie dat aan hem wordt toegeschreven. In het evangelie van Johannes komen de twee zonen van Zebedeüs slechts één keer voor, en wel in het laatste hoofdstuk als twee van de zeven discipelen die de herrezen Heer bij de zee van Galilea tegenkwamen. En zelfs daar worden ze niet bij naam genoemd. Volgens de traditie en verwijzingen in Schriftuur van de herstelling¹⁴ wordt Johannes echter geïdentificeerd als de anonieme ‘discipel die Jezus liefhad’, die aanwezig was bij het laatste avondmaal, de kruisiging, het lege graf en bij de laatste verschijning van Jezus bij de zee van Galilea.¹⁵

Wellicht was hij ook de ‘andere discipel’, die samen met Andreas een volgeling van Johannes de Doper was, en hem hoorde getuigen dat Jezus het Lam Gods was (zie Johannes 1:35–40). En waarschijnlijk was hij ook de discipel die Petrus vergezelde nadat Jezus gevangen was genomen, en loodste hij Petrus het paleis van de hogepriester binnen (zie Johannes 18:15–16).

In het evangelie van Johannes duikt de geliefde discipel op als boezemvriend van de Heer. Net als

van Martha, Lazarus en Maria wordt van Johannes in dit evangelie uitdrukkelijk gezegd dat Jezus hem liefhad (zie Johannes 11:3, 5). De plaats die hij tijdens het laatste avondmaal aan tafel innam, is niet alleen een teken van eer, maar ook van verbondenheid.

In andere Schriftteksten komen we te weten dat hij naast een vriend van de Heiland ook een krachtig getuige van de belangrijkste gebeurtenissen in de zending van Jezus was. Hij stond aan de voet van het kruis en zag de Heer sterven als offer voor zonde, hij haastte zich na de opstanding naar het graf en zag dat het leeg was, en hij zag de herrezen Heiland.

In het evangelie van Johannes staat tot twee keer toe dat het op het ooggetuigenverslag van de geliefde discipel is gebaseerd, en dat dit getuigenis waar is.¹⁶ Dat Joseph Smith dit evangelie ‘het getuigenis van Johannes’ als titel gaf, sluit hierbij aan.¹⁷

‘Dit is de discipel die van deze dingen getuigt en deze dingen beschreven heeft; en wij weten dat zijn getuigenis waar is’ (Johannes 21:24).

discipelen van alle tijden. Door anoniem te blijven, kunnen wij onszelf in zijn plaats stellen. We leren hoe we de Heer kunnen liefhebben en hoe Hij ons kan liefhebben, en zo ontwikkelen wij zelf een getuigenis en is het onze taak anderen erover te vertellen.

De brieven: 1, 2 en 3 Johannes

Evenmin als in het evangelie van Johannes wordt de naam Johannes vermeld in de drie brieven die aan hem worden toegeschreven. 1 Johannes, dat meer op een leerstellige verhandeling dan een brief lijkt, vertoont echter veel gelijkenissen met het evangelie qua stijl en inhoud, zoals het belang van liefde en gehoorzaamheid, thema’s die de Heiland volgens het verslag van Johannes tijdens het laatste avondmaal aanhaalde.

1 Johannes is geschreven na het evangelie, en begint met de verklaring dat de auteur ooggetuige van de Heer Jezus was: ‘Wat er was vanaf het begin, wat wij *gehoord hebben*, wat wij *gezien hebben* met onze ogen, wat

wij *aanschouwd hebben en onze handen getast hebben* van het Woord des levens' (1 Johannes 1:1; cursivering toegevoegd). De auteur herhaalt hier de eerste regels van het evangelie van Johannes, en benadrukt bovendien zijn krachtige, persoonlijke, stoffelijke getuigenis van Jezus Christus, het letterlijk vleesgeworden Woord van God.

De eerste christenen, de oorspronkelijke doelgroep van het boek, leden kennelijk onder interne verdeeldheid toen een groep ten onrechte de mening was toegedaan dat Jezus de kerk had verlaten.¹⁹ In 1 Johannes is de auteur niet alleen een getuige, hij is ook een autoriteit die wordt aangehaald om valse leerstellingen te weerleggen, en om het geloof tegen de dreiging van antichristen en valse geesten te beschermen (zie 1 Johannes 2:18–27; 4:1–6). Het was ook zijn zending om allen die getrouw bleven aan te moedigen, door belangrijke waarheden over God en Christus en het belang van blijvend geloof en rechtschapenheid te onderstrepen.

In 2 en 3 Johannes noemt hij zichzelf gewoon 'de ouderling', en blijft hij de nadruk leggen op het belang van liefde en gehoorzaamheid, en de gevaren van valse leraars en mensen die het juiste gezag van de kerk verwerpen.²⁰

Alle drie deze boeken leren ons hoe belangrijk het is om de geopenbaarde Jezus Christus voortdurend toegewijd te zijn.

De openbaarder

Van de vijf boeken die aan hem worden toegeschreven, is Openbaring het enige dat de naam Johannes vermeldt. In de eerste verzen wordt de auteur drie keer bij naam genoemd (zie Openbaring 1:1, 4, 9). De auteur noemt zichzelf de dienstknecht van God, maar geeft verder geen aanwijzingen met betrekking tot zijn functie of roeping. De meeste vroegchristelijke kenners geloofden echter dat hij Johannes, de zoon van Zebedeüs, was.

Het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden bevestigen dat de apostel Johannes de bijzondere opdracht had gekregen om visioenen te ontvangen en ze op te schrijven.²¹ Het boek Openbaring is complex en staat bol van symboliek. Het is geschreven als troost en bemoediging voor christenen van alle tijden die met vervolging of beproeving te maken hebben, en daarnaast schetst het de rol van Jezus Christus in de loop van de geschiedenis.

Johannes kan het boek Openbaring in twee verschillende periodes hebben geschreven: ofwel in de jaren zestig van de eerste eeuw, tijdens de regering van keizer Nero, ofwel in de jaren negentig onder keizer Domitianus. In beide gevallen is het na de martelaarsdood van Petrus geschreven en is Johannes dus de senior apostel.

Zijn roeping strekte echter verder dan het ontvangen en opschrijven van de visioenen die in het boek zijn opgetekend. In een van zijn visioenen krijgt Johannes de Openbaarder van een engel de opdracht om een boekje, of perkamentrol, te nemen en op te eten. Het smaakte zoet in zijn mond maar maakte zijn buik bitter, wat Joseph Smith interpreteerde

als een zinnebeeld van zijn zending om Israël te vergaderen als onderdeel van de herstelling van alle dingen (zie Openbaring 10:9–11; Leer en Verbonden 77:14). Johannes kon deze zending vervullen doordat hij zijn bediening na zijn gedaanteverandering voortzette. Hoewel onderzoekers van vroeger en nu het niet eens zijn over de betekenis van wat Jezus aan het eind van het evangelie tegen Petrus over het lot van Johannes zei (zie Johannes 21:20–23), ontving Joseph Smith een openbaring waarin werd bevestigd dat Johannes zijn zending na zijn gedaanteverandering zou voortzetten tot de Heiland terugkomt (zie Leer en Verbonden 7:1–6). Met andere woorden, hij heeft niet alleen

'Hieraan weten wij dat wij de kinderen van God liefhebben, wanneer wij God liefhebben en Zijn geboden bewaren' (1 Johannes 5:2).

over de eindtijd geprofeteerd, zijn zending houdt ook in dat hij bijdraagt om die profetieën in vervulling te doen gaan en dat hij getuige is van de vervulling van alles wat hem is geopenbaard.

Hoewel onze zending niet zo groots is, leert het voorbeeld van Johannes ons dat onze liefde voor Christus ertoe leidt dat we onze roeping en beproevingen aanvaarden, ook al is dat soms moeilijk.

Geliefde discipelen worden

Johannes was een vooraanstaand lid van de eerste twaalf apostelen van Jezus. Hij had een nauwe band met de Heiland en vervulde belangrijke rollen als zijn getuige, als leider van de kerk en als openbaarder. Maar in het evangelie dat zijn naam

draagt, koos hij ervoor om zichzelf als de geliefde discipel te omschrijven, en daardoor kan hij voor ieder van ons een voorbeeld van discipelschap zijn. Van hem leren we dat we als volgelingen van Jezus Christus in de armen van zijn liefde kunnen rusten, en dat we die liefde het diepst kunnen ervaren door verordeningen zoals die welke Hij tijdens het laatste avondmaal heeft ingesteld. Ook wij kunnen symbolisch aan de voet van het kruis staan, getuigen dat Jezus voor ons is gestorven, en ons vol hoop haasten om met zekerheid vast te stellen dat de Heer leeft. Net als Johannes zijn wij geliefde discipelen en is het onze taak anderen over dat getuigenis te vertellen, van de waarheid te getuigen en de roepingen te vervullen die ons worden gegeven, tot de Heer terugkomt. ■

NOTEN

1. Het is opmerkelijk dat alleen het boek Openbaring expliciet vermeldt dat het door Johannes is geschreven (zie Openbaring 1:1, 4). Geen van de evangeliën, ook niet dat van Johannes, vermeldt een auteur. Volgens vroegchristelijke traditie is de geliefde discipel in het evangelie van Johannes dezelfde als de apostel met die naam. Zie noot 17 voor een bespreking van het bewijs, de wetenschappelijke discussie en inzichten uit de herstelling met betrekking tot deze identificatie. Het boek 1 Johannes vermeldt evenmin een auteur, maar de stijl en inhoud vertonen grote overeenkomsten met het evangelie van Johannes. De boeken 2 en 3 Johannes worden aan 'de ouderling' toegeschreven, maar volgens vroegchristelijke traditie zijn ze aan de auteur van Johannes en 1 Johannes gelinkt.
2. Zie Markus 1:19–20; zie ook Mattheüs 4:21–22; Lukas 5:10–11. De meeste wetenschappers zijn het erover eens dat Markus het oudste evangelie is. Het werd in het midden van de jaren zestig van de eerste eeuw geschreven, terwijl Mattheüs en Lukas in de jaren zeventig of vroege jaren tachtig van de eerste eeuw werden geschreven. Door verwijzingen van Markus eerst te lezen, kunnen we dus zien hoe Mattheüs en Lukas het eerste verslag hebben aangevuld of gewijzigd.
3. Hoewel in Markus 10:35–37 staat dat Jakobus en Johannes vroegen om aan de rechter- en linkerhand van Jezus te zitten in zijn koninkrijk, lezen we in Mattheüs 20:20–21 dat dit verzoek eigenlijk van hun moeder kwam. Voor meer over haar aanwezigheid bij de kruisiging en later aan het lege graf, zie Markus 15:40; 16:1–8; zie ook Mattheüs 27:55–56; Lukas 23:49, 55; 24:1–10; en Johannes 19:25.
4. Voor meer informatie over de mogelijke familiebanden van Salomé, en de achtergrond en het vissersbedrijf van Zebedeüs, zie R. Alan Culpepper, *John, the Son of Zebedee: The Life of a Legend* (2000), 7–23.
5. Zie Markus 1:21–31, 40–45; 2:1–12; 3:1–6; zie ook Mattheüs 8:1–4; 9:1–8; 12:9–14; Lukas 4:33–39; 5:12–15, 17–26; 6:6–11.
6. Voor de Bergrede, zie Mattheüs 5–7. Voor de roeping van Johannes en de andere eerste apostelen, zie Markus 3:13–19; zie ook Mattheüs 10:2–4; Lukas 6:13–16.
7. Zie Markus 5:37; zie ook Mattheüs 9:23–26; Lukas 8:51, hoewel Mattheüs de namen van Petrus, Jakobus en Johannes niet expliciet vermeldt.

8. Zie Markus 9:2–10; zie ook Mattheüs 17:1–8; Lukas 9:28–36.
9. Zie Markus 13:3–37.
10. Zie Markus 14:32–34; zie ook Mattheüs 26:36–38.
11. Zie Markus 3:17. *Boanerges* is blijkbaar een vrije Griekse vertaling van het Aramese *bene regesh of r'm*, wat 'zonen van opschudding of donder' betekent.
12. Zie Culpepper, *John, the Son of Zebedee*, 38–40, 50.
13. Zie Handelingen 3:1–11; 4:1–21; 8:14–17.
14. Zie Leer en Verbonden 7; 77; 88:141.
15. Zie Johannes 13:23; 19:26, 34–35; 20:2–10; 21:1–14, 20–25; zie ook Culpepper, *John, the Son of Zebedee*, 57–69.
16. Zie Johannes 19:35; 21:24–25; zie ook Johannes 20:30–31.
17. Zie *Joseph Smith's New Translation of the Bible: Original Manuscripts*, bewerkt door Scott H. Faulring, Kent P. Jackson en Robert J. Matthews (2004), 234.
18. Voor voorbeelden van wetenschappelijke discussies over de identiteit van de geliefde discipel, zie Culpepper, *John, the Son of Zebedee*, 72–85, en Raymond E. Brown, *An Introduction to the Gospel of John*, bewerkt door Francis J. Moloney (2003), 189–199. Voor meer informatie over de apostel Johannes als de bron of de auteur van het evangelie van Johannes, zie Richard Neitzel Holzappel, Eric D. Huntsman en Thomas A. Wayment, *Jesus Christ and the World of the New Testament* (2006), 126–127, en mijn eigen verhandeling in 'The Gospel of John' in *New Testament History, Culture, and Society* (2018), red. Lincoln Blumell.
19. Zie Raymond E. Brown, *The Epistles of John* (The Anchor Bible, deel 30 [1982]), 49–55, 71.
20. Zie Culpepper, *John, the Son of Zebedee*, 90–95, en Holzappel, Huntsman en Wayment, *Jesus Christ and the World of the New Testament*, 274–277.
21. Zie Holzappel, Huntsman en Wayment, *Jesus Christ and the World of the New Testament*, 281–282, en vooral 1 Nephi 14:18–27; Ether 4:16; en Leer en Verbonden 7:1–3; 77.

Johannes was een krachtige getuige van de belangrijkste gebeurtenissen in de zending van Jezus. Hij stond aan de voet van het kruis en zag de Heer sterven, hij haastte zich na de opstanding naar het graf en zag dat het leeg was, en hij zag de herrezen Heiland.

DE GOUDEN OOGST, DAVID MERRILL, MET DANK AAN HET MUSEUM VOOR KERKGESCHIEDENIS

Geloof om te oogsten is
geloof in Jezus Christus
en in zijn verzoening.
Het is geloof in zijn
macht, niet die van u.

**Ouderling
Wilford W. Andersen**
van de Zeventig

Twee niveaus van geloof

Lehi en zijn gezin waren nog maar enkele dagen in de wildernis toen de Heer hem opdroeg zijn zonen terug naar Jeruzalem te sturen om de koperen platen van Laban te verkrijgen. We complimenteren Lehi's twee opstandige zonen niet vaak, maar ze gingen zowaar vrijwillig mee. Ze hadden voldoende geloof om het te proberen.

Laman vroeg Laban om de platen, en later deden Lemuel en de andere broers dat ook. Die poging kostte de broers alle waardevolle bezittingen van hun familie en bijna hun leven. Op dat moment begaf het geloof van Laman en Lemuel het en wilden ze het opgeven. Nephi daarentegen liet zich geen angst aanjagen of ontmoedigen:

‘Zowaar de Heer leeft, en zowaar wij leven, zullen wij niet naar onze vader in de wildernis afdalen voordat wij hebben volbracht wat de Heer ons heeft geboden.

‘Welnu, laten wij getrouw zijn in het onderhouden van de geboden van de Heer’ (1 Nephi 3:15–16).

Nephi oefende zijn grote geloof, verkreeg de platen van Laban en keerde met zijn broers naar zijn vader in de wildernis terug.

Er zijn blijkbaar twee verschillende niveaus van geloof. Het eerste niveau is geloof om te proberen, geloof om onze sikkels in te slaan. Het

tweede is geloof om te doen. Het is groter dan geloof om onze sikkels in te slaan – het is geloof om te oogsten.

Laman en Lemuel hadden geloof om te proberen, maar Nephi had geloof om te doen. Laman en Lemuel hadden voldoende geloof om hun sikkels in te slaan, maar Nephi had genoeg geloof om te oogsten.

Dat subtiele onderscheid tussen geloof om uw sikkels in te slaan en geloof om te oogsten zal uw leven veranderen. We moeten geloof om te oogsten ontwikkelen als we weer bij onze hemelse Vader willen wonen en een productief, vreugdevol leven willen leiden.

De Heer heeft ons prachtige beloftes gedaan – beloftes van geluk en vreugde in dit leven en verhoging in het hiernamaals. Maar de moeilijkheden en problemen in ons dagelijks leven boren onze hoop vaak de grond in. Ons beloofde land lijkt zo ver weg, zo onwaarschijnlijk, dat we gaan twijfelen.

We denken dan: ik kan dat doel onmogelijk bereiken. Of: ik kan die zegening onmogelijk ontvangen. De Heer had ongetwijfeld iemand anders in gedachten toen Hij die beloften deed.

Nee, Hij dacht *wel degelijk* aan u en mij. We hebben alleen voldoende geloof nodig om die zegeningen te ontvangen – geloof dat zó sterk is dat het beloftes over de toekomst nu in vervulling laat gaan. We hebben geloof om te oogsten nodig.

Wat is dat geloof precies en hoe kunnen we het ontwikkelen?

Bid dagelijks dat onze hemelse Vader u zegent met rechtschapen verlangens die in overeenstemming met zijn wil zijn.

Geloof in Jezus Christus hebben

Ten eerste is geloof om te oogsten, in tegenstelling tot geloof om uw sikkel in te slaan, niet geloof in uzelf. Het is niet hetzelfde als zelfvertrouwen of een positieve instelling. Het is zelfs geen geloof in uw familie of vrienden, hoewel dat allemaal goed is. Geloof om te oogsten is geloof in Jezus Christus en in zijn verzoening. Het is geloof in zijn macht, niet die van u.

Toen ik als ringpresident van de ring Maricopa Mesa (Arizona, VS) geroepen werd, nodigde ouderling W. Mack Lawrence, toen algemeen zeventiger, mijn vrouw en mij in het kantoor van de ringpresident uit, waar hij me riep. Ik aanvaardde de roeping plichtsgetrouw. Vervolgens vroeg hij ons in de hogeraadskamer plaats te nemen en onder gebed over mogelijke raadgevers na te denken. Toen ik de kamer binnenging, zag ik de foto's van alle ringpresidenten sinds de stichting van de ring. De moed zonk me in de schoenen. Het waren grote leiders in de kerk en in de gemeenschap.

Ik keek mijn vrouw aan en zei: 'Kathleen, ik denk niet dat ik dit kan. Ik kan niet aan hen tippen.'

Ze antwoordde: 'Dat moet je niet tegen mij zeggen. Spreek er met ouderling Lawrence over.'

Toen ik ouderling Lawrence over mijn twijfels betreffende de roeping vertelde, zei hij tot mijn verbazing: 'Ik denk dat u gelijk hebt.'

Maar hij voegde eraan toe: 'U kunt het niet, broeder Andersen, maar de Heer wél. Hij heeft de macht om dit werk

te doen. En als u getrouw bent en hard werkt, zal Hij het doen. Dat zult u ondervinden.'

En Hij deed het werk inderdaad.

Het geloof om uw sikkel in te slaan is het geloof om het te proberen. Het is geloof in uzelf dat meteen vervliegt als u het moeilijk krijgt. En dan begint u te twifelen. Maar het geloof om te oogsten is geloof in de Heer Jezus Christus. Dat zwicht nooit.

Uw wil met Gods wil in overeenstemming brengen

Om geloof om te oogsten te oefenen, moeten we ervoor zorgen dat onze verlangens en doelen in overeenstemming zijn met de wil van God. We kunnen geen geloof om te oogsten oefenen als God niet met de oogst instemt. We moeten onze wil met zijn wil in overeenstemming brengen om zijn hulp te krijgen.

De profeet Nephi in het boek Helaman was een rechtschapen, getrouwe man. Daarom zei de Heer tegen hem: 'Ik [zal] u voor altijd zegenen; en Ik zal u machtig maken in woord en in daad, in geloof en in werken; ja, zodat zelfs alle dingen u zullen geschieden naar uw woord.' Dat is een belofte om u tegen te zeggen. De Heer voegde eraan toe: 'Want u zult niets vragen wat tegen mijn wil is' (Helaman 10:5).

En Moroni heeft het volgende gezegd: 'En Christus heeft gezegd: Indien u geloof in Mij hebt, zult u macht hebben om alles te doen wat Ik raadzaam acht' (Moroni 7:33).

We moeten onze wil met die van God in overeenstemming brengen om geloof om te oogsten te ontwikkelen.

Toen mijn zonen jonger waren, speelden ze aan de middelbare school basketbal. Telkens als ze aan een wedstrijd begonnen, spraken ze als team een gebed uit. Ik keek vanaf de tribune toe en vroeg me af waarvoor ze baden. Als ze baden om de wedstrijd te winnen, hadden ze geen geloof om te oogsten. Dat bleek uit het aantal wedstrijden dat ze verloren. De Heer deelde blijkbaar niet hun verlangen dat ze elke wedstrijd zouden winnen.

Met andere woorden: God helpt ons alleen doelen te bereiken die goed voor ons zijn. Hij doet dat omdat Hij van ons houdt. En Hij weet beter dan wij wat goed voor ons is. Daar zijn we dankbaar voor. We moeten dagelijks bidden dat onze hemelse Vader ons zegent met rechtschapen verlangens die in overeenstemming met zijn wil zijn. We moeten leren bidden zoals de Heer in de hof van Gethsémané bad, namelijk dat Gods wil en niet de onze zal geschieden (zie Lukas 22:42). Dan alleen kunnen we geloof om te oogsten oefenen.

Aan het werk gaan

De derde vereiste voor geloof om te oogsten is werken. De apostel Jakobus heeft duidelijk gezegd dat geloof zonder werken dood is. Voor het geloof om uw sikkel in te slaan volstaat en beetje geloof, maar het geloof om te oogsten vereist meer. Volgens Jakobus geloven zelfs demonen, en zij sidderen (zie Jakobus 2:17, 19).

Ik heb eens een verhaal gehoord over een vader die zijn dochter in gebed naast haar bed zag neerknielen. Haar broer had een vogelval gemaakt en die in de achtertuin geplaatst. Ze bad dat haar hemelse Vader ervoor zou zorgen dat vogeltjes niet in de val zouden vliegen. Later die dag raakte de vader bezorgd. Hij wist dat het een goede val was. Hij had ze samen met zijn zoon gebouwd.

‘Ik heb je vanmorgen aan onze hemelse Vader horen vragen om vogeltjes tegen de val van je broer te beschermen’, zei hij tegen zijn dochter. ‘Maar soms gebeuren er droevige dingen, ook al bidden we dat ze niet zullen gebeuren.’

Ze antwoordde: ‘Ik weet gewoon dat hij geen vogeltjes zal vangen, papa.’

‘Ik bewonder je geloof, liefde’, zei de vader. ‘Maar als hij toch een vogeltje vangt, hoop ik dat dat je geloof niet aan het wankelen brengt.’

‘Hij gaat er geen vangen, papa’, zei ze. ‘Daar ben ik zeker van.’

De vader vroeg: ‘Hoe komt het dat je geloof zo sterk is?’ Zijn dochter antwoordde: ‘Omdat ik vanmorgen na mijn gebed naar buiten gegaan ben en mijn val aan stukken getrapt heb.’

Bidden om de zegeningen van onze hemelse Vader is goed. Maar na ons ‘amen’ moeten we aan het werk gaan. We kunnen niet verwachten dat de Heer ons zal leiden als we onze voeten niet willen bewegen. En we mogen Hem evenmin vragen te doen wat we zelf kunnen en moeten doen.

We moeten aan onze rechtschapen doelen werken en we moeten hard aan het onderhouden van de geboden werken. De echte kracht van onze verbonden en van ons geloof om te oogsten komt niet tot uiting wanneer we zeker weten dat God zijn beloftes nakomt, maar wanneer we besluiten dat wij de onze zullen nakomen. Door die grote waarheid gaan beloftes over de toekomst nu in vervulling. We moeten werken.

Laat u niet door uw tegenslagen of fouten ontmoedigen, maar blijf voortdurend moeite doen en wees vastberaden. Geloof om te oogsten vereist geen volmaaktheid, maar volharding.

Ik nodig u uit om geloof om te oogsten te ontwikkelen. Vestig uw geloof stevig in onze Heiland, Jezus Christus, en in zijn verzoening. Zorg ervoor dat uw verlangens met zijn wil in overeenstemming zijn. En ga dan met geheel uw hart, macht, verstand en kracht, en met onuitputtelijke vastberadenheid en volharding aan de slag. Er is geen uitdaging, geen probleem, geen obstakel dat niet zal zwichten voor het geloof om te oogsten. ■

Uit de toespraak ‘The Faith to Reap’, gehouden op 17 maart 2015 tijdens een devotionaal aan de Brigham Young University–Idaho.

TOON UW GELOOF

‘Er is er slechts Eén bij wie uw geloof altijd veilig is, en dat is de Heer Jezus Christus. En u moet uw geloof tonen!’

**President Russell M. Nelson, ‘Toon uw geloof’,
Liahona, mei 2014, 29.**

DE WONDERBAARLIJKE
ZENDING VAN DE

PROFEET

*Joseph
Smith*

Ik wil graag over de profeet en de man Joseph Smith spreken. Ik hoop dat u daarvoor meer inzicht krijgt in de unieke en wonderbaarlijke verdiensten van de profeet die deze bedeling heeft ingeluid.

Kennis en een getuigenis aangaande Joseph Smith zijn in het kader van zendingswerk essentieel. We weten allemaal dat sommige onderzoekers wel de belangrijkste leringen van het evangelie aannemen, maar gewoonweg niet kunnen aannemen dat een veertienjarige door de Vader en de Zoon werd bezocht, en dat hij het Boek van Mormon vertaalde en, zoals wij weten, een groot profeet werd. Mensen die moeite met de profeet Joseph Smith hebben, zijn gebaat bij deze boodschap van president Russell M. Nelson:

‘Joseph was voorgoedend voor zijn zending op aarde. Zijn ontvankelijke, zuivere geest stond open voor aanwijzingen van de Heer. Maar Joseph was naar wereldse maatstaven een uiterst onwaarschijnlijke keuze. En zijn taak om de profeet van deze laatste bedeling te zijn, leek volkomen onmogelijk. Uit dit voorbeeld spreekt een beginsel over de werkwijze van de Heer dat vaak opgaat: Hij gebruikt het onwaarschijnlijke om het onmogelijke tot stand te brengen!’¹

Het is van groot belang dat onze zendelingen een getuigenis van de goddelijke roeping en het wonderbaarlijke werk van de profeet Joseph Smith hebben.

Ik bestudeer het leven van Joseph Smith nu al 65 jaar. Ik

**President
Dallin H. Oaks**

Eerste raadgever
in het Eerste
Presidium

Joseph Smith
heeft meer
tot stand
gebracht dan
wie ook in
zo'n korte
tijd tot stand
had kunnen
brengen.
De enig
mogelijke
verklaring
hiervoor
is hemelse
hulp.

*Joseph Smith bekleedde
ten tijde van zijn dood het
burgemeestersambt van
Nauvoo en was toen tevens
luitenant-generaal van het
Nauvoo Legion.*

JOSEPH SMITH JR., WILLIAM WHITAKER, LITHO MET DANK AAN DE BIBLIOTHEEK VOOR KERKSGESCHIEDENIS

ben in 1932 geboren. De kerk bestond toen iets langer dan honderd jaar. Ik ben net als vele getrouwe heiligen der laatste dagen van deze tweede eeuw. We hebben Joseph Smith nooit ontmoet, maar hebben wel het idee dat we hem kennen. We houden van hem door wat hij geopenbaard en uiteengezet heeft. We maken de vervulling van de poëtische voorspelling mee die luidt: ‘heel ’t mensdom kent “broeder Joseph” eens weer.’²

I. De profeet Joseph Smith

We kennen Joseph Smith allemaal als de eerste profeet van deze bedeling, het werktuig van de Heer bij de herstelling. Maar wat heeft de Heer met behulp van deze profeet hersteld? Niet alle heiligen der laatste dagen (en maar weinig anderen) zijn zich bewust van de verhelderende en uitgebreide toevoegingen aan de christelijke leer waartoe de Heer de profeet Joseph geïnspireerd heeft. Hier is een beknopte opsomming:

- De aard van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.
- De respectieve rollen van deze drie leden van de Godheid en hun relatie tot de mens.
- De aard van de val van de mens.
- Het doel van het aardse leven als onderdeel van het plan van de Vader zodat zijn kinderen hun eeuwige bestemming kunnen bereiken.
- De rol van de verzoening van Jezus Christus om de onsterfelijkheid te garanderen en het eeuwige leven mogelijk te maken.
- De rol van het aardse en het eeuwige huwelijk in het plan van de Vader.
- De essentiële rol van het priesterschap en van verordeningen in het plan van de Vader.
- De essentiële rol van tempels en van plaatsvervangende verordeningen in het plan van onze Vader.
- De kennis dat God al zijn kinderen wil verlossen en dat iedereen die op aarde heeft geleefd – of hij of zij toen wel of niet van Jezus Christus had gehoord – hierna de hoogste hemel kan bereiken.

Joseph Smith werd op 23 december 1805 in Sharon (Vermont, VS) geboren.

- De relatie tussen de drie bronnen van waarheid aangaande de mens en het heeal: de wetenschap, de Schriften en voortdurende openbaring.

Iedereen die zich ook maar in iets van deze opsomming verdiept – gelovige én ongelovige – moet erkennen dat Joseph Smith een immense stroom aan gewaagde, nieuwe en waardevolle religieuze denkbeelden in gang heeft gezet. We lezen in *Predik mijn evangelie* dat de volheid van het evangelie door toedoen van Joseph Smith op aarde is hersteld.³

Zoals u ziet heb ik niet eens genoemd dat Joseph het Boek Mormon tevoorschijn heeft gebracht, een boek met nieuwe Schriftuur dat uiteraard de bron van veel van die nieuwe religieuze denkbeelden is. Dat boek verdient een speciale vermelding. De titel verklaart de voornaamste functie ervan: ‘Eveneens een testament aangaande Jezus Christus.’ Maar er is meer over te zeggen. Een wetenschapper wiens boeken gretig aftrek vinden, heeft over het boek gezegd:

‘Het *Boek van Mormon* draagt een nieuw doel voor Amerika aan: een bolwerk van rechtschapenheid worden in plaats van een imperium van vrijheid. Het *Boek van Mormon* spreekt zich uit tegen toenemende rijkdom en ongelijkheid, en heeft juist oog voor de armen. [...] Het stelt ten opzichte van republikeins bewind rechtvaardig bestuur door rechters en koningen onder Gods wetten voor. Het *Boek van Mormon* weersprekt dat de Bijbel alle Schriftuur bevat en dat er geen wonderen meer gebeuren, en staat voor voortgaande openbaring, wonderen en openbaring aan alle natiën. Het keert zich tegen scepticisme en stimuleert geloof; vervangt nationalisme door een universeel Israël. Het voorziet rampspoed voor de

Joseph Smith heeft een immense stroom aan gewaagde, nieuwe en waardevolle religieuze denkbeelden in gang gezet.

natie als de liefde voor rijkdom, weerstand tegen openbaring en wereldse beschaving recht-

schapeheid, openbaring en Israël verdringen.⁴

Wat president Nelson onlangs over het Boek van Mormon heeft gezegd, is nog belangrijker: het 'is het hulpmiddel waardoor de beloofde vergadering van Israël tot stand wordt gebracht.'⁵

We lezen in *Predik mijn evangelie* dat de profeet Joseph Smith heeft gezegd dat het Boek van Mormon 'de sluitsteen van onze godsdienst' is.⁶

De meeste mensen die geen lid van de kerk zijn, weten niet dat Joseph Smith zoveel aan het religieuze gedachtegoed heeft bijgedragen. Opiniëer Gary Lawrence kwam er in een gedenkwaardig landelijk onderzoek achter dat bijna de helft van de door hem ondervraagde mensen dacht dat heiligen der laatste dagen teruggetrokken en geheimzinnig waren, en er 'vreemde overtuigingen' op nahielden.⁷ Toen hij

de ondervraagden vroeg: 'Wat is het belangrijkste beginsel van het mormonisme?' kon slechts een op de zeven iets beschrijven wat te maken had met de herstelling of reorganisatie van het oorspronkelijke christelijke geloof. En toen mensen in een andere landelijke enquête naar hun indruk van onze godsdienst werd gevraagd, noemde niet één persoon iets wat te maken had met het oorspronkelijke christendom of de herstelling daarvan.⁸

Hieruit blijkt dat onze zendelingen niet moeten aannemen dat mensen al te veel over ons geloof weten. Geïnteresseerden hebben misschien wel van het woord *mormoon* gehoord, maar zendelingen moeten er niet van uitgaan dat de meesten ook maar iets van de basisbeginselen van ons geloof afweten.

II. De man Joseph Smith

Hier zijn wat gedachten die ik zoal over Joseph Smiths opmerkelijke leven heb.⁹ De Joseph Smith die ik in mijn eigen onderzoek, veelal in Illinois (VS), heb leren kennen, was een man van de kolonisatiegrens – jong, emotioneel en dynamisch. Hij was bovendien zo geliefd en toegankelijk voor zijn volk, dat mensen hem vaak ‘broeder Joseph’ noemden. Zijn relatieve jeugd was een rode draad door zijn profetische bediening heen. Op zijn 14e kreeg hij het eerste visioen en op zijn 21e de gouden platen. Hij was verder nog maar 23 toen hij klaar was met de vertaling van het Boek van Mormon (wat hem minder dan 60 werkdagen had gekost).

Meer dan de helft van de openbaringen in onze Leer en Verbonden is gegeven bij monde van deze profeet toen hij 25 jaar of jonger was. Hij was 26 toen het Eerste Presidium georganiseerd werd, en net 33 toen hij uit de gevangenis in Missouri (VS) ontsnapte en de leiding over de heiligen weer op zich nam. Hij was nog maar 38 en een half toen hij vermoord werd.

Joseph Smith maakte tijdens zijn korte leven meer dan zijn portie aan ellende mee. Hij onderging rond zijn zevende een bijzonder pijnlijke operatie aan zijn been. Hij had vanwege de armoede thuis maar weinig scholing gehad. Hij moest als jongen lange dagen meewerken om brood op de plank te krijgen. Hij werd vele malen fysiek aangevallen. Hij moest niet alleen de duizelingwekkende taken van zijn heilige roeping proberen te vervullen, maar daarnaast als boer of koopman de kost voor zijn gezin zien te verdienen. Dat deed hij zonder de opmerkelijke gaven van de Geest die hij in zijn profetische roeping genoot. De Heer had hem verteld: ‘In wereldlijke arbeid zult u geen kracht bezitten, want dat is niet uw roeping’ (Leer en Verbonden 24:9).

Joseph Smith had in geestelijke zaken geen rolmodellen van wie hij kon leren hoe hij een profeet en leider moest zijn. Hij moest zich op onervaren medebroeders verlaten. Hij en zij worstelden en leerden samen. Joseph nam heel snel kennis op en werd ook heel snel volwassen. Hij had zonder twijfel unieke gaven. We zouden tegenwoordig zeggen dat hij ‘een bolleboos’ was. Hij zei dat hij door hemelse

boodschappers en door andere openbaringen van God onderwezen werd, en ik geloof hem.

Een van zijn gaven blijkt uit de liefde en trouw van de opmerkelijke mensen die hem volgden. Toen Joseph zijn volgelingen aanspoorde om hun menselijke onvolmaaktheden te overwinnen, achtte hij zichzelf niet beter dan hen. Dat maakte hem bij hen geliefd. In een toespraak verklaarde Joseph ruim een maand vóór zijn martelaarsdood: ‘Ik heb u nooit gezegd dat ik volmaakt was; maar er zijn geen fouten in de openbaringen die ik heb onderricht.’¹⁰ Joseph Smith had een ‘van nature opgeruimde aard’ (Geschiedenis van Joseph Smith 1:28), waardoor hij het hart won van bijna iedereen die hem kende. Een kennis van hem heeft gezegd: ‘De liefde die de heiligen voor hem voelden, was onbeschrijflijk.’¹¹ Joseph genoot altijd van het gezelschap van zijn vrienden. Hij beschouwde het opbouwen van de samenleving en gemeenschapszin als belangrijke speerpunten van het evangelie.

Ik heb eens gezegd: ‘Joseph Smith heeft zijn hele leven aan de kolonisatiegrens gewoond, waar mannen met brute kracht tegen de natuur en soms tegen elkaar moesten opboksen. Hij was groot, sterk en lichamelijk actief. Hij genoot van sportieve activiteiten met een wedstrijdelement erin, zoals stoktrekken, waarbij het op fysieke kracht aankwam. (Zie *History of the Church*, deel 5, 302.) Ons archief bevat veel verhalen over zijn worstelpartijen met vrienden en bekenden. Hij predikte op een zondag eens samen met Brigham Young tot de heiligen in Ramus (Illinois, VS), op ongeveer een dag rijden van Nauvoo. Die maandag nam Joseph het vóór hun vertrek uit Ramus op tegen een man die door iemand “de krachtpatser van Ramus” werd genoemd. (Zie Joseph Smith, dagboek, 13 maart 1843, opgetekend door Willard Richards, Joseph Smith Collection, kerkarchief). Joseph vloerde hem. Ik ben blij dat ons huidige conferentieschema het niet toelaat dat de plaatselijke leden de bezoekende autoriteiten op die manier op de proef stellen.’¹²

Er zijn maar weinig mannen die meer aanvallen op hun zending of geheugen te verduren hebben gekregen dan Joseph Smith. Ik heb zelf in oorspronkelijke

Joseph Smith was 21 toen hij de gouden platen kreeg, die in de heuvel Cumorah begraven waren. Hij was nog maar 23 toen hij met de vertaling van het Boek van Mormon klaar was.

stukken in Illinois, waar Joseph de laatste vijf jaar van zijn leven doorbracht, onderzoek naar enkele van die aantijgingen en aanvallen gedaan. Zo verbood Joseph Smith als burgemeester samen met de gemeenteraad van Nauvoo eens de *Nauvoo Expositor*, een oppositiekrant. Dit verbod deed de vijandigheden tegen de kerk oplaaien en was de directe aanleiding voor de moord op Joseph.

Eerdere geschiedkundigen van de kerk, onder wie ouderling B. H. Roberts, hebben erkend dat deze maatregel onwettig was. Ik heb dit onderwerp echter als jonge docent rechten bestudeerd en vond tot mijn verrassing een wettelijke grond voor deze maatregel in de wet van Illinois zoals die in 1844 van kracht was. Er werden in de periode vóór de Amerikaanse Burgeroorlog in de pas gekoloniseerde staten wel vaker kranten verboden. Volledige persvrijheid, ook tegen inmenging van overheden op stads- of staatsniveau, werd pas in 1931 in de grondwet van de Verenigde Staten gewaarborgd. En daarbij gaf een stemming binnen het Amerikaanse hooggerechtshof van slechts vijf voor en vier tegen op basis van een in 1868 aangenomen amendement op de grondwet de doorslag.¹³ We moeten de handelingen van Joseph Smith op grond van de wetten en omstandigheden van zijn tijd beoordelen, niet van de onze.

Historicus Marvin S. Hill en ik waren als studenten aan de University of Chicago geïntrigeerd door het nagenoeg onbekende feit dat er vijf mannen voor de moord op Joseph Smith voor de rechter zijn gedaagd. We hebben ruim tien jaar lang bibliotheken en archieven in het hele land afgezocht naar elk stukje informatie over deze rechtszaak uit 1845 en over de mensen die daarbij betrokken waren. In ons boek gaan we in op de woorden en daden van inwoners van Illinois

die Joseph Smith persoonlijk gekend hebben – sommigen hielden van hem en waagden hun leven voor hem, anderen haatten hem en beraamden plannen om hem te vermoorden. We hebben in de originele gerechtelijke stukken of in het getuigenis tijdens de lange rechtszittingen niets oneervols kunnen vinden bij de man die vermoord was.¹⁴

De toegankelijkheid van de gerechtelijke stukken van Illinois zette ons op het spoor van een ander nog niet eerder onderzocht aspect in verband met Joseph Smith. Joseph I. Bentley, destijds student rechten in Chicago, en ik stuitten op talloze stukken aangaande de zakelijke activiteiten van

Leef-tijd: Gebeurtenis:

14	Krijgt eerste visioen
21	Krijgt de gouden platen
23	Klaar met vertaling van het Boek van Mormon
25	Helft van openbaringen in de Leer en Verbonden ontvangen
26	Eerste Presidium georganiseerd
33	Ontsnapt uit gevangenis in Missouri, hervat leiderschap
38	Ondergaat martelaarsdood

Joseph Smith. We hebben in 1976 samen een artikel in de *Brigham Young University Law Review* over dit onderwerp geschreven.¹⁵ In de jaren 1840 had het land net een periode van financiële paniek en depressie achter de rug. De economische omstandigheden waren in pas gekoloniseerde staten zoals Illinois rampzalig. De biografen van Abraham Lincoln hebben bijvoorbeeld zijn financiële moeilijkheden in die jaren beschreven. De handel was toen wisselvallig, vele verplichtingen werden niet nagekomen en rechtszaken waren aan de orde van de dag.¹⁶

Bij verschillende eigendomstransacties, voornamelijk ten behoeve van de kerk, werd Joseph Smith door zijn vijanden van fraude beschuldigd. Die aanklachten werden in een reeks juridische procedures bijna tien jaar lang nauwgezet onder de loep genomen. Uiteindelijk heeft een federale rechter die procesvoering in 1852 afgerond, lang nadat de heiligen uit

Illinois waren weggetrokken (en toen er dus geen denkbare politieke of andere reden was om de heiligen of hun leider te bevoordelen), met een verklaring dat er geen fraude of andere immorele praktijken door Joseph Smith waren vastgesteld.¹⁷

Wetenschappers met kennis van maatschappelijke kwesties in deze periode hebben het volgende over Joseph Smiths campagne voor het presidentschap van de Verenigde Staten gezegd:

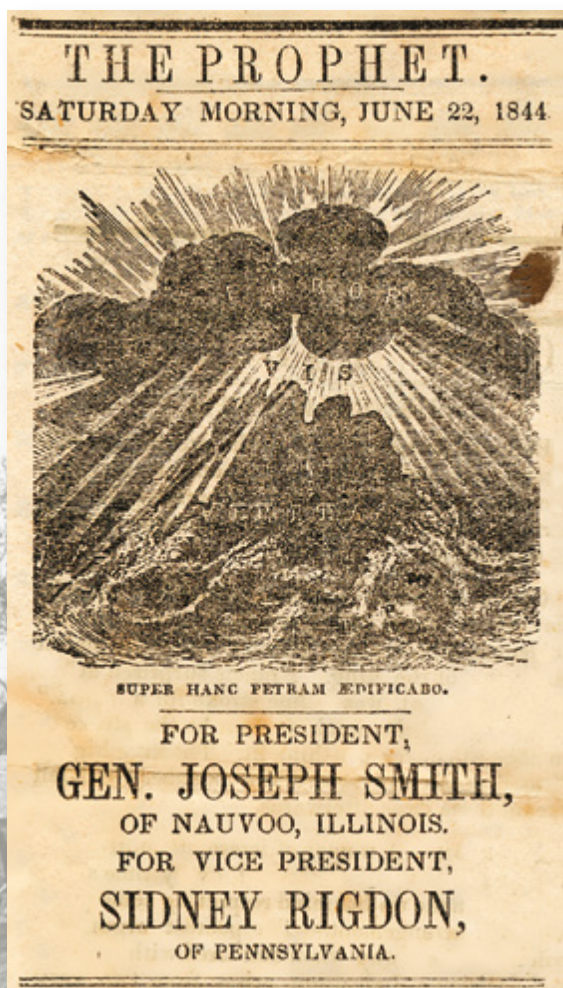
‘Hij maakte misschien geen serieuze kans om de landelijke verkiezing van 1844 te winnen, maar hij was als kandidaat van een derde partij wel slim en een serieus voorvechter voor juridische hervormingen in de Verenigde Staten. Hij hoopte en zette zich in om de publieke opinie inzake grote thema’s zoals slavernij, godsdienstvrijheid, gevangenschappen en publieke gronden ten goede te beïnvloeden. Hij en Robert F. Kennedy zijn tot op heden de enige twee Amerikanen die zijn vermoord terwijl zij kandidaat voor het presidentschap van de Verenigde Staten waren.’¹⁸

Joseph Smiths karakter werd waarschijnlijk het beste op waarde geschat door de mannen die hem het beste kenden en met wie hij als kerkleider nauw samenwerkte. Zij liepen met hem weg en steunden hem als profeet. ‘Zijn broer Hyrum koos ervoor om aan zijn zijde te sterven. John Taylor, die ook bij hem was toen hij vermoord werd, heeft gezegd: “Ik getuig voor God, engelen en mensen dat hij een goed, eerzaam en rechtshapen mens was; [en] dat zijn karakter altijd en overal onberispelijk was; en dat hij leefde en stierf als een man Gods.” (*The Gospel Kingdom* [1987], 355; zie ook LV 135:3.) Brigham Young heeft verklaard: “Ik denk niet dat er op aarde een man leeft die [Joseph Smith] beter kende dan ik; en ik zeg stoutmoedig dat er met uitzondering van Jezus Christus nooit een beter mens op deze aarde heeft geleefd of leeft.” [‘Remarks’, *Deseret News*, 27 augustus 1862, 65.]’¹⁹

III. Joseph Smith en de wet

Zoals u wel kunt opmaken uit de voorbeelden die ik al heb genoemd, ben ik al heel lang geïnteresseerd in het recht door de eeuwen heen en in Joseph Smiths interacties met het Amerikaanse rechtssysteem van zijn tijd in het bijzonder. Historici zijn er altijd

Joseph Smith heeft zich in 1844 als kandidaat voor het presidentschap van de Verenigde Staten verkiesbaar gesteld. In deze flyer wordt een toespraak aangekondigd die hij vijf dagen vóór zijn martelaarsdood zou houden.

van uitgegaan dat Joseph Smith bij niet meer dan zo'n veertig juridische zaken betrokken is geweest. We weten nu, dankzij het onderzoek rond *The Joseph Smith Papers*, dat het aantal boven de 220 ligt. Deze juridische zaken liepen uiteen 'van simpele achterstallige betalingen tot complexe [procesvoering] waarbij geavanceerde juridische theorieën een rol speelden. [...] Joseph hield er tientallen advocaten op na om [...] [dergelijke] zaken aan te kaarten en te verdedigen [...], zowel civiele als strafrechtelijke zaken.'²⁰

Wetenschapper en lid van de kerk Jeffrey N. Walker heeft op basis van de opmerkelijke overvloed aan kennis over het leven van de profeet geschreven: 'Joseph Smith hield zich onmiskenbaar nauw, actief en voortdurend met het Amerikaanse rechtssysteem bezig. Laten we deze belangrijke activiteiten buiten beschouwing, dan blijft veel van waar hij zijn tijd en energie in stak buiten ons gezichtsveld. Hij deed dat zo briljant en effectief dat Daniel H. Wells, zelf advocaat, rechter en procureur-generaal, die Smith goed kende, zijn opinie als volgt liet optekenen: 'Ik ken mijn hele leven al mensen met een juridische achtergrond. Joseph Smith was de beste wetgeleerde die ik ooit heb gekend' [geciteerd in *The Journal of Jesse Nathaniel Smith: Six Decades in the Early West: Diaries and Papers of a Mormon Pioneer, 1834–1906* (1953), 456].'²¹

Drie auteurs die lid van de kerk zijn, vatten het als volgt samen: 'Smith kwam intensief met het rechtssysteem in aanraking en leerde daardoor snel de regels van het spel. Hij buitte die regels ook op wettige wijze volledig tot zijn juridische voordeel uit. Zo probeerde hij de nieuwe mogelijkheden en bescherming die de wetten van de jonge natie boden, volop aan te wenden. Zijn keuzes en gedrag op het juridische vlak maken duidelijk dat hij goed van juridische kwesties op de hoogte was en dat hij bepaalde stappen ondernam om de wet op elke gepaste en toegestane wijze aan te wenden. Zo verkreeg hij het auteursrecht voor het Boek van Mormon volgens de federale wetgeving, voltrok hij huwelijken volgens de wetgeving van Ohio, stelde hij gemeentelijke verordeningen op voor Nauvoo, deed hij een beroep op de volledige bescherming van godsdienstvrijheid, maakte hij effectief gebruik van nieuwe wetten die de

'Joseph Smith was de beste wetgeleerde die ik ooit heb gekend.'

– *ouderling*

*Daniel H. Wells,
procureur-generaal
van het territorium
Utah*

verkoop van federale grond regelden, liet hij het recht op voorgeleiding gelden, eiste hij gepaste accommodatie of vroeg hij dekking aan volgens de nieuwe federale faillissementswet. Hij bestudeerde in zijn vrije tijd wetboeken. Hij wist woordelijk wat er in de grondwet van de Verenigde Staten stond en was bekend met het taalgebruik van statuten op staatsniveau. Hij was zijn hele leven ongetwijfeld goed op de hoogte van allerlei juridische ontwikkelingen op staats- en federaal niveau.'²²

Die drie auteurs voegen nog de volgende veelzeggende verklaring toe: 'Als gedaagde is hij nooit voor enig strafbaar feit veroordeeld. Bij een eerlijke hoorzitting werd steeds weer verklaard dat hij een oprecht en eerlijk burger was.'²³

De gedetailleerde overzichten van de geselecteerde en geanalyseerde procesvoering van de profeet in het boek van deze drie auteurs waaruit ik heb geciteerd, zijn te danken aan de inspanningen van vele studenten aan de J. Reuben Clark Law School die het onderwerp als keuzevak hadden

gevolgd. Hun beschrijving van de opinie van die studenten fascineerde me:

‘De studenten recht die eerdere versies van dit boek als studieboek hebben gebruikt, zijn steeds tot de conclusie gekomen dat Joseph verantwoordelijk, toerekenbaar, loyaal, verstandig, barmhartig, voorzichtig, nauwgezet, gezagsgetrouw, geduldig, positief, vindingrijk, scherpzinnig, slim, in het bezit van veel mensenkennis en zelfs in juridisch opzicht briljant was (om enkele van hun eigen woorden te gebruiken). Dat gold met name wanneer bescherming van de godsdienstige en burgerrechten van anderen of de uitvoering van de aan hem toevertrouwde taken in het geding was. [...] Joseph Smith heeft zijn vertrouwen in de grondwet van de Verenigde Staten nooit opgegeven. Hij heeft die in al zijn werk hoog in het vaandel proberen te houden, ook al was hij vaak gefrustreerd, teleurgesteld en op zijn hoede voor mensen die er uitvoering aan gaven.’²⁴

IV. Conclusie

Joseph Smith heeft in zijn leven meer tot stand gebracht dan wie ook in zo’n korte tijd tot stand had kunnen brengen. De enig mogelijke verklaring hiervoor is hemelse hulp. Ik vind deze opsomming mooi:

‘Hij heeft het Boek van Mormon in New York vertaald en uitgegeven; de kerk in New York gesticht, en daarna naar Ohio, Missouri en Illinois verplaatst; steden gegrondvest, waaronder Kirtland, Far West en Nauvoo; honderden kerkleiders geroepen en opgeleid; Hebreeuws en de Bijbel bestudeerd; de zustershulpvereniging van Nauvoo opgericht; bedrijven geleid, alleen en met partners; vastgoed ontwikkeld en tempels gebouwd; artikelen geschreven, geredigeerd

en gepubliceerd; een groot gezin en een grote vriendenkring om zich heen gehad; en diverse maatschappelijke functies bekleed, zoals opperbevelhebber van een groot militielegioen, alsmede burgemeester en hoofdrechtter van de stad Nauvoo. Hij heeft regelmatig in wekelijkse erediensten, inwijdingen en op maar al te vaak voorkomende begrafenisgespreken; hij heeft duizenden volgelingen aangetrokken, waarbij bekeerlingen massaal naar de Verenigde Staten zijn geëmigreed.’²⁵

Ik heb ruim twintig jaar geleden in een toespraak tijdens de algemene conferentie het volgende gezegd:

‘Net als andere trouwe heiligen der laatste dagen heb ik mijn leven op het getuigenis en de zending van de profeet Joseph Smith gebouwd. In alles wat ik heb gelezen en onderzocht, heb ik nooit iets gevonden wat mijn getuigenis van zijn roeping als profeet en van de herstelling van het evangelie en het priesterschap die de Heer door hem in gang heeft gezet, aan het wankelen heeft gebracht. Ik onderschrijf plechtig het getuigenis dat Joseph Smith zelf in de befaamde Wentworth-brief uit 1842 heeft geschreven:

“Het waarheidsvaandel is opgericht; geen onheilige hand kan de vooruitgang van het werk stuiten. Al woeden vervolgingen, spannen benden samen, verzamelen er zich legers en viert laster hoogtij, toch zal Gods waarheid moedig, nobel en onafhankelijk voorwaarts gaan, totdat zij in elk werelddeel is doorgedrongen, elke streek heeft bezocht, elk land heeft overspoeld en in elk oor heeft geklonken, totdat Gods oogmerken zijn bereikt en de grote Jehova zegt dat het werk is volbracht.” (*Times and Seasons*, 1 maart 1842, 709; geciteerd in Daniel H. Ludlow, red., *Encyclopedia of Mormonism*, 5 delen [1992], 4:1754.)²⁶

Broeders en zusters, ik getuig van Jezus Christus, onze Heiland, die met de Vader aan de jonge profeet is verschenen en van wie de Vader heeft gezegd: ‘Dit is mijn geliefde Zoon. Hoor Hem!’ (Geschiedenis van Joseph Smith 1:17.) En we hebben onze Heer Jezus Christus sinds die tijd in openbaringen gehoord. Dit is zijn kerk. Wij dragen het gezag van zijn heilige priesterschap. Wij gaan voorwaarts in zijn zaak. Ik getuig van de roeping van de profeet Joseph Smith en van de roeping van de profeten die hem zijn opgevolgd in dit grote werk waarbij u betrokken bent. ■

De 38-jarige profeet Joseph Smith en zijn broer Hyrum werden op 27 juni 1844 in de gevangenis van Carthage als martelaar om het leven gebracht.

Uit de toespraak 'Joseph Smith: The Prophet and the Man', gehouden tijdens het seminar voor leidinggeevenden in zendingsgebieden op 25 juni 2018 in Salt Lake City (Utah, VS).

NOTEN

1. Russell M. Nelson, *Accomplishing the Impossible* (2015), 1–2.
2. 'Ere de man', *Lofzangen*, nr. 24.
3. Zie *Predik mijn evangelie: handleiding voor zendingswerk* (2004), 37.
4. Richard Lyman Bushman, *Joseph Smith: Rough Stone Rolling* (2005), 105.
5. Russell M. Nelson, in Sarah Jane Weaver, 'President Nelson Shares the "Hopes of My Heart" with New Mission Leaders', *Church News*, 26 juni 2018, news.lds.org.
6. *Predik mijn evangelie*, 111; zie ook de inleiding tot het Boek van Mormon.
7. Gary C. Lawrence, *How Americans View Mormonism: Seven Steps to Improve Our Image* (2008), 32.
8. Zie Gary C. Lawrence, *How Americans View Mormonism*, 42.
9. Dit gedeelte tot aan de tekst bij noot 10 is aangepast overgenomen uit Dallin H. Oaks, 'Joseph Smith in a Personal World', in John W. Welch, red., *The Worlds of Joseph Smith: A Bicentennial Conference at the Library of Congress* (2006), 159.
10. *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* (2007), 558.
11. Mary Alice Cannon Lambert, in 'Joseph Smith, the Prophet', *Young Woman's Journal*, december 1905, 554.
12. Dallin H. Oaks, 'Joseph, the Man and the Prophet', *Ensign*, mei 1996, 72.
13. Zie Dallin H. Oaks, 'The Suppression of the *Nauvoo Expositor*', *Utah Law Review*, deel 9, nr. 4 (1965), 862–903.
14. Zie Dallin H. Oaks en Marvin S. Hill, *Carthage Conspiracy: The Trial of the Accused Assassins of Joseph Smith* (1975).
15. Zie Dallin H. Oaks en Joseph I. Bentley, 'Joseph Smith and Legal Process: In the Wake of the Steamboat *Nauvoo*', *BYU Law Review*, deel 1976, nr. 3 (1976), 735–82.
16. Zie David Herbert Donald, *Lincoln* (1995), 94–118.
17. Zie Dallin H. Oaks en Joseph I. Bentley, 'Joseph Smith and Legal Process', 781.
18. Gordon A. Madsen, Jeffrey N. Walker en John W. Welch, red., *Sustaining the Law: Joseph Smith's Legal Encounters* (2014), X–XI.
19. Dallin H. Oaks, 'Joseph, the Man and the Prophet', 73.
20. Jeffrey N. Walker in Gordon A. Madsen en anderen, red., *Sustaining the Law*, VI.
21. Jeffrey N. Walker in Gordon A. Madsen en anderen, red., *Sustaining the Law*, VII.
22. Gordon A. Madsen en anderen, red., *Sustaining the Law*, XVII.
23. Gordon A. Madsen en anderen, red., *Sustaining the Law*, XVII–XVIII.
24. Gordon A. Madsen en anderen, red., *Sustaining the Law*, XVIII.
25. Gordon A. Madsen en anderen, red., *Sustaining the Law*, XI–XII.
26. Dallin H. Oaks, 'Joseph, the Man and the Prophet', 73.

'Gods waarheid zal moedig, nobel en onafhankelijk voorwaarts gaan, totdat zij in elk werelddeel is doorgedrongen, elke streek heeft bezocht, elk land heeft overspoeld en in elk oor heeft geklonken, totdat Gods oogmerken zijn bereikt en de grote Jehova zegt dat het werk is volbracht.'

– Joseph Smith, in *de Wentworth-brief*, 1 maart 1842

Onderzoekers die uit bomen vallen

De jonge zendelingen die in 1995 in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires langs de deuren gingen, vonden deze belofte van een lid van het gebieds-presidium vast vreemd: 'Als u hard werkt en volkomen gehoorzaam bent, zullen er onderzoekers die zich willen laten dopen uit bomen vallen.' We hoorden korte tijd later over die belofte.

Mijn vader was een van de bomen op de stoep voor ons huis aan het snoeien. Vanuit de boom die hij aan het snoeien

was, zag hij twee jonge mannen op straat in zijn richting lopen. Toen ze onder de boom door liepen, riep hij iets in het Engels naar ze.

Mijn vader sprak eigenlijk geen Engels, maar hij kende een paar woordjes, en hij was nieuwsgierig. Wie waren deze jonge mannen en wat waren ze in onze buurt aan het doen?

De zendelingen stonden stil en vroegen zich af waar de stem vandaan kwam. Mijn vader klom naar beneden om met

ze te praten. Hun boodschap en hun houding spraken hem aan, en hij vroeg of ze binnen wilden komen.

Mijn vaders vroegere ervaringen met godsdienst zaten hem dwars, maar de boodschap van het herstelde evangelie raakte zijn hart. Hij had moeilijke tijden doorgemaakt, en hij wist dat hij moest veranderen. Hij luisterde aandachtig naar de lessen die de zendelingen hem, mijn moeder en mijn grootmoeder gaven.

***M**ijn vader was in een boom geklommen om die te snoeien, toen hij twee jonge mannen op straat in zijn richting zag lopen.*

Ik was nog maar 11 jaar, maar de beginselen die ze ons leerden, spraken mij ook aan – en dat gold ook voor mijn moeder en grootmoeder. Het gevolg was dat we ons een paar maanden later, in september van 1995, lieten dopen.

De geloofszaadjes die de zendelingen in ons hart zaaiden, werden al gauw verzorgd door vrienden in de kerk die ons begeleidden, door evangelieonderricht en door fijne ervaringen met goede kerkleiders. Door het warme welkom dat we kregen, vielen de zaadjes van ons geloof ‘in de goede aarde en toen [ze] opgegroeid [waren], bracht[en ze] honderdvoudige vrucht voort’ (Lukas 8:8).

Nu er 25 jaar verstreken zijn, omvatten de huidige vruchten van ons geloof volkomen toewijding aan het herstelde evangelie van Jezus Christus, de zegeningen van de tempel, en een rijk en gelukkig leven met een nieuwe generatie familieleden die voor eeuwig met elkaar verbonden zijn.

We zullen twee trouwe zendelingen die een geïnspireerde belofte beproefden altijd dankbaar blijven. ■

Yamila Caminos, Buenos Aires (Argentinië)

Van vrezen naar vergasten

Ik ben al heel mijn leven actief in de kerk. Ik ben op zending geweest, ben in de tempel getrouwd en heb samen met mijn vrouw vier fantastische dochters opgevoed. Maar door de jaren heen keerden enkele van mijn vrienden de kerk de rug toe. Sommige van mijn familieleden trokken op sociale media de woorden van kerkleiders in twijfel en bekritiseerden hen. En ik begon voor het eerst zelf twijfels over de kerk te krijgen. Door die twijfels vreesde ik de toekomst. Ik werd soms overmand door wanhoop.

Ik dwong mezelf er tijdens die moeilijke periode toe naar de ringconferentie te gaan. Mijn ringpresident zei toen het volgende: ‘Als we de moeilijke tijden in het verschiet willen overleven, moeten we ons niet nonchalant, maar ernstig aan het woord van God vergasten. We moeten van regelmatige, aandachtige Schriftstudie een prioriteit maken. Ik beloof u dat u dan niet zult vrezen.’

Het woord ‘vrezen’ trok mijn aandacht. Ik beseftte dat ik nonchalant met mijn Schriftstudie omging. Daardoor

Ik ging in een comfortabele stoel aan een klein bureau zitten en begon mijn studie met een gebed.

was ik gaan vrezen. Ik besloot om de raad van mijn ringpresident op de proef te stellen.

Ik ging naar huis en richtte een studieplek in. In de hoek van een kamer plaatste ik een klein bureau en een comfortabele stoel. Ik hing wat afbeeldingen van de Heiland aan de muur. Ik zocht mijn Schriften, wat potloden en een notitieblok bij elkaar. Ik begon mijn studie met een gebed.

Een week of twee later begon het een dagelijkse routine te worden. Ik luisterde eerst naar een conferentietoespraak en bestudeerde vervolgens een evangeliethema. Daarna las ik een paar hoofdstukken in het Boek van Mormon en beëindigde ik mijn studie met een oprecht gebed tot mijn hemelse Vader.

Ondanks de vele afleidingen sloeg ik een half jaar lang zelden mijn Schriftstudie een dag over. Ik kreeg meer inzicht in veel evangeliethema's en sterkte mijn band met mijn hemelse Vader door regelmatig, oprecht gebed.

Ik kon me weer aan mijn getuigenis optrekken. Mijn twijfels namen langzaam af door mijn hernieuwd getuigenis van het herstelde evangelie. Het viel me op dat ik me minder zorgen maakte doordat ik meer op God vertrouwde. Mijn vrees en wanhoop verdwenen. Mijn interesse in tijdverspillende activiteiten verminderde en ik merkte dat ik vrijgevinger en vriendelijker werd.

God kon me veranderen omdat ik de raad van mijn ringpresident opgevolgd had. Doordat ik me aan het woord van de Meester vergastte, werd ik door Hem genezen en hersteld. ■

Matt Maxwell, Utah (VS)

We hadden de hele dag hard gewerkt. We hadden honger. Misschien was dat geld wel een zegen voor ons werk.

Maar ik heb honger!

Ik was op zending in Colombia en het was een regenachtige dag. Mijn collega en ik hadden nog een uur te gaan voordat onze werkdag er op zat. We hadden honger en waren moe van een hele dag lopen. We hadden niemand gevonden die onze boodschap wilde horen.

We hadden ook geen geld bij ons en we hadden nog geen boodschappen gedaan. We wisten dat we niets te eten hadden als we thuiskwamen. Ik probeerde die negatieve gedachten van me af te zetten en me op het werk te concentreren.

‘Moet je eens kijken!’ riep mijn collega op eens uit.

Ze had geld op straat gevonden. Uit haar gezichtsuitdrukking kon ik opmaken dat ze hetzelfde dacht als ik. We konden eten kopen!

Maar het volgende ogenblik zei mijn collega: ‘Nee, dit geld is niet van ons!’

Maar ik heb honger! dacht ik.

‘We komen er nu, in de avond, echt niet achter van wie het is’, zei ik.

Ze stelde voor om te bidden. Ik wist dat dat een goede beslissing was, maar deels vond ik het ook idioot. We hadden de hele dag hard gewerkt. We hadden honger. Misschien was dat geld wel een zegen voor ons werk.

En toen dacht ik aan mijn moeder. Toen ik klein was, leerde ze mijn zusjes en mij dat we altijd eerlijk moesten zijn. Ze was een voorbeeld voor ons en bad dat we de moed mochten hebben om eerlijk te zijn. Ik wist dat zij, als ze hier was geweest, verdrietig zou zijn als ik het goede niet koos.

Dus baden we. We vroegen onze hemelse Vader om hulp bij het zoeken naar de eigenaar. Een paar minuten later kwam er een jongeman aan die naar iets zocht. Hij had tranen in zijn ogen en

leek overstuur. Mijn collega en ik gingen naar hem toe en hoorden dat wij hadden wat hij zocht.

We gaven hem zijn geld terug en hij bedankte ons uitvoerig. Hij zei dat hij dat geld nodig had om zijn studie te betalen. Zonder dat geld zou hij uitgeschreven worden. De tranen kwamen in mijn ogen en ik bekeerde me van mijn eerdere verlangen om het geld uit te geven. We kregen zijn contactgegevens en konden hem en vijf anderen onderwijzen. Die avond bedankte ik mijn collega voor haar goede voorbeeld.

Ik weet dat God ons zegent, als we eerlijk zijn. We hadden die avond geen eten, maar ik kan me niet herinneren dat ik met honger naar bed ben gegaan. Het bleek toch een zegen te zijn dat we dat geld hadden gevonden. ■

**Isadora Marques Garcia,
São Paulo (Brazilië)**

Onze verwarmingsketel werkte op geloof

Toen mijn man, Mark, en ik met onze vijf jonge kinderen aan de oostkust van de Verenigde Staten woonden, verbleven we in een huis met een oliegestookte verwarmingsketel. Om het oliepeil te meten, moesten we een meetstok in de olietank doen. Als het oliepeil te laag was, belden we de oliemaatschappij om de tank te vullen.

Toen het in januari een keer heel erg koud was, hadden we ook financiële problemen. Ik had zelfs een parttime bijbaantje in een restaurant om ons inkomen aan te vullen. Maar we konden nog steeds niet rondkomen. Uiteindelijk moesten we beslissen of we tiende zouden betalen of ons huis zouden verwarmen. We keken hoeveel olie er nog in de tank zat: vijf centimeter. Dat zou ons slechts een dag of twee warm houden. Maar we besloten op de Heer te vertrouwen en tiende te betalen.

De volgende dag keek Mark opnieuw hoeveel olie we nog hadden. Nog steeds vijf centimeter. Een dag daarna keek hij opnieuw: vijf centimeter. De verwarming stond aan, maar het oliepeil bleef hetzelfde. De volgende twee dagen bleef het oliepeil vijf centimeter. Ik weet nog dat ik 's avonds tranen van vreugde hield als de verwarming aansloeg. Onze

verwarmingsketel werkte niet op olie, maar op geloof.

Ik kreeg een soortgelijk gevoel als de weduwe had die de profeet Elia te eten had gegeven. Zij merkte: 'Het meel in de pot raakte niet op en in de kruik ontbrak het niet aan olie' (1 Koningen 17:16). Toen Mark zijn salaris kreeg, keek hij opnieuw hoeveel olie er nog was. Nog ruim twee centimeter. Het oliepeil ging naar beneden, maar nu hadden we weer geld om de tank te vullen.

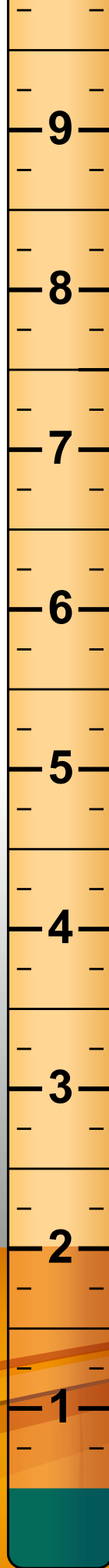
Als gezin hadden we de belofte van de Heer in Maleachi 3:10 beproefd: 'Beproof Mij toch hierin, zegt de Heere van de legermachten, of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen, en zegen over u zal uitgieten, zodat er geen schuren genoeg zullen zijn.'

Ik moedig iedereen aan die aan de zegeningen van tiende betalen twijfelt, om de belofte van de Heer te beproeven. Als we tiende betalen, ontsluiten we de vensters van de hemel. Door gehoorzaamheid en getrouwheid aan de wetten en geboden van de Heer worden we op veel verschillende manieren gezegend.

Als gezin zullen we nooit vergeten dat onze verwarmingsketel op geloof brandde, en niet op olie. ■

Lois Mansius (Texas, VS)

We keken hoeveel olie er nog in de tank zat: vijf centimeter. Dat zou ons slechts een dag of twee warm houden.

Een stinkdier leren villen

Altijd wanneer ik aan zelfredzaamheid denk, denk ik aan wat mijn zendingspresident placht te zeggen: 'Vil je eigen stinkdieren.' Ja, het is een eigenaardige opmerking, maar er schuilt veel waarheid in het idee dat **er moeilijke dingen in ons leven zijn** die we anderen niet voor ons kunnen laten oplossen.

Hoe 'villen we onze stinkdieren' met betrekking tot emotionele zelfredzaamheid dan? Hoe gaan we om met teleurstellingen en **leren we met al onze emoties omgaan?**

Gelukkig worden we niet in het ongewisse gelaten: er zijn meer dan genoeg hulpmiddelen. Enkele daarvan staan in 'Veertien manieren om weer emotioneel gezond te worden'. Nog belangrijker is dat **we het leven kunnen vereenvoudigen** door de geboden te gehoorzamen (zie pagina 44).

Goed op alles leren reageren wat we in ons leven te verduren krijgen, is een proces. Emotioneel zelfredzaam zijn wil niet zeggen dat we ons altijd voelen zoals we willen. Het betekent dat we dankzij de genade van Jezus Christus en onze eigen inspanningen, **zelf in staat zullen zijn emoties op een gezonde en productieve wijze te verwerken**. President M. Russell Ballard geeft ons wat praktisch advies om deze balans te vinden (zie pagina 48).

Terwijl we **naar emotionele zelfredzaamheid streven**, kunnen we ons als een zwak musje voelen (zie pagina 46), maar als we de moeite doen en met onze hemelse Vader samenwerken, kunnen we erop vertrouwen dat we op zekere dag onze 'vleugels [zullen] uitslaan als arenden' (Jesaja 40:31), wat een mooie manier is om te zeggen dat we de kracht zullen hebben om onze eigen stinkdieren te villen.

Het allerbeste,

A handwritten signature in black ink that reads "Heather Johnson".

STUUR JE VERHAAL IN

Heb je een verbazingwekkend verhaal dat je wilt vertellen? Of wil je artikels over bepaalde onderwerpen zien? We horen graag van je! Stuur je artikels of je feedback in op liahona.lds.org.

IN DIT KATERN

44 **Het evangelie, de slimme weg naar het eeuwige leven**

Lori Fuller

46 **Leer mij vliegen: op de wijze van de Heer emotioneel zelfredzaam worden**

Valerie Durrant

48 **Acht suggesties om de eisen van het leven in evenwicht te brengen**

President M. Russell Ballard

UITSLUITEND ONLINE

Een geschikte hulpverlener in de geestelijke gezondheidszorg vinden

Kevin Theriot

Veertien manieren om weer emotioneel gezond te worden

Heather J. Johnson

Waarom ik er niet langer tegen opzie om een hulpverlener in de geestelijke gezondheidszorg te raadplegen

Dave Clarke

HET BESTE ADVIES ...

Jongvolwassenen vertellen over het beste advies dat ze ooit voor hun emotionele en geestelijke gezondheid hebben ontvangen.

'Maak tijd vrij om te sporten, je gedachten te ordenen, en je van alle negatieve gedachten en gevoelens te ontdoen.'

– Brianna Forrester (Washington, VS)

'Wees niet bang om een therapeut te raadplegen. Met de juiste combinatie van geestelijke en therapeutische hulp was ik in staat mijn leven te leiden en me op mijn zending voor te bereiden zodat ik de Heer kan dienen.'

– Nate Seal (Utah, VS)

'Doe alle goede dingen met mate terwijl je je leven op Christus richt.'

– Nan Crews (Louisiana, VS)

'Zorg dat je genoeg slaapt. Het klinkt gek, maar het is echt superbelangrijk!'

– Sydney Smith (Californië, VS)

Wat is het beste advies dat jij ooit hebt ontvangen om niet te streng voor jezelf te zijn? Stuur je antwoord uiterlijk 31 januari 2019 naar liahona.lds.org.

Lori Fuller

is redactrice voor het tijdschrift de *Vriend*. Zij vindt het leuk om nieuwe bands te ontdekken, naar het nieuws op de radio te luisteren en gerechten uit allerlei landen klaar te maken. Soms schrijft ze wat.

Valerie Durrant

woont in Californië (VS) en is sinds vier jaar met Ryan getrouwd. Onlangs is ze van een zoontje bevallen. Ze is dol op yoga, schilderen, lezen en wandelen.

Heather J. Johnson

is schrijfster en redactrice. Ze is dol op waterskiën en op winteravonturen in de bergen. Ze heeft een zwak voor Britse literatuur en is ook een voorstander van het gebruik van 'y'all' in de dagelijkse omgang, althans in Engelstalige landen.

Dave Clarke

graag tijd met zijn vrouw en dochter door. Wanneer hij niet als boekhouder met cijfertjes bezig is, kun je hem buiten vinden terwijl hij rent, fietst of basketbalwedstrijden bijwoont.

MEER VOOR JOU

Controleer elke week 'Wekelijkse content voor JOVO's' in het deel voor de jongvolwassenen van de app Evangeliebibliotheek op nieuwe digitale content en volg ons op facebook.com/liahona om extra artikels te vinden die alleen online staan.

HET EVANGELIE

de slimme weg naar
het eeuwige leven

Lori Fuller

Kerktijdschriften

Heb je je weleens
afgevraagd hoe
het komt dat
gehoorzaamheid
aan de geboden
het leven echt
vereenvoudigt?

Afgelopen maand zat ik met een paar vrienden bij te kletsen over wat we die week hadden meegemaakt. Een vriend vertelde dat hij voor zijn moeder zorgde die van een alcoholverslaving aan het herstellen was. Hij was maar ietsje jonger dan ik, en wat hij vertelde leek me de moeilijkste opdracht ter wereld.

Later die avond ging het gesprek over de enorme kosten van roken. Iemand die we kenden rookte een pakje sigaretten per dag. (Reken maar eens uit. Het kost heel veel!) Ze probeerde te stoppen maar had last van ontwenningverschijnselen. Haar zoon was echter heel blij dat ze stopte. Zijn vader was aan een overdosis drugs overleden. Daardoor was deze jongen bang voor elke soort verdovend middel.

Tenslotte spraken we nog over koffie: dat mensen 's ochtends zoveel koffie dronken (en 's middags en soms 's avonds) en dat ze hun cappuccino erg misten nu ze zich die niet elke dag konden veroorloven.

Toen ik onderweg naar huis over al die onderwerpen nadacht, kwam dit in me op: het woord van wijsheid is feitelijk de beste tip ooit.

Alsof God zei: 'Op deze manier spaar je geld uit, blijf je gezond, bescherm je je kinderen en vermijd je heel zware emotionele lasten, waaronder verslaving van jezelf en anderen.' Alsof God alle problemen waar we mee te maken krijgen voorzag en ons een manier aanreikte om de helft ervan te mijden.

Wij hebben met alle geboden van God de keus om ze te volgen of te negeren. Maar toen ik het woord van wijsheid zag als een aantal richtlijnen van God die veel moeilijkheden ondervangen en ons ertegen beschermen, dacht ik: stel dat alle geboden van God op die manier werken! Stel dat een liefdevolle hemelse Vader, die dit leven met al zijn problemen al heeft meegemaakt, ons een handboek heeft gegeven om zo pijnloos mogelijk door deze wereld te navigeren. En stel dat Hij ons dat gegeven heeft omdat Hij ons liefheeft en ons wil beschermen.

Wil je tevreden zijn met wat je hebt, wil je gelukkig en dankbaar zijn? 'U zult niet begeren het huis van uw naaste' (Exodus 20:17).

Wil je schuld, gevangenschap, dure borg en boetes voorkomen? Wil je dat mensen je vertrouwen en respecteren? Wil je je baan houden? 'U zult niet stelen' (Exodus 20:15).

Wil je dicht bij God blijven zodat Hij je kan leiden en je lasten helpen dragen? 'U zult de Heere, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw verstand' (Mattheüs 22:37).

De lijst is nog lang niet af. Ieder gebod kan ons beschermen tegen verdriet, ons leven vereenvoudigen, ons uit de problemen houden of ons gewoon gemoedrust helpen vinden. En allemaal met weinig persoonlijke moeite of ongemak. (Geen kleine lettertjes!)

Ik wil Gods geboden niet bagateliseren als slechts richtlijnen of goede tips. Ze houden nog veel meer in. Maar ze zijn ook echt zo eenvoudig. Onze hemelse Vader kan ons niet overal tegen beschermen. Maar als liefhebbende Ouder wil Hij ons voorbereiden en beschermen tegen de prijs die we voor sommige keuzen betalen. Dat

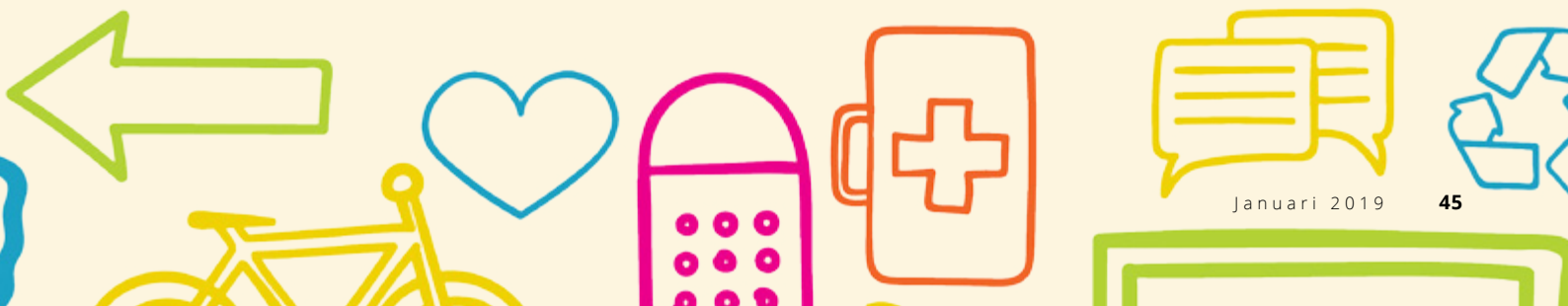
doet Hij door ons tot betere keuzen aan te sturen.

Natuurlijk kan het gebeuren dat we de geboden onderhouden en dat er toch nog nare dingen gebeuren. Dus waarom zouden we de moeite doen?

Omdat we nooit weten waartegen we dankzij onze gehoorzaamheid beschermd worden. Omdat het ons vrijwaart van een leven vol zelf toegebrachte verwonding. Omdat we door gehoorzaamheid dichtbij God kunnen blijven. Omdat we daardoor in een goede positie verkeren om ons te bekeren als we foute keuzen maken. Omdat we erop vertrouwen dat God weet hoe Hij ons moet zegenen en beschermen.

De lijst is nog lang niet af. Zij is veel langer dan de lijst met redenen waarom we de geboden beter *niet* kunnen onderhouden.

Hoe het ook zij, God laat mij kiezen hoe gehoorzaam ik wil zijn. *Ik* mag kiezen hoeveel ik me openstel voor zijn zegeningen. Dus waarom zou ik de geboden onderhouden? Omdat ik wijd open wil staan voor de hulp die God me probeert te geven. ■

Om emotioneel zelfredzaam te worden, moeten we op onze hemelse Vader en Jezus Christus vertrouwen en daarnaast doen wat we zelf kunnen.

Leer mij vliegen

Op de wijze van de Heer emotioneel zelfredzaam worden

Valerie Durrant

Als we denken aan een jong vogeltje dat leert vliegen, kijken we vaak alleen maar naar zijn laatste heldhaftige poging: het jonkie dat het nest uitkruipt, zijn vleugels uitslaat en het luchtruim kiest. Maar dat uiteindelijke succes is waarschijnlijk voorafgegaan door veel mislukkingen waarbij het vogeltje niet omhoog vloog maar als een baksteen naar beneden viel.

Net als een vogeltje dat leert vliegen, kunnen wij in ons streven naar emotionele zelfredzaamheid ook keer op keer met een smak op de grond terecht komen. Maar als we de Heer om hulp vragen en de nodige moeite willen doen, kunnen we veerkracht ontwikkelen als het leven niet helemaal volgens plan verloopt. Als beproevingen te zwaar voor ons worden, kunnen we op Hem leren vertrouwen.

Leren vliegen

Als leren vliegen een pijnlijk proces is, waarom klimt een vogeltje dan sowieso dat nest uit? Daar zorgt de moeder voor. Als de jonkies nog heel klein zijn, brengt de moedervogel het eten in het nest. Maar op een gegeven moment legt ze het eten buiten het nest zodat de jonkies uit hun comfort-zone moeten komen om te kunnen eten.

Wij moeten datzelfde moeilijke proces doormaken om emotioneel zelfredzaam te worden. Maar daarbij hoeven we niet meteen al helemaal zelf te kunnen vliegen.

Net zoals een moedervogel toelaat dat haar jonkies uit het nest vallen, staat onze hemelse Vader toe dat wij beproevingen en ervaringen krijgen die pijnlijk, frustrerend en ontmoedigend zijn. Het doel van zijn heilsplan is dat we zoals Hij worden. Elk probleem waarmee we geconfronteerd worden, kan daarin een leermoment en groeikans zijn. Net als de moedervogel blijft onze hemelse Vader ons geborgenheid en leiding geven, want alleen met

zijn hulp kunnen we emotioneel en mentaal gezond worden en blijven.

Onze eigen vleugels uitslaan

Hoewel onze hemelse Vader onze partner is, moeten we niet verwachten dat Hij alles voor ons doet. Hij wil dat we op onze weg naar emotionele zelfredzaamheid gebruik maken van onze keuzevrijheid en de middelen die Hij ons heeft gegeven.

Als we bijvoorbeeld verdrietig of boos zijn of een dierbare verliezen, wil Hij dat we ons tot Hem richten, maar daar mag het niet bij blijven. We moeten ons best doen om gehoor te geven aan de influisteringen die Hij ons geeft; de geboden onderhouden; in de tempel naar gemoedsrust, troost en antwoorden zoeken; de raad van de profeten en apostelen in gedachten houden; en vertrouwen in zijn plan voor ons hebben.

Onze hemelse Vader heeft ons veel hulpmiddelen gegeven om emotioneel zelfredzaam te worden. Maar als we er zelf alles aan hebben gedaan en nog steeds vastzitten of problemen met onze mentale gezondheid hebben, kan extra hulp nodig zijn. Er zijn zeker periodes

dat het goed is om met een therapeut in gesprek te gaan of je bisschop om raad te vragen waarmee je verder kunt.

Maar bedenk dat we onszelf zeer waardevolle kansen ontnemen om te leren en vooruitgang te maken, als we bij elk obstakel dat we tegenkomen anderen om advies vragen. Nogmaals, we moeten zelf de nodige moeite doen om vooruit te komen.

Het patroon van de Heer volgen

In Leer en Verbonden afdeling 9 wordt Oliver Cowdery vermaand omdat hij de platen van het Boek van Mormon wilde vertalen zonder dat hij 'verder dacht dan alleen [God] te vragen' (vers 7). Hij krijgt het advies om 'het in [zijn] gedachten uit [te] vorsen': zelf tot een conclusie te komen en dan God te 'vragen of het juist is' (vers 8).

Als we volgens dat patroon voor onze mentale gezondheid zorgen, laat onze hemelse Vader ons niet aan ons lot over om er alleen met onze eigen capaciteiten en gedachten uit te komen. Hij geeft ons de kans om te leren onze keuzevrijheid te gebruiken. Als we met zijn hulp naar antwoorden op onze vragen zoeken en oplossingen voor onze problemen vinden, zal

dat ons helpen om uiteindelijk zoals Hij te worden. Met dat voor ogen kunnen we Hem vragen om ons te laten zien hoe we emotioneel beter in balans kunnen komen, in plaats van gewoon Hem te vragen ons beter te maken.

Door op die manier steeds weer onze keuzevrijheid uit te oefenen wanneer ons emotionele welzijn op de proef wordt gesteld, worden we er langzaam beter in en krijgen we meer zelfvertrouwen. Hoewel we nog niet hoeven te kunnen vliegen, kunnen we er gerust op zijn dat Hij altijd bij ons is en kunnen we blij zijn met het feit dat Hij ons helpt om stapje voor stapje vooruit te komen. Elke dag krijgen we de kans om naar nieuwe hoogten te stijgen. Daarmee bereidt Hij ons voor op de dag dat we zelf kunnen vliegen. ■

De auteur woont in Californië (VS).

**President
M. Russell
Ballard**

Waarnemend
president van
het Quorum
der Twaalf
Apostelen

Ik heb een paar
adviezen die,
naar ik hoop,
waardevol zullen
zijn voor hen
die proberen
de eisen die het
leven aan ze stelt
in evenwicht te
houden.

ACHT SUGGESTIES OM de eisen van het leven in evenwicht te brengen

1. **Ten eerste: denk na over uw leven en stel prioriteiten.** Neem regelmatig de tijd om diep na te denken over het doel dat u nastreeft en wat u moet doen om dat te bereiken. Jezus, ons voorbeeld, 'vertrok naar de woestijnen en bad daar' (Lukas 5:16). Ook wij moeten ons zo nu en dan, net als de Heiland, geestelijk nieuw leven inblazen. Schrijf elke morgen op wat u die dag wilt bereiken. Houd bij het opstellen van dat schema vooral de heilige verbonden voor ogen die u met de Heer hebt gesloten.
2. **Ten tweede: stel bereikbare doelen op de korte termijn.** Stel evenwichtige doelen – niet te veel en niet te weinig, niet te hoog en niet te laag. Schrijf die doelen op en werk ze in volgorde van belangrijkheid af. Bid om leiding bij het stellen van doelen.
3. **Ten derde: voorziet met een verstandige budgettering in uw werkelijke behoeften en weeg ze regelmatig af tegen uw vele wensen.** Veel te veel mensen hebben zich te veel schulden op de hals gehaald. Wees voorzichtig met alle aantrekkelijke aanbiedingen om geld te lenen. Het is veel makkelijker om geld te lenen dan het terug te betalen. Er bestaan geen sluiptwegen naar financiële zekerheid. Ik geloof dat we nooit evenwicht in ons leven zullen vinden als we onze financiën niet volledig onder controle hebben.
Denk eraan om altijd een volledige tiende te betalen.

4. Ten vierde: zorg voor een goede relatie met uw huwelijkspartner, kinderen, familieleden en vrienden. Zij zullen u helpen om uw leven in evenwicht te houden. Bouw relaties met uw familie en vrienden op door open en eerlijke communicatie.

Een goed huwelijk en goede familiebanden kunnen in stand worden gehouden door liefdevolle en bedachtzame communicatie. Denk eraan dat een blik, een knipoog, een knikje of een aanraking vaak meer zegt dan woorden. Gevoel voor humor en goed luisteren zijn ook wezenlijke onderdelen van goede communicatie.

5. Ten vijfde: bestudeer de Schriftten. Zij behoren tot onze beste hulpmiddelen om in contact te blijven met de Geest des Heren. Een manier waarop ik de zekere kennis heb gekregen dat Jezus de Christus is, is het bestuderen van de Schriftten. President Russell M. Nelson heeft de kerkleden gevraagd om het Boek van Mormon dagelijks onder gebed te bestuderen.

6. Ten zesde moeten wij in ons dagschema tijd inruimen om door voldoende rust, lichaamsbeweging en ontspanning een gezond

en evenwichtig leven te leiden. Een goed voorkomen vergroot onze waardigheid en zelfrespect.

7. Ten zevende: houd wekelijks gezinsavond. We moeten de kans niet laten schieten om 'elkaar in de leer van het koninkrijk [te] onderwijzen' (LV 88:77), zodat gezinnen het eeuwige leven kunnen verkrijgen.

Satan probeert voortdurend ons getuigenis teniet te doen. Maar als wij het evangelie bestuderen en de geboden naleven, heeft hij niet de macht ons boven onze kracht te verleiden of te verstoren.

8. Mijn laatste suggestie is om vaak te bidden. U kunt dagelijks de juiste beslissingen nemen door voortdurend oprecht gebed. Als ik geestelijk goed ben afgestemd, merk ik dat ik alles veel makkelijker in evenwicht kan brengen.

Ik besef, broeders en zusters, dat er nog andere suggesties kunnen worden toegevoegd. Ik geloof echter dat we, als we ons op een paar beginselen concentreren, beter in staat zijn aan de vele vereisten van het leven te voldoen. Denk eraan dat te veel van iets ons evenwicht kan verstoren. Terwijl te weinig van de belangrijke dingen hetzelfde

resultaat oplevert. Koning Benjamin heeft gezegd: 'Zie toe dat al deze dingen in wijsheid en ordelijkheid worden gedaan' (Mosiah 4:27).

Vaak kan een gebrek aan duidelijke focus en doelgerichtheid onze tijd en energie verspillen, en bijdragen aan een onevenwichtig leven. Ons voornaamste doel moet zijn om naar de 'onsterfelijkheid en het eeuwige leven' te streven (Mozes 1:39). Met dit doel voor ogen zouden we alles uit ons leven moeten bannen dat onze gedachten, gevoelens en energie in beslag neemt zonder bij te dragen aan het bereiken van dat doel.

Doe iedere dag opnieuw gewoon uw uiterste best. Doe de fundamentele dingen, dan zult u, voordat u er erg in hebt, vervuld zijn van geestelijk begrip, waardoor u de bevestiging zult ontvangen dat uw hemelse Vader van u houdt. Iemand die dit weet, heeft een zinvoller leven en vindt het makkelijker om in evenwicht te blijven. ■

Naar een toespraak uit de algemene aprilconferentie van 1987.

IN DIT KATERN

52 Naar het voorbeeld van de Heiland: op vier belangrijke gebieden vooruitgang maken
Diane Thomas

56 Hoe een gewichtheffer sterk staat
Kuinini Manumua

58 JMJV-thema 2019: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht'
Algemene presidiums van de jongevrouwen en de jongemannen

60 JMJV-themalied 2019: Uit liefde voor Hem
Nik Day

64 Nog een gedachte: Het avondmaal en als Christus worden
Ouderling D. Todd Christofferson

Wat zou er gebeuren als ik inactief werd?

Toen we hierheen verhuisden, waren er maar twee andere jongevrouwen in de kerk. We sloten vriendschap en ik leerde hen heel goed kennen. Maar ze gingen na een tijdje niet meer naar de kerk.

Toen ik op een dag in de tempel was, sprak ik met de zendingspresident. Ik vertelde hem over mijn vrienden en vroeg wat ik kon doen zodat ze weer naar de kerk zouden gaan. Hij zei dat ik getrouw door moest gaan, sterk moest zijn en voor hen moest bidden.

Kort daarop zag ik een van hen. Ik was erg blij dat ik haar zag. Toen ik die avond thuis was, bad ik en kreeg ik sterk het gevoel dat ik getrouw moest blijven. Ik moest naar de kerk en het seminarie blijven gaan en een voorbeeld voor mijn vriendinnen zijn. Wat zou er gebeuren als ik inactief werd en een van mijn vriendinnen weer naar de kerk ging? Wie zou dan hun vriendin zijn en hen begeleiden?

Samen dingen doen is makkelijker.

Alyona,
Oblast Charkov (Oekraïne)

Diane Thomas
Seminaries en instituten

NAAR VOORBEELD VAN DE HEILAND:

op vier belangrijke gebieden
vooruitgang maken

*We weten niet veel over de periode
dat Jezus Christus opgroeide,
maar in Lukas 2:52 staat een
belangrijke aanwijzing.*

Dus ik moet ... wat?
Ik had geluisterd. Echt waar.
De instructeur had mijn uitrusting
gecontroleerd. Hij had me precies
laten zien hoe ik het touw moest
laten vieren. Hij had me zelfs diep
in de ogen gekeken en gezegd: 'Ik
laat je ECHT NIET vallen!'

Maar toen het moment aanbrak,
stond ik daar te trillen en te zwe-
ten. Ik keek over mijn schouder
naar beneden ... ver naar bene-
den. Ik wist dat ik die eerste stap
moest zetten.

Van de rotswand af.

Misschien heb je dat nog nooit gedaan, letterlijk van een rotswand afstappen, in de hoop dat je voldoende bent voorbereid om veilig te abseilen. Maar je hebt geestelijk vast wel eens in die situatie verkeerd. Als je de Schriften hebt bestudeerd en je leerkrachten van de ware leerstellingen en beginselen hebt horen getuigen. Je weet dat de Geest je aanmoedigt om zo te handelen dat je meer op de Heiland gaat lijken. Je bent heel enthousiast om die stap te nemen en aan de Heer te laten zien dat je aan zijn evangelie bent toegewijd.

Dan vraag je je af: 'Hoe doe ik dat eigenlijk?'

En wat eerst zo duidelijk en uitvoerbaar leek, lijkt nu zo moeilijk. Daar sta je dan, op het randje van een geestelijke afgrond. Je weet niet zeker of je de juiste uitrusting of voorbereiding hebt om te handelen naar de waarheid die je hebt ontvangen.

Op Jezus Christus gaan lijken. Hoe *doe* je dat eigenlijk?

Bij het begin beginnen

De Heiland begon zijn aardse leven op dezelfde manier als jij en ik: als baby. En in de loop der tijd groeide Jezus op (zie Leer en Verbonden 93:11-17). Hij leerde lopen, praten en lachen. Hij leerde werken, lezen en met mensen omgaan.

De manier waarop de Heiland 'opgroeide' staat in Lukas 2:52 beschreven: 'En Jezus nam toe in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de mensen.'

Als wij op de Heiland willen lijken, kunnen we zijn voorbeeld volgen.

Laten we dus naar zijn voorbeeld kijken en zelf vaststellen dat het *mogelijk is* om op Jezus Christus te gaan lijken!

Daar sta je dan, op het randje van een geestelijke afgrond. Je weet niet zeker of je de juiste uitrusting of voorbereiding hebt om te handelen naar de waarheid die je hebt ontvangen.

'In wijsheid toenemen'

God heeft ons verstand geschapen met de wonderbaarlijke vaardigheid om kennis te evalueren, verwerken en toepassen. Feiten, cijfers, vaardigheden, werkwijzen – de hoeveelheid informatie die we kunnen vergaren is bijna onbeperkt!

Maar net als de Heiland willen we in *wijsheid* toenemen, niet slechts in kennis. Wijsheid is het vermogen om gegevens op de juiste wijze te gebruiken, onze keuzes te begrijpen en goede beslissingen te nemen.

'Wijsheid is het juiste gebruik van kennis', heeft ouderling James E.

Talmage (1862-1933) van het Quorum der Twaalf Apostelen gezegd.¹ Hij heeft ook uitgelegd hoe de Heiland wijsheid vergaarde: 'Hij vergaarde kennis door studie, en Hij verkreeg wijsheid door gebed, overpeinzing en inspanning.'² Alma heeft tegen zijn zoon Helaman gezegd: 'O, denk eraan, mijn zoon, en leer *wijsheid* in je jeugd; ja, leer in je jeugd de geboden van God te onderhouden' (Alma 37:35; cursivering toegevoegd). Denk daar maar over na: geloof, studie en gehoorzaamheid bevorderen ons vermogen om kennis te vergaren en in wijsheid toe te nemen!

WIJSHEID

Hoe kun je de beginselen geloof en gehoorzaamheid toepassen om in wijsheid toe te nemen?
In welke opzichten gaan we meer op de Heiland lijken als we in wijsheid toenemen?

ONTDEK MEER:

zie 2 Nephi
9:28-29; Leer
en Verbonden
130:18-19.

'Fors van gestalte'

Nephi was groot en sterk. Hij was volgens de Schriften 'fors van gestalte' (1 Nephi 2:16). Ik niet. Door zijn gestalte was Nephi in staat om heel andere dingen te doen dan ik door mijn gestalte. De Heer had namelijk andere taken voor Nephi. Nephi moest een boot bouwen, voedsel voor zijn familieleden vinden en ze door de woestijn leiden.

GROOTTE

In welke opzichten is de zorg voor ons stoffelijk lichaam te vergelijken met de zorg voor onze geest? Wat ga je veranderen of verbeteren aan de zorg voor je lichaam?

ONTDEK MEER:

lees de conferentietoespraak 'God zij dank' van president Russell M. Nelson.

Ons stoffelijk lichaam heeft wat we voor het sterfelijk leven nodig hebben, zodat we daarvan kunnen genieten. Volgens Gods plan neemt een baby in de loop der tijd in gestalte toe. We hoeven niet meer organen of ledematen te ontwikkelen. Die elementen zijn al als onderdeel van ons lichaam geschapen. Er is geen verdere montage voor nodig! Maar als we God en onze naasten willen dienen, moeten we ervoor zorgen dat we gezond blijven.

Ons lichaam is een volmaakt ontworpen tempel, of woning, voor onze geest. (Zie 1 Korinthe 3:16–17; 6:19–20.) President Russell M. Nelson heeft gezegd: 'Jullie lichaam is een prachtige schepping van God, ongeacht zijn natuurlijke gaven. Het is een tabernakel van vlees – een tempel voor onze geest.'³

Omdat we een sterfelijk leven leiden, kan het zijn dat ons lichaam ernstige gebreken, beperkingen en pijn moet lijden, maar onze hemelse Vader heeft ons lichaam op volmaakte wijze ontworpen om een goed leven te kunnen leiden.

Nam toe 'in genade bij God'

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'De eerste grote *waarheid* van alle eeuwigheid is dat God *ons* met geheel *zijn* hart, macht, verstand en sterkte liefheeft.'⁴

God heeft *jou* lief. Zelfs als je haar niet goed zit, heeft Hij *jou* lief – met al je sterke en zwakke punten, met al je vragen en hoop. Dus hoe kun je 'in genade bij God' toemenen? Laat Hem zien dat jij Hem ook liefhebt!

Jezus heeft ooit tegen zijn discipelen gezegd: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht' (Johannes 14:15). Uit je gehoorzaamheid blijkt hoeveel je van God houdt. Als je in de kleine, dagelijkse dingen gehoorzaam bent, kun je je voorbereiden om in de toekomst op zijn uitnodigingen in te gaan en grote dingen tot stand te brengen.

GENADE BIJ GOD

Hoe toonde de Heiland dat Hij onze hemelse Vader liefhad? Wat leer je daarvan over Jezus? Wat voor doeltreffende, rechtschapen actie kun je vandaag ondernemen om je liefde voor God te tonen?

ONTDEK MEER:

zie Mosiah 2:22, 41.
'Als we meer over Jezus Christus leren, ontwikkelen we meer geloof in Hem en volgen we zijn voorbeeld als vanzelf.'

Jean B. Bingham, 'Opdat uw blijdschap volkomen zal worden', *Liahona*, november 2017, 87.

'Nam toe in genade bij de mensen'

Hallo! De meeste volgelingen op sociale media hebben, wil *niet* zeggen dat je 'genade bij de mensen' hebt.

Jezus liet een andere manier van invloed op anderen zien, en Hij liet zien wie Hij toestond om Hem te beïnvloeden. 'Hoe Hij het land doorgestaan is, terwijl Hij goeddeed' (Handelingen 10:38).

President Henry B. Eyring, tweede

ONTDEK MEER:
wees een vriend zoals
Ammon voor koning
Lamoni was. Zie Alma
17:19-18:41.

GENADE BIJ DE MENSEN

Hoe kun je een betere vriend(in) voor de mensen om je heen zijn?

In welke opzichten zal onze rechtschapen invloed toenemen als we het voorbeeld van de Heiland volgen om 'het land door te gaan en goed te doen'?

raadgever in het Eerste Presidium, heeft ooit gezegd: 'Ik herinner me nog als de dag van gisteren welke vrienden mij lang geleden positief beïnvloed hebben. Zij zijn er nu niet meer, maar ik word nog steeds opgebouwd door de herinnering aan hun liefde, voorbeeld, geloof en getuigenis.'⁵

Je kunt een grotere invloed hebben door een vriend(in) te zijn die anderen ten goede beïnvloedt! In *Voor de kracht van de jeugd* staat: 'Toon oprechte belangstelling voor anderen, glimlach en laat hen weten dat je er voor hen bent. Behandel iedereen vriendelijk en met respect, en veroordeel of kritiseer anderen niet. [...] Doe je uiterste best om een vriend(in) te zijn voor hen die verlegen of eenzaam zijn, lichamelijke of mentale beperkingen hebben, of zich buitengesloten voelen.'⁶

Denk aan de personen die je oprecht bewondert en respecteert – de mensen die bij jou in *genade* zijn toegenomen. Wat voor eigenschappen hebben ze ontwikkeld die je aan Jezus Christus herinneren? Hoe goed je vriend(inn)en ook zijn, onze beste vriend is Jezus Christus, en we moeten zijn voorbeeld volgen!

Het is allemaal met elkaar verbonden

'En Jezus nam toe in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de mensen' (Lukas 2:52). Als je het voorbeeld van groei van de Heiland volgt, zul je zien dat de verschillende elementen uitstekend samenwerken, en dat je uiteindelijk *meer* op Hem zult lijken. Je verstand, lichaam en geest werken ten goede samen, en je kunt veel andere mensen tot zegen zijn en God 'met geheel uw hart, macht, verstand en kracht' dienen! (Leer en Verbonden 4:2.) ■

NOTEN

1. James E. Talmage, *The Articles of Faith*, 12e editie (1924), 90.
2. James E. Talmage, *Jesus the Christ* (1916), 112.
3. Russell M. Nelson, 'We Are Children of God', *Ensign*, november 1998, 85.
4. Jeffrey R. Holland, 'Morgen zal de Heere wonderen doen in uw midden', *Liahona*, mei 2016, 127.
5. Henry B. Eyring, 'True Friends', *Liahona*, mei 2002, 29.
6. Voor de kracht van de jeugd (boekje, 2011), 16.

Kuinini Manumua

Op het voortgezet onderwijs vroeg de coach van het gewichthefteam of gewichtheffen niet wat voor mij was.

‘Mmm ... nee, dank je’, zei ik. ‘Niet echt mijn ding.’

Maar hij hield vol. Wekenlang.

Uiteindelijk probeerde ik het een keer. Hij had gelijk: gewichtheffen was echt iets voor mij. In het begin voelde het heel raar. Mijn lichaam had nog nooit zoiets gedaan. Maar de stevige work-outs gaven me een uitermate goed gevoel. Ik vond mijn teamgenoten en de wedstrijden ook echt leuk. En ik was er ook nog eens heel goed in!

Nu is gewichtheffen een belangrijk deel van mijn leven. Elke dag train ik minstens twee of drie uur: back squats, clean en jerks, en snatches. (Maak je geen zorgen als je niet weet wat dat zijn ... ik wist het ook niet!)

Zoals dat voor zoveel geldt, kost gewichtheffen tijd en geduld, en soms is dat moeilijk. Gelukkig steunt de rest van het gezin me altijd, zelfs als ik klaag hoeveel pijn mijn lijf doet (en dat is vaak). Mijn vader heeft altijd ijszakken

HOE EEN GEWICHTHEFFER STERK

en peptalks voor me klaar als ik thuis-kom na de training. En mijn moeder brengt altijd offers zodat ik naar de wedstrijden kan gaan.

Een paar jaar geleden ging ik naar een van die wedstrijden in Philadelphia (Pennsylvania, VS). Ik vond het spannend om het op te nemen tegen gewichtheffers uit het hele land, maar ik vond het niet leuk om zo ver van ons gezin te zijn. Om het makkelijker voor me te maken, beloofde mijn moeder me om elke dag teksten en inspirerende gedachten te appen.

De avond voor de wedstrijd hield een groepje deelnemers een feestje. Ik dacht dat het wel leuk zou zijn, dus mijn kamergenoot en ik namen een kijkje. Maar ik zag meteen dat het geen feestje voor mij was. Er waren tieners die dronken, rookten, grove taal gebruikten en ongepast dansten. Ik wist dat ik daar niets te zoeken had, maar was bang wat mijn kamergenoot zou denken. Of wat de andere deelnemers zouden denken.

Maar ineens schoot iets mij in gedachten:

‘Sta op heilige plaatsen.’

Dat kwam uit mijn favoriete tekst. Mijn moeder had hem me die ochtend gestuurd: ‘Daarom, sta op heilige plaatsen en word niet aan het wankelen gebracht, totdat de dag van de Heer komt; want zie, die komt spoedig, zegt de Heer. Amen.’

Ik weet niet waarom mijn moeder me die dag die tekst had gestuurd, maar ik hield altijd al van die tekst. Sinds mijn achtste kende ik hem uit mijn hoofd. Hij herinnerde me er weer aan om moedig en gehoorzaam te zijn en te staan voor wat ik geloof.

‘Sta op heilige plaatsen.’

‘Ik ga’, zei ik tegen mijn kamergenoot. Ik vertelde over de tekst die mijn moeder me die ochtend had gestuurd. ‘Dit is geen plaats voor mij.’

Mijn kamergenoot zei dat zij ook niet wilde blijven. Ook zij voelde zich niet op haar gemak, maar wilde niet alleen weggaan en als een loser gezien worden. Ze bedankte me dat ik er iets over had gezegd en we gingen weg.

De volgende ochtend hoorden we dat de kinderen op het feestje kort na ons vertrek betrappt waren op het

gebruik van alcohol en drugs. Ze waren gediskwalificeerd.

Als ik de tekst van mijn moeder niet in gedachten had gekregen, was ik misschien ook wel gediskwalificeerd. Uiteindelijk werd ik eerste, dus ik was heel blij dat ik met de wedstrijd mocht meedoen. (Volgens mij bedank ik mijn moeder nog steeds elke dag dat ze me toen geappt heeft.)

Winnen bij gewichtheffen is een vrij duidelijke en directe zegening voor het onderhouden van de geboden. Maar in Leer en Verbonden 87:8 staat niet: ‘Sta op heilige plaatsen zodat je kunt winnen bij gewichtheffen.’ En in Johannes 14:15 staat niet: ‘Als je direct gezegend wilt worden, onderhoud dan mijn geboden.’ De Heer zegent ons omdat Hij van ons houdt. En we proberen heilig en gehoorzaam te zijn omdat we de Heer vertrouwen en van Hem houden. ■

De auteur woont in Californië (VS).

STAAT

'ALS U MIJ LIEFHET, NEEM DAN MIJN GEBODEN IN ACHT'

- JOHANNES 14:15

Algemeen jongevrouwenpresident zuster Bonnie H. Cordon (midden), zuster Michelle D. Craig, eerste raadgeefster (links), en zuster Becky Craven, tweede raadgeefster (rechts).

Algemeen jongemannenpresident Stephen W. Owen (midden), broeder Douglas D. Holmes, eerste raadgever (links), en broeder M. Joseph Brough, tweede raadgever (rechts).

ALS U MIJ LIEFHET

Het algemeen jongevrouwenpresidium

Het jaarthema voor de jongeren is in 2019 een oproep om te handelen – een persoonlijke aansporing van onze Heiland. Ga je er helemaal voor? Heb je de Heer lief? Ben je bereid in zijn voetspoor te volgen?

Onze Heiland Jezus Christus heeft iets voor ons gedaan dat we onmogelijk zelf konden doen. En wat vraagt Hij in ruil daarvoor? Hij vraagt dat we zijn geboden onderhouden zodat we met de voortdurende aanwezigheid van zijn Geest kunnen worden gezegend (zie Moroni 4:3).

De geboden zijn een liefdevol geschenk. De Heiland heeft eenvoudigweg gezegd: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht', maar *waarom*? Omdat Hij van JOU houdt! Hij wil dat *jij* gelukkig bent. Hij wil dat *jouw* leven vol vreugde en eindeloze mogelijkheden is. Hij wil dat *jij* veilig en beschermd tegen het kwaad van de wereld blijft. Hij wil zegeningen over *jou* uitgieten die zo geweldig

zijn dat 'er niet genoeg plaats zal zijn om die te ontvangen' (3 Nephi 24:10). Hij wil dat *jij* terugkeert om weer bij Hem te wonen en deel te hebben aan *alle* zegeningen die onze hemelse Vader heeft beloofd.

Vergeet niet hoeveel onze hemelse Vader van zijn kinderen houdt. Hij heeft je volmaakt lief. Je kunt je liefde voor Hem tonen door zijn geboden te onderhouden. Je rechtschapen gedrag leidt tot enorme zegeningen voor jou en de mensen om je heen.

Zoals onze profeet president Russell M. Nelson heeft gezegd: 'We hebben je nodig in het jeugdbataljon van de Heer. Zonder jou is het gewoon niet hetzelfde!' Hij spoorde je aan 'op te vallen [en] anders dan de wereld te zijn' door de normen in *Voor de kracht van de jeugd* na te leven en de geboden te onderhouden — zodat 'je eruitziet, klinkt, handelt en kleedt als een echte discipel van Jezus Christus'. (Zie 'Hoop van Israël' [wereldwijde devotionaal voor jongeren, 3 juni 2018], 8, HopeOfIsrael.lds.org.)

Wanneer je ernaar streeft om de Heer en zijn profeten te gehoorzamen, zal de macht van de Heilige Geest je met Gods liefde vervullen en van je goddelijke erfgoed als zoon of dochter van God tot je getuigen. De zegeningen nemen toe als je ernaar streeft rechtschapen te leven. De Heer en de profeet vertrouwen je. Ze hebben je lief. We beloven dat je geweldig zelfvertrouwen, zekerheid en troost krijgt wanneer je de geboden gehoorzaamt en onderhoudt.

NEEM MIJN GEBODEN IN ACHT

Het algemeen jongemannenpresidium

Heb je ooit gedacht: hoe kan ik mijn hemelse Vader laten zien dat ik echt wil dat Hij mijn gebeden beantwoordt en me zegent? De Heiland heeft ons het antwoord gegeven met de woorden: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht' (John 14:15).

Met andere woorden we laten onze hemelse Vader zien dat we van Hem houden als we zijn geboden onderhouden.

Soms komt een antwoord niet wanneer en zoals we het verwachten, en dan zijn we in de verleiding om het op te geven of niet gehoorzaam meer te zijn. Maar als we geduldig zijn en luisteren, zal de Heer op zijn eigen tijd en wijze antwoord geven. Hij beantwoordt onze rechtschapen gebeden altijd. Hij zegent ons altijd voor onze gehoorzaamheid (zie Mosiah 2:21–24).

De wereld leert ons dat liefde geen verantwoordelijkheid inhoudt. Maar in werkelijkheid is het tegenovergestelde waar. We tonen onze liefde voor God doordat we bereid zijn om zijn geboden ijverig te onderhouden.

De Heiland heeft gezegd: 'De waarheid zal u vrijmaken' (Johannes 8:32). De profeet Alma heeft verklaard: 'Goddeloosheid heeft nooit geluk betekend' (Alma 41:10). En de Heer heeft door de profeet Joseph Smith gezegd: 'Er is een wet vóór de grondlegging van deze wereld onherroepelijk in de hemel afgekondigd, waarop alle zegeningen zijn gegrond – en wanneer wij enige zegening van God ontvangen, is het

door gehoorzaamheid aan die wet waarop zij is gegrond' (Leer en Verbonden 130:20–21).

Geluk, zegeningen en leiding komen door gehoorzaamheid. Onze hemelse Vader wil dat je gelukkig en vrij bent, want Hij houdt van je en daarom geeft Hij je geboden. Om de vrede te vinden die niet in deze wereld te vinden is, moeten we leren dat ons onderwerpen aan de wil van onze hemelse Vader de enige weg naar geluk is.

Onze hemelse Vader wil dat wij eeuwig geluk vinden. Zijn profeten willen dat je oneindige vreugde vindt. Wij willen dat jij de gemoedsrust vindt die wij door het volgen van de Heiland hebben gevonden. Bewandel het pad dat Hij ons wees. (Zie 'U wil ik volgen, Heer', *Lofzangen*, nr. 153.) Besluit gehoorzaam te zijn. Bereidwillige gehoorzaamheid zal je naar ware vrijheid en geluk leiden. ■

UIT LIEFDE VOOR HEM

JMJV-themalied 2019

Tekst: naar Nik Day Muziek: Nik Day

Energiek ♩ = 96-108

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of one flat (Bb). It consists of four systems of music. Each system includes a vocal line and a piano accompaniment. The piano accompaniment features a steady eighth-note melody in the right hand and block chords in the left hand. The lyrics are in Dutch and are placed below the vocal line. The first system has four measures with chords F, Gm, Dm, and Bb. The second system starts at measure 5 and includes two lines of lyrics. The third system starts at measure 8 and includes two lines of lyrics. The fourth system starts at measure 11 and includes two lines of lyrics. The piano accompaniment continues throughout all systems.

1. Liefd' is meer dan slechts een woord; 't is meer dan dat ge - voel in on - ze ziel.
2. Hij heeft ons zo vaak met lei - ding ge - ze - gend, met zijn ge - na - de - gift.

— Lief - de bracht Hem naar deez' aard'. Hij is onz' een' - ge
— Als wij on - ze lief - de to - nen, doen wat Hij ons

hoop wan - neer wij een - zaam — zijn. — Door zijn voor - beeld te vol -
zegt, ver - and' - ren wij voor - goed. —

© 2018 by Intellectual Reserve, Inc. All rights reserved.

Het maken van kopieën voor incidenteel, niet-commercieel gebruik thuis of in de kerk is toegestaan.

Deze mededeling dient op elke kopie te staan.

14

gen — dra - gen wij — zijn lief - de — uit. — On - ze liefd',

Gm Dm B \flat

17

— on - ze lief - de — la - ten wij — zien. —

F Gm Dm

20

Wij die - nen on - ze me - de - mens met heel ons hart, zoe -

B \flat F Gm 7

23

ken zwak - ke han - den, beu - ren ze weer op, le - ven zo - als Hij, dat doen we

F B \flat F

26

blij en uit lief-de voor Hem, — lief-de voor Hem, — lief-de voor

26 Gm⁷ F B^b

29

— Hem. — Hem. —

29 F Gm Dm B^b F

1. 2. 3.

34

Naar Coda ☺

lief-de voor Hem. — On - ze lief - de

34 Gm⁷ Dm⁷ B^b C

38

ver - an - dert al - les. — Zijn — lief-de sterkt — ons. — Dus aan-vaar-

38 Dm B^b F C

42

den wij dank - baar die lief - de — die Hij ons — gaf — en die -

Dm C7

45

nen on - ze me - de - mens met heel ons hart, zoe - ken zwak - ke han - den, beu - ren

F Gm Dm

48

ze weer op, le - ven zo - als Hij, dat doen we blij en uit lief - de voor — Hem. —

Bb F Gm Dm

52 D.S. al Coda

Wij die -

Bb

53 ◻ CODA rit.

Bb F Gm Dm Bb

rit.

Op 21 januari 1945
geboren in
American Fork
(Utah, VS)

Was
advocaat

In april 2008 als lid van het
**Quorum der
Twaalf Apostelen**
gesteund

Toen hij 13 was,
hielp hij nadat
zijn moeder een
operatie had
ondergaan, met
**brood
bakken.**

Dat bleef hij doen
tot hij naar de
universiteit ging.

Trad in 1968 in de
**Salt
Laketempel**
in het
huwelijk met
Katherine Jacob

Heeft **5 kinderen**
en **16**
kleinkinderen

Het avondmaal en als Christus worden

Ouderling D. Todd Christofferson
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Het is prachtig om bij de symboliek van het avondmaal van de Heer stil te staan. Het brood en water symboliseren het vlees en bloed van Hem die het brood des levens en het levende water is. (Zie Johannes 4:10.) Ze wijzen ons duidelijk op de prijs die Hij voor onze redding betaald heeft. Bij het breken van het brood denken wij aan het verscheurde vlees van de Heiland. Bij het drinken van het water denken we aan het bloed dat Hij in Gethsémané en aan het kruis vergoten heeft, en aan de heilige macht ervan (zie Mozes 6:60).

Maar figuurlijk zijn vlees eten en zijn bloed drinken, betekent meer dan dat: we maken ons de eigenschappen en het karakter van Christus eigen. [...] Als we elke week van het avondmaalsbrood en -water nemen, laten we dan overdenken hoe volkomen we zijn karakter en het patroon van zijn zondeloze leven in ons leven en wezen moeten verweven. Jezus had niet voor de zonden van anderen kunnen boeten tenzij Hij zelf zondeloos was.

Aangezien de gerechtigheid geen aanspraak op Hem had, kon Hij Zichzelf in onze plaats offeren om aan de eisen van de gerechtigheid te voldoen en vervolgens genade te verlenen. [...]

Het vlees van de Heiland eten en zijn bloed drinken, betekent alles uit ons leven wegdoen wat strijdig met een christelijk karakter is, en zijn eigenschappen overnemen. Dat is de uitgebreide betekenis van bekering: ons niet alleen van eerdere zonden afkeren, maar voortaan ook '[ons] hart en [onze] wil tot God [wenden].' (Zie Gids bij de Schriften, 'Bekering'.) God zal ons onze fouten en tekortkomingen tonen. Maar Hij zal ons ook helpen om zwakte in sterkte te veranderen (zie Ether 12:27). Als wij oprecht vragen: 'Wat ontbreekt mij nog?' (Mattheüs 19:20) laat Hij ons niet in het ongewisse. Hij zal ons met liefde en met het oog op ons geluk antwoorden. Hij zal ons ook hoop schenken. ■

Uit een toespraak, gehouden tijdens de algemene oktoberconferentie van 2017.

ALS U MIJ LIEFHEBT,
NEEM DAN MIJN
GEBODEN IN ACHT.
JOHANNES 14:15

JONGVOLWASSENEN

**OVERWELDIGT
HET LEVEN JE?**

*Het katern van deze maand
gaat helemaal over hoe je
je emotionele en geestelijke
gezondheid kunt verbeteren.*

42

JOSEPH SMITH
**VOORBEELDEN VAN
DE BEMINNELIJKHEID
VAN DE PROFEET**

28

JONGEREN
**VIER MANIEREN OM
ALS JEZUS CHRISTUS
TE WORDEN**

52

NIEUW JMJV-THEMA
**EEN UITNODIGING
VAN DE HEILAND**

58

DE KERK VAN
JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

4

DUTCH

5

Vriend

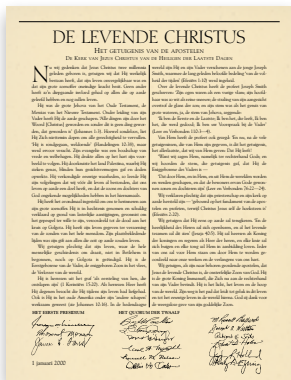
**Een nieuw
kinderkatern
voor JOU!**

President
Russell M. Nelson

Over JEZUS leren

God heeft zijn Zoon, Jezus Christus, gestuurd om ons te helpen.
Je kunt macht van Jezus Christus krijgen als je deze dingen doet:

Bestudeer 'De levende Christus'.

Dat is een getuigenis over Jezus Christus van de profeten en apostelen.

Probeer **bij iedere gedachte** op *Hem te vertrouwen* (zie Leer en Verbonden 6:36). Als je dat doet, verdwijnen je twijfels en angsten.

Leer meer over de Heiland.

Een paar jaar geleden heb ik *elk vers* in de Schriften over Jezus Christus gelezen en onderstrept. Toen ik klaar was, zei ik tegen mijn vrouw: 'Ik ben nu een ander mens!'

**Jezus is de Christus!
Zijn macht is er voor
jullie allemaal.**

Sta klaar om je te laten zien en horen, en anders te zijn dan de mensen van de wereld.

Sluit heilige verbonden en houd je eraan.

Uit 'De macht van Jezus Christus in ons leven brengen', Liahona, mei 2017, 39–42.

LAAT ONZE TUIN GROEIEN!

Toen Jezus op aarde was, was Hij altijd lief voor anderen. Als we lief zijn, volgen we Hem.

Net zoals in tuinen veel verschillende planten, bloemen en groentes groeien, kunnen we op veel manieren lief zijn.

Dit jaar planten we een lief-zijn-tuin! Als je lief voor iemand bent, schrijf dat dan op een uitgeknipte vorm van een bloem, cactus, blad, plant, groente of zelfs een nuttig tuinsect! Stuur die dan naar ons. Op de achteromslag staat hoe je dat moet doen. Of maak zelf een lief-zijn-tuin en stuur ons een foto waarop je erin 'werkt'.

'Dit is Mijn gebod: dat u elkaar liefhebt, zoals Ik u liefgehad heb'*.

*Johannes 15:12

Jeugdwerkkinderen uit de staat **Osun (Nigeria)**, maakten bloemen om aan de lief-zijn-tuin toe te voegen!

Getuigenisplantjes

Wat betekent het eigenlijk om een getuigenis te hebben?

Maryssa Dennis

Kerktijdschriften
Gebaseerd op een
waargebeurd verhaal

Els liep de jeugd-
werkkamer in en
ging naast haar vriend,
Arie, zitten.

‘Welkom!’ zei zuster
Rosman. ‘Laten we met
een liedje beginnen.’

Els zong met de klas
mee. ‘Geloof is als een heel
klein zaadje: het wordt een grote
plant.’ (*Kinderliedjes*, 50.)

Zuster Rosman deelde papier en
krijtjes uit. ‘Denk eens aan wat we net gezongen
hebben’, zei ze. ‘Als je een zaadje van geloof zaait, groeit
het uit tot een getuigenis. Teken eens hoe je getuigenis
eruit zou zien als het een plant was.’

Els staarde naar het lege vel papier. Alle andere
kinderen begonnen te tekenen. Els keek eens wat Arie
aan het tekenen was. Zijn plant had een rechte stengel
met heel veel bladeren. Hij leek wel wat op de basilicum
die thuis op het balkon groeide. Misschien zag haar
getuigenis er ook wel zo uit! Ze pakte haar krijtje en
tekende net zo’n plant.

‘Doe alsjeblieft je Schriften open en zoek Alma 32 op,’
zei zuster Rosman.

Ze lazen hoe je een zaadje in je hart zaait, en hoe
je kunt voelen dat het groeit. Els keek naar haar
getuigenisplant. *Had* ze wel een getuigenis? Wat
betekent dat eigenlijk? Ze wilde het vragen, maar was
daar te verlegen voor.

Na de les kwam zuster Rosman naar Els toe.

‘Je lijkt wat afgeleid. Is er iets mis?’ vroeg zuster Rosman.

Els keek nog eens naar haar tekening. ‘Ik weet niet
zeker of ik een getuigenis heb. Ik weet eigenlijk niet

wat dat betekent.’

Zuster Rosman glim-
lachte vriendelijk naar
Els. ‘Dat hindert niet.
Weet je wat geloof is?’

Els knikte. ‘Hopen op
iets dat we niet kunnen
zien?’

‘Dat klopt!’ zei zuster
Rosman. ‘Wat zijn enkele dingen
waar je in gelooft?’

Dat was een makkelijke vraag. Ik
geloof in onze hemelse Vader en Jezus Christus.
Ik weet dat ze van me houden.’

Zuster Rosman glimlachte. ‘Je hebt net je getuigenis
gegeven! Een getuigenis is iets in het evangelie wat je
gelooft.’

Daar dacht Els over na. ‘Dus ik heb al een getuigenis?’
‘Ja!’ Zuster Rosman hield haar Schriften omhoog.
‘En weet je nog wat we vandaag gelezen hebben? Je
verzorgt het zaadje door dingen te doen zoals naar de
kerk gaan. Dan wordt je getuigenis sterker.’

Els dacht dat ze het nu wel begreep. ‘Dus daarom
hebben we ons getuigenis als een plant getekend?’

‘Precies. Omdat een plant telkens maar een heel klein
beetje groeit’, zei zuster Rosman. ‘Zo gaat dat ook met
een getuigenis. Dat krijg je meestal niet in één keer. Het
groeit telkens een beetje.’

Els was al wat blijer met de plant die ze had getekend.
Toen ze thuiskwam, schreef ze ‘Mijn getuigenisplant’
naast haar tekening. Ze hing hem boven haar bed. Ze
wist dat haar getuigenis al aan het groeien was. En ze
wilde Jezus blijven volgen zodat het nog meer kon
groeien! ●

JE GETUIGENIS LATEN GROEIEN

Een
getuigenis is wat
jij gelooft dat waar is, zoals
'God houdt van me', of 'Het gezin
is eeuwig'.

Een plant
heeft water en zonlicht
nodig om te groeien. Schriften,
bidden en de kerk zijn voor ons
getuigenis net als water en licht
voor een plant.

Net als een plant
groeit niet ieders getuigenis even
hard. Maar onze hemelse Vader is al blij
als het zelfs maar een beetje groeit.

Wortels
maken een plant sterk.
Laten we ons getuigenis sterk
houden door elke dag aan onze
hemelse Vader en Jezus te denken!

Zaadjes van geloof

De profeet Alma vergeleek een getuigenis laten groeien met een zaadje planten (zie Alma 32). Als je bidt, de Schriften leest, en anderen helpt, zal je geloof groeien! Probeer dit experiment uit om een zaadje te zien ontspruiten.

Wat je nodig hebt:

- 1 Steek de natte keukenrol of papieren zakdoeken in de plastic zak. Leg de boon erop en sluit de zak af.
- 2 Leg de zak op een zonnige plaats. Na ongeveer een week, begint de boon te ontspruiten!
- 3 Laat het plantje een tijdje groeien. Zodra je wortels ziet, plant je de scheut in potaarde. Geef het water en zonlicht en kijk eens hoe het groeit!

Zoek de passende plant

Ieders getuigenis groeit anders. Kun jij elke plant aan de juiste schaduw verbinden?

Geloof

Tekst: naar Beatrice Goff Jackson
Muziek: Michael Finlinson Moody

Met overtuiging ♩ = 80-92

1. Ge - loof is: we-ten dat de zon zal op-gaan, el - ke dag op - nieuw. Ge -
2. Ge - loof is: we-ten dat ik eens bij God was, voor 'k op aar - de kwam. Ge -

loof is: we-ten dat de Heer mij hoort wan - neer ik tot Hem bid. Ge -
loof is: we-ten dat ik na dit le - ven bij Hem ko - men kan. Ge -

loof is als een heel klein zaad - je: het wordt een gro - te plant. Ge -
loof be-te - kent: God ver - trou-wen en doen wat Je - zus zegt. Ge -

loof is een ge - voel, — diep in mijn hart. Als 'k goed doe, weet ik dat.
loof wordt als-maar ster - ker; ik voel dat 't groeit wan - neer 'k ge - hoor-zaam ben.

© 2019 Intellectual Reserve Inc. Alle rechten voorbehouden.
Het maken van kopieën voor eenmalig, niet-commercieel gebruik thuis of in de kerk is toegestaan.
Deze mededeling moet op elke kopie vermeld worden.

Groetjes uit de Filipijnen!

Ik heet Paolo.

En ik Margo.

Er wonen honderd miljoen mensen in de Filipijnen, en ook nog eens een heleboel leuke dieren!

Dit jaar reizen we de wereld rond om meer te weten te komen over kinderen van God. Ga je met ons mee naar de Filipijnen?

In de Filipijnen worden er acht talen gesproken. Dit boek van mormon is gedrukt in een taal die Cebuano wordt genoemd.

Hoe kom je bij de kerk? Filipijnse gezinnen stappen op een jeepney als ze ergens naartoe moeten!

Dit is een KGW-ring in een Filipijnse taal die Tagalog wordt genoemd. Zo zeg je 'kies het goede': *piliin ang tama*.

Dit zijn de tempels in Cebustad en Manilla. En moet je horen! In Manilla wordt nog een tempel gebouwd. En in nog eens twee steden wordt ook een tempel gebouwd: Urdaneta en Cagayan de Oro.

Filipijnse kinderen spelen een spel dat *luksong tinik* heet, of 'over dorens springen'. Een of twee kinderen zitten op de vloer en leggen hun voeten en handen boven op elkaar. Dan proberen andere kinderen eroverheen te springen zonder al die handen en voeten aan te raken.

Leuk dat je de Filipijnen met ons hebt verkend! Tot volgende keer!

Dit zijn een paar Filipijnse vrienden van ons.

'Ik vind het altijd leuk om met ons gezin in de Schriften te lezen. Elke keer dat ik in de Schriften lees, voel ik me goed.'

**Lanneah D. (10),
Centraal-Luzon (Filipijnen)**

'Toen ik net leerde lezen, was ik verdrietig omdat ik niet snel kon lezen. Mijn ouders en zus hebben me geholpen, en nu vind ik het geweldig om in de Schriften te lezen.'

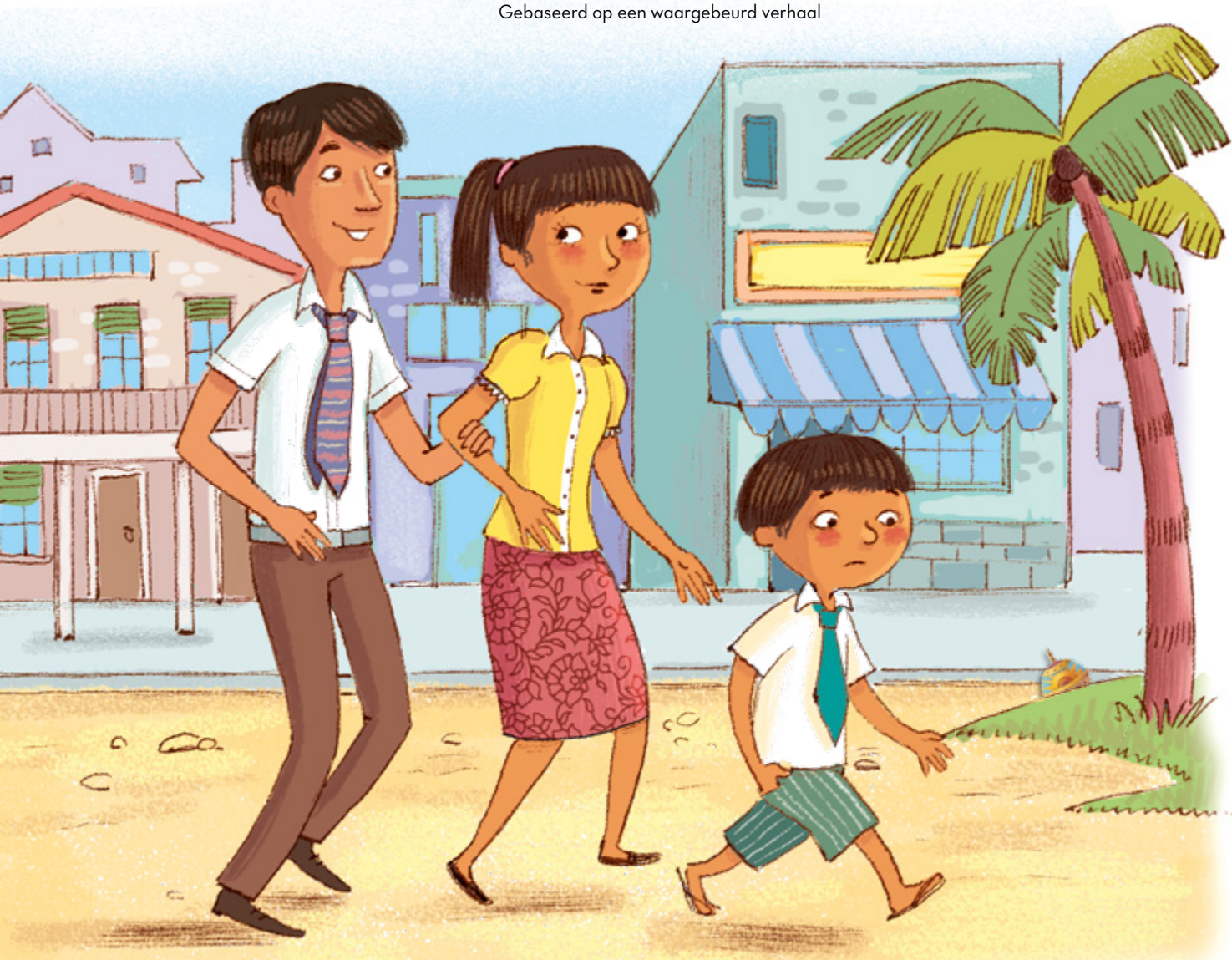
**Acumen D. (7),
Centraal-Luzon, (Filipijnen)**

Kom je uit de Filipijnen?
Schrijf ons! We willen graag van je horen!

Het SNOEPJESZENDINGSFONDS

Mckenna Clarke

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

*'Jezus zei tegen hem: Weid Mijn schapen'
(Johannes 21:17).*

Jared liep in de hete zon met mama en papa van de kerk naar huis. Hij dacht aan zijn jeugdwerkles. Omdat hij niet goed kon horen, moest Jared goed op de platen letten die zijn lerares liet zien, en op wat ze op het bord schreef.

Die dag had hij geleerd dat Jezus de discipelen vroeg om zendingen te zijn. Jared vroeg zich af wat hij kon doen om andere mensen over het evangelie te vertellen, zoals Jezus had gevraagd. Hij wist dat hij nog niet op zending kon. Toen kreeg hij een geweldige idee. Misschien kon hij alvast beginnen om ervoor te sparen!

Toen hij thuiskwam, rende Jared langs Umber, zijn geit, het huis in. Hij pakte een grote plastic pot en maakte voorzichtig een sleuf in het deksel. Op de voorkant van de pot schreef hij 'zendingsfonds'. Toen ging hij naar zijn slaapkamer en haalde zijn geld onder zijn bed vandaan. Hij liet de munten een voor een in de pot vallen. Maar al zijn munten bedekten nauwelijks de bodem van de pot. Hoe kon hij meer geld verdienen?

Jared dacht diep na. Hij keep uit het raam naar het felle zonlicht. Het was erg heet in de Filipijnen. Jared en zijn vrienden aten bijna elke middag na schooltijd kokosijssnoepjes. Dat is het!, dacht hij. Misschien kon

hij snoepjes maken en die aan mensen verkopen die iets verkoelends wilden.

Jared ging op zoek naar zijn moeder. ‘Kun je me laten zien hoe je ijs snoepjes maakt?’ gebarde Jared. Ze gebruikten gebarentaal, een taal waarbij je met je handen praat. Moeder glimlachte en knikte.

De volgende dag ging Jared met zijn moeder naar de markt en kocht alles wat hij nodig had. Thuis pakte Jared een grote kom, en mengde daarin kokosmelk, gecondenseerde melk, vanille en geraspte kokos. Met een trechter goten moeder en Jared het mengsel in zakjes. Ze deden de zakjes in de diepvries. ‘Goed zo!’ zei moeder met haar handen.

Het duurde best lang voordat de ijs snoepjes bevroren waren. Maar de volgende dag was het na school eindelijk klaar! Jared klom op een stoel en pakte de koelbox van de koelkast. Hij deed wat handdoeken onderin en legde de snoepjes er bovenop. Hij kon niet wachten om ze te verkopen!

Jared rende de stoffige straat op. Zijn vrienden waren met zelfgemaakte vliegers aan het spelen, of gooiden met hun slippers naar een blikje.

Jared zette aan de kant van de straat een tafeltje neer met een bord: ‘Ijs snoepjes, 5 pesos.’ Zijn vriend Jhonell rende op hem af en wees naar de koelbox. Hij gaf Jared een munt van vijf pesos en Jared gaf hem een handvol ijs snoepjes. Ze gaven elkaar een high five.

Al gauw kwamen andere vrienden van Jared ook ijs snoepjes kopen. Toen moeder Jared enkele uren later voor het eten naar huis riep, waren er nog maar een paar snoepjes over.

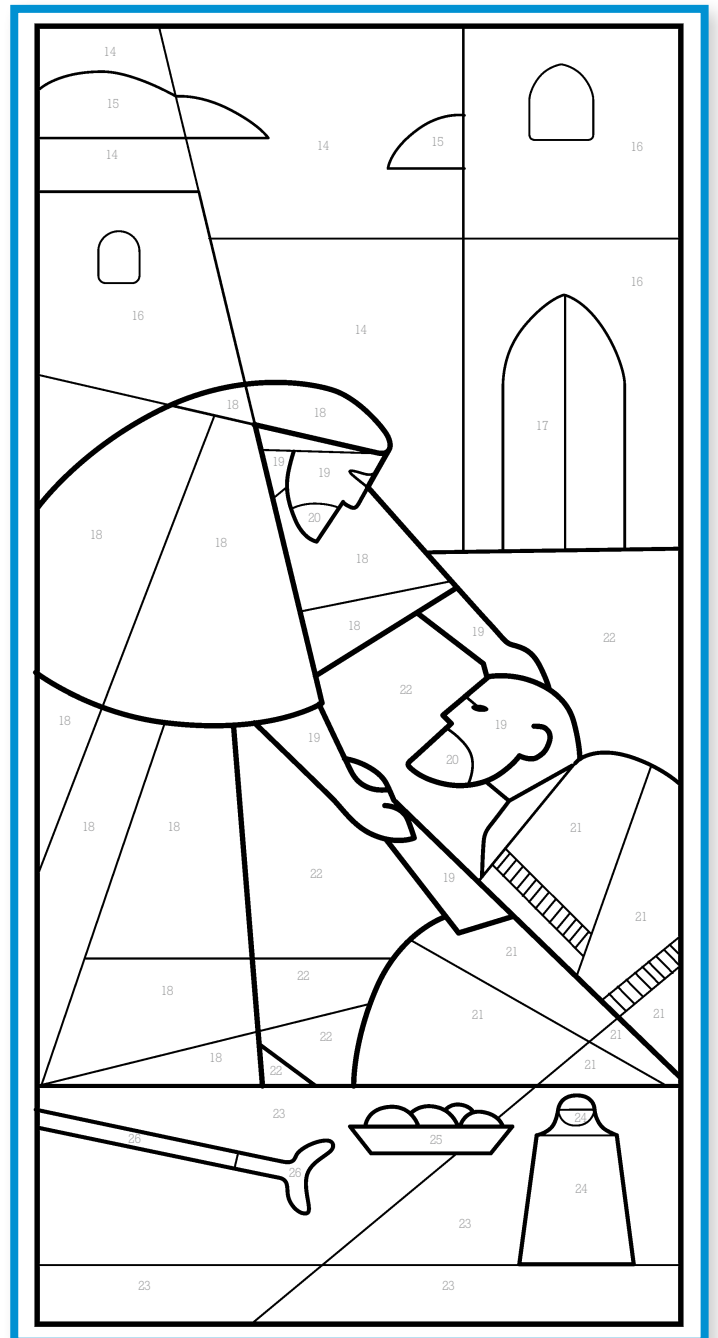
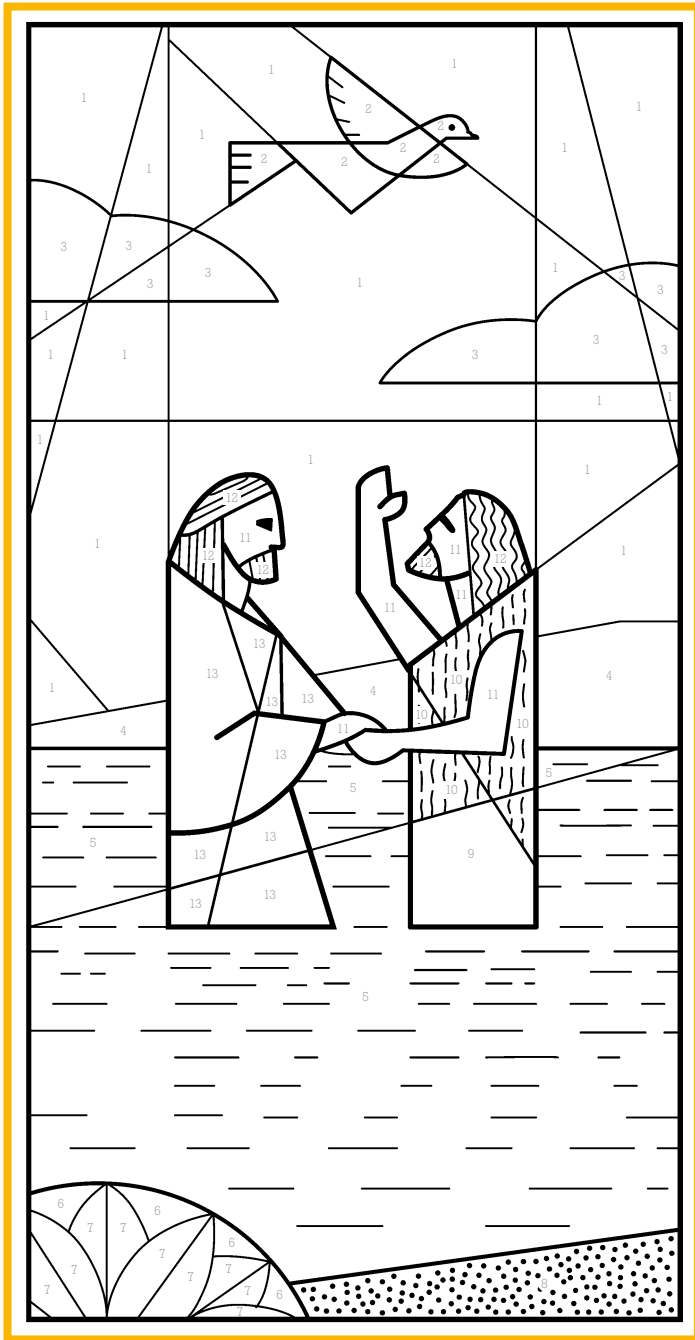
Jared pakte de bijna lege koelbox op en nam de munten mee. In een van zijn zakken deed hij wat munten als tiende. De rest van de munten deed hij in zijn andere zak. Hij kon niet wachten om zijn zendingsfondspot verder te vullen.

Thuis deed hij zijn zendingsfondsgeld bovenop het stapeltje op de bodem van de pot. Er was nog zo veel ruimte over! Maar Jared had een fijn gevoel van binnen toen hij dacht aan de zending die hij later zou vervullen. Hij besloot dat hij elke dag ijs snoepjes zou verkopen totdat zijn pot vol was. Het gaf hem een goed gevoel om geld te verdienen zodat hij een zending kon zijn, zoals Jezus hem gevraagd had. ●

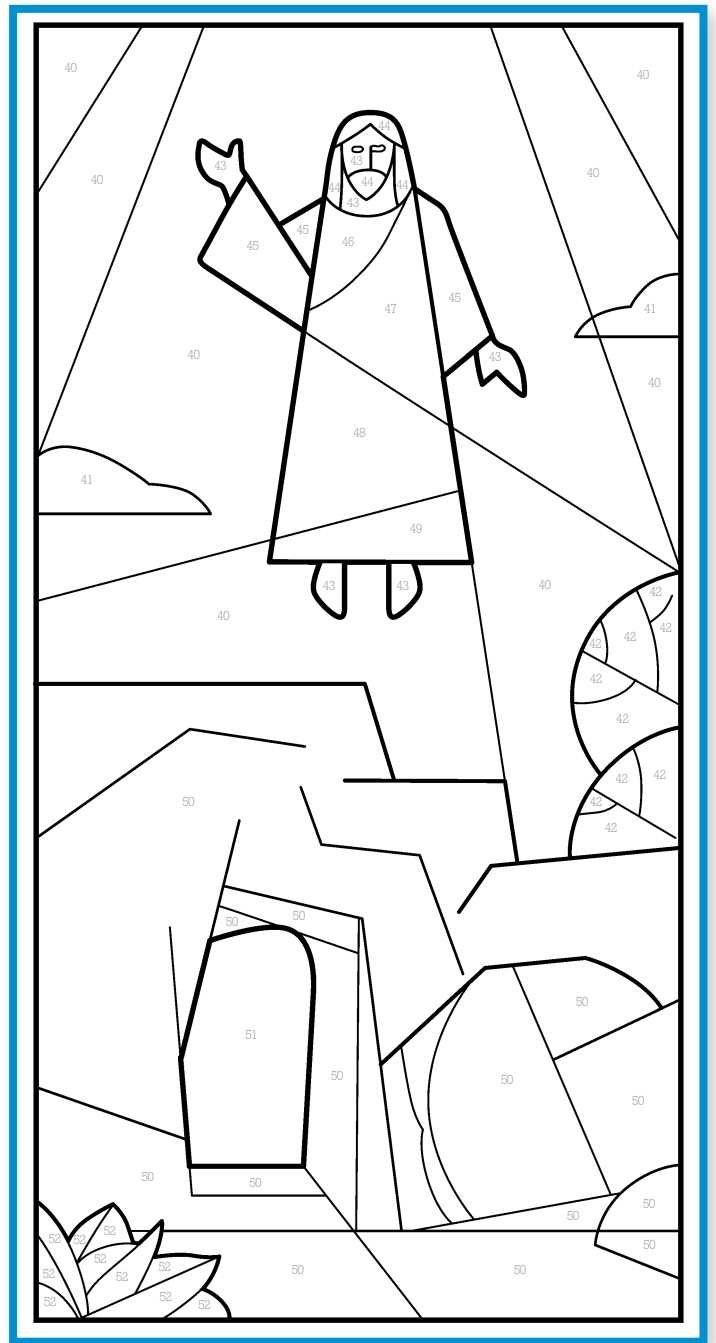
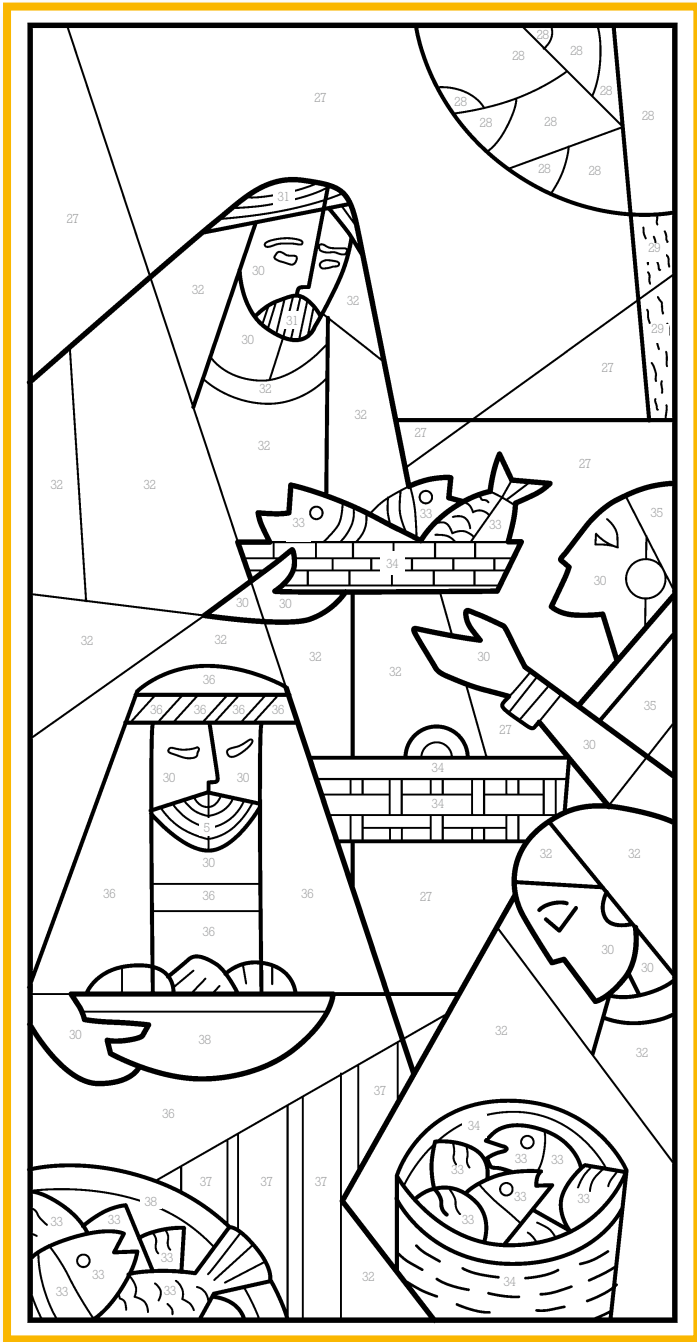
De auteur heeft een zending vervuld in de Filipijnen en woont nu in de Amerikaanse staat Virginia.

Leesschema Nieuwe Testament

Dit jaar kun je Jezus beter leren kennen door in het Nieuwe Testament te lezen! Je kunt je elke week op de jeugdwerkles voorbereiden door de verzen op pagina V14 te lezen. Kleur daarna de bijpassende plaatjes in.

LEESSCHEMA NIEUWE TESTAMENT

Deze Schriftteksten volgen de wekelijkse leesopdracht in het leerplan voor 2019.

1. Mattheüs 25:1-4, 8-13

2. Lukas 1:30-38

3. Lukas 2:40-49, 52

4. Johannes 1:1-5

5. Mattheüs 3:11-17

6. Mattheüs 4:1-10

7. Johannes 3:1-5, 14-17

8. Mattheüs 5:14-16

9. Mattheüs 6:5-8

10. Markus 4:35-41

11. Mattheüs 12:6-13

12. Mattheüs 13:1-9

13. Mattheüs 14:22-31

14. Mattheüs 16:13-19

15. Mattheüs 17:14-20

16. Johannes 20:10-18

17. Lukas 10:30-37

18. Johannes 10:9-18

19. Lukas 17:11-19

20. Markus 10:13-22

21. Mattheüs 21:12-17

22. Mattheüs 25:31-40

23. Johannes 13:33-35

24. Markus 14:22-24

25. Lukas 23:32-34, 39-43

26. Johannes 20:24-29

27. Handelingen 9:1-6, 18-20

28. Handelingen 3:1-10

29. Handelingen 12:5-11

30. Handelingen 17:22-31

31. Handelingen 26:12-20

32. Romeinen 6:3-11

33. Romeinen 10:13-17

34. 1 Korinthe 2:11-14

35. 1 Korinthe 13:1-8

36. 1 Korinthe 15:13-22

37. 2 Korinthe 1:3-7

38. 2 Korinthe 9:6-9

39. Galaten 6:1-10

40. Efeze 2:4-10

41. Efeze 6:10-18

42. Kolossenzen 2:2-7

43. 2 Thessalonicenzen 3:7-13

44. 2 Timotheüs 3:14-17

45. Hebrëeën 1:2-10

46. Hebrëeën 7:1-6

47. Jakobus 3:1-10

48. 1 Petrus 3:12-18

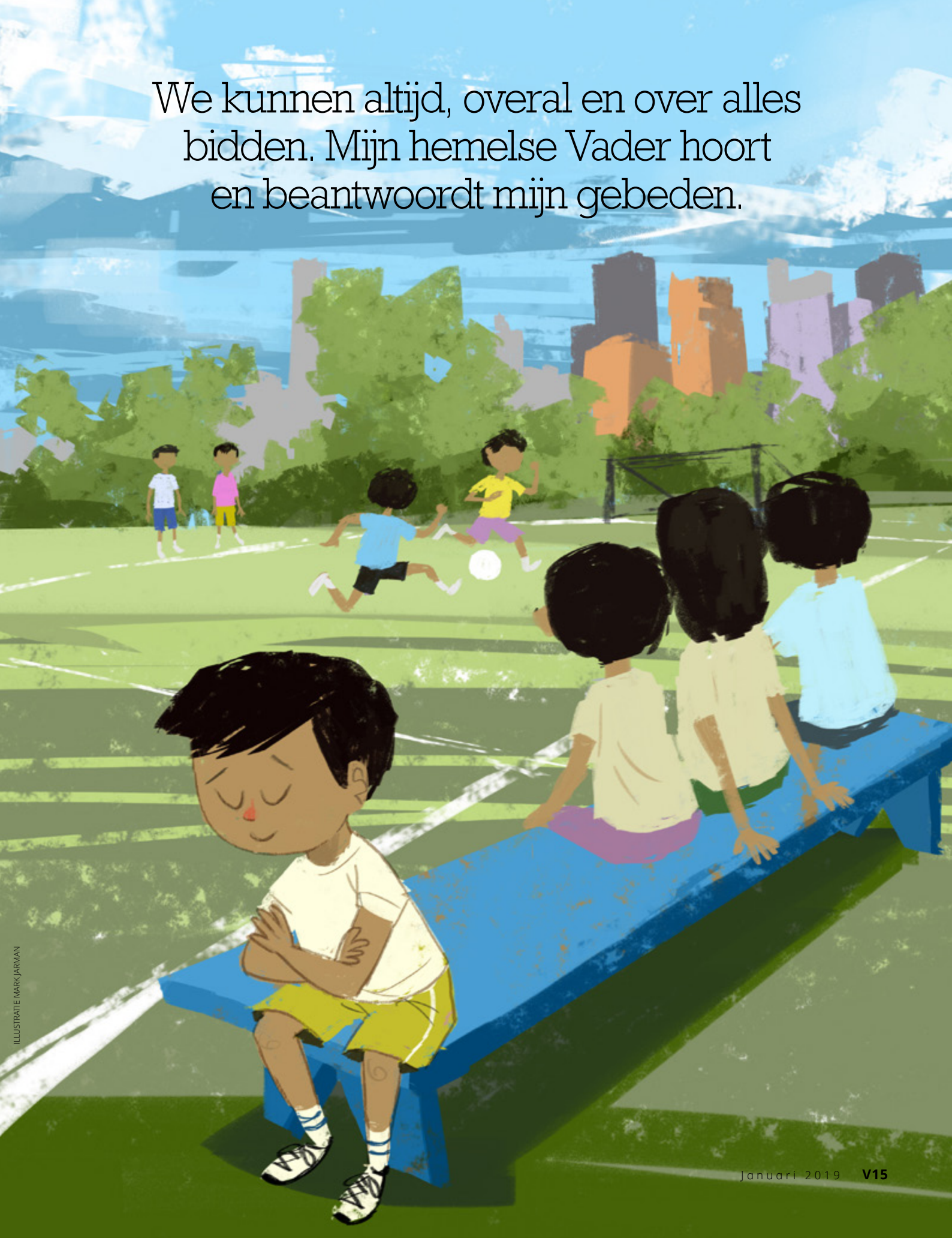
49. 1 Johannes 5:2-5

50. Openbaring 5:1-10

51. Lukas 2:4-12

52. Openbaring 12:7-11

We kunnen altijd, overal en over alles
bidden. Mijn hemelse Vader hoort
en beantwoordt mijn gebeden.

ILLUSTRATE MARK JARWAN

President Ballard bezoekt de Amerikaanse staat Texas

De apostelen reizen over de hele wereld om mensen te dienen en ze iets over Jezus Christus te leren.

Toen een zware storm, Harvey, de stad Houston in de Amerikaanse staat Texas had getroffen, waren veel huizen van de mensen daar onder water gelopen, of zelfs helemaal vernield. President M. Russell Ballard vloog erheen om te helpen!

1

Zodra zijn vliegtuig was geland, ging hij naar het commandocentrum waar de kerk voorraden naartoe had gebracht. Van daaruit werden de vrijwilligers van de Mormoonse Helpende Handen uitgestuurd.

3

Hij sprak met zendingen en andere kerkleden die aan het helpen waren.

2

Toen bracht hij een bezoek aan de buurten waar veel huizen waren overstroomd. Sommige straten konden ze niet inrijden, dus liep hij van huis tot huis. Hij luisterde naar de mensen en vertelde ze dat hun Vader in de hemel van ze houdt.

WAT WORDT ER MET BEDIENING BEDOELD?

Jezus Christus diende andere mensen, en zijn apostelen ook. Zoek bij elk plaatje waarop je ziet hoe mensen tegenwoordig anderen dienen, het juiste woord.

4

Hij sprak op een bijeenkomst, en in drie avondmaalsdiensten, zodat hij heel veel mensen kon vertellen dat hun hemelse Vader van ze houdt!

5

Toen hij een oude man ontmoette van wie het huis schade had opgelopen, zei president Ballard:

Ik ben een apostel van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. [...] Wij houden van u. En we zijn hier omdat Jezus Christus dat zou willen.

Helpen

Luisteren

Zegenen

Delen

Vriendelijk zijn

Hoe kun jij vandaag iemand helpen?

De perfecte schat om over te vertellen

Eric B. Murdock

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

‘Morgen is een heel bijzondere dag’, zei Diego’s lerares. ‘We gaan iets meenemen naar school en erover vertellen!’

Diego glimlachte. Dat vond hij erg leuk! Hij popelde om zijn vriendjes iets bijzonders te laten zien.

Na school vertelde Diego mama het goede nieuws.

‘Wat moet ik meenemen?’ vroeg hij.

‘Tets wat je bijzonder vindt’, zei mama.

‘Ik kan Lobo meenemen!’

‘Ik denk niet dat je je hond mee naar school mag nemen’, zei mama. ‘Maar er zijn andere bijzondere schatten waarover je iets kunt vertellen.’

Diego ging snel op schattenjacht! Hij vond een speelgoedapje. Moest hij dat meenemen? Diego bleef zoeken.

Hij keek achter de keukenstoelen. Hij zocht

in de boekenkast. Hij zou blijven zoeken tot hij de perfecte schat gevonden had.

Toen keek hij naast zijn bed. Daar zag hij de perfecte schat!

Diego rende naar mama om het haar te laten zien. Hij hield zijn schat stevig vast.

‘Mama!’ riep hij. ‘Kijk! Ik heb de perfecte schat gevonden.’

Hij toonde mama een plaatje. Het was een plaatje van Jezus als jongetje. Diego voelde zich goed als hij naar het plaatje keek. Hij wilde dat zijn vriendjes op school zich ook goed zouden voelen.

‘Dat is inderdaad iets bijzonders wat je mee kunt nemen’, zei mama. ‘Wat ga je je klasgenootjes over Jezus vertellen?’

‘Dat iedereen gelukkig kan zijn,’ zei hij, ‘want Jezus houdt van iedereen!’ ●

Jezus leerde en groeide op

Marissa Widdison
Kerktijdschriften

Jezus werd als baby'tje geboren. Ik was ooit ook een baby!

Maria en Jozef zorgden voor Jezus. Wie zorgt er voor mij?

Jezus groeide net als ik op verschillende manieren op. Hij nam toe in *wijsheid*. Dat betekent dat Hij nieuwe dingen leerde.

Hij nam toe in *grootte*. Dat betekent dat zijn lichaam groter werd.

Hij nam toe in genade *bij God*. Dat betekent dat Hij over onze hemelse Vader leerde. Hij leerde bidden.
Hij las in de Schriften.

Hij nam toe in genade *bij de mensen*. Dat betekent dat Hij nieuwe vrienden vond. Hij was lief voor andere mensen. Hij hielp zijn familieleden.

Ik kan mijn verstand en lichaam laten groeien. Ik kan God leren volgen. Ik kan een goede vriend zijn. Ik zal net als Jezus op goede manieren opgroeien! ●

Lees in Lukas 2:40–52 over de kinderjaren van Jezus.

Ik groei

ILLUSTRATIE: APRYL STOTT

Beste ouders

Mogen we aan u voorstellen: de nieuwe *Vriend!* Dit tijdschrift verschijnt voortaan samen met de *Liahona*. Als u geen kinderen thuis hebt, hopen we dat u het aan een kleinkind, buurkind of jeugdwerkkind geeft.

Dit vindt u in de nieuwe *Vriend!*:

- Meer dan 20 pagina's met verhalen, liedjes en activiteiten
- Nieuw papier dat goed geschikt is voor kleuren, tekenen en knippen
- Een boodschap van het Eerste Presidium
- Verhalen over de wereldwijde bediening van het Quorum der Twaalf Apostelen
- Verhalen over kinderen uit alle delen van de wereld
- Hulpmiddelen voor de gezinsavond en gezamenlijke Schriftstudie

Vertel ons:

- Wat uw gezin van de nieuwe *Vriend!* vindt.
- Uw ervaringen met het weggeven ervan.
- Uw suggesties voor verbetering.

New Friend

50 E. North Temple Street, Room 2393

Salt Lake City, UT 84105, USA

liahona@ldschurch.org

Veel liefs,

De *Vriend!*

INHOUD

- V2** Van het Eerste Presidium: Over Jezus leren
- V4** Getuigenisplantjes
- V6** Activiteit: Zaadjes van geloof
- V7** Muziek: Geloof
- V8** Groetjes uit de Filipijnen!
- V10** Het snoepjeszendingsfonds
- V12** Leesschema Nieuwe Testament
- V15** Poster met een schitterend idee: Gebed
- V16** Apostelen reizen over de hele wereld: President Ballard bezoekt de Amerikaanse staat Texas
- V18** De perfecte schat om over te vertellen
- V20** Jezus volgen: Jezus leerde en groeide op
- V23** Kleurplaat: Ik groei

Vind de verstopte Liahona!